

پیوست ۱

سایر قوانین و مقررات مرتبط با

فناوری اطلاعات و ارتباطات

قوانین و تصویب‌نامه‌های مرتبط

« قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی، تولیدی، صنعتی و اجرایی کشور
در اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات، به منظور صدور خدمات، مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۲۲
مجلس شورای اسلامی

◀ ماده ۱

به منظور استفاده هر چه بیشتر از توان فنی مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها، مؤسسات، شرکتهای دولتی یا وابسته به دولت [موضوع ماده (۴) قانون محاسبات عمومی] بانکها، مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی [موضوع ماده (۵) قانون محاسبات عمومی]، مؤسسات عمومی یا عام‌المنفعه، بنیادها و نهادهای انقلاب اسلامی و همچنین تمامی سازمانها، شرکتهای و مؤسسات، دستگاهها و واحدهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، از قبیل شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز، شرکت پتروشیمی، سازمان هواپیمایی کشوری، سازمان صدا و سیما، ج.ا.ا، شرکت ملی فولاد و شرکت ملی صنایع مس ایران، اعم از اینکه قانون خاص خود را داشته و یا از قوانین و مقررات عام تبعیت نمایند، و شرکتهای تابع و وابسته به آنها، موظفاند در ارجاع کارهای خدمات مهندسی مشاور، پیمانکاری، ساختمانی، تأسیساتی و تجهیزاتی پروژه‌های خود اعم از اینکه از بودجه عمومی دولت و یا از درآمدهای خود و یا از اعتبارات و تسهیلات ارزی و ریالی دستگاههای مزبور استفاده می‌کنند، بر اساس این مصوبه اقدام کنند.

◀ ماده ۲

به منظور تقویت توان فنی و اجرایی کشور در اجرای کارهای بزرگ و استفاده حداکثر از توان داخلی، سازمان برنامه و بودجه موظف است ظرف مدت سه ماه با کسب نظر از وزارتخانه‌های ذی‌ربط، آیین‌نامه لازم برای سازماندهی و روش فعالیت واحدهای پیمانکار طراحی و ساخت را تهیه، و برای تصویب، به هیئت وزیران تسلیم نماید.

تبصره ۱- پیمانکار طراحی و ساخت، به شرکت یا مؤسسه‌ای اطلاق می‌شود که مسئولیت انجام خدمات طراحی تفصیلی و اجرایی، طراحی مهندسی یا مهندسی فرایند، تهیه و تأمین کالا و تجهیزات، عملیات اجرایی و نصب و راه‌اندازی و مدیریت انجام این فعالیتها در یک پروژه را، بر عهده دارد.

تبصره ۲- به منظور ایجاد فرصت کافی برای محققین و مبتکرین داخلی در تأمین نیازهای تکنولوژیک، تجهیزات و مواد اولیه مورد نیاز کشور، کلیه دستگاههای موضوع ماده (۱) موظف هستند، حداقل شش ماه قبل از برگزاری مناقصه، لیست انواع تکنولوژی‌ها، تجهیزات و مواد اولیه مورد نیاز خود را در اختیار سازمان پژوهشهای علمی و صنعتی ایران قرار دهند. این سازمان موظف است در کمتر از یک ماه، لیست فوق را منتشر و به اطلاع کلیه محققین و مبتکرین کشور برساند.

۴ ماده ۳

از تاریخ تصویب این قانون، ارجاع کارهای خدمات مهندسی مشاور و پیمانکاری ساختمانی، تأسیساتی، تجهیزاتی و خدماتی، صرفاً به مؤسسات و شرکتهای داخلی، مجاز است و در صورت عدم امکان، با پیشنهاد دستگاه اجرایی و تصویب شورای اقتصاد، از طریق مشارکت از شرکتهای ایرانی - خارجی مجاز خواهد بود. حداقل سهم ارزشی کار طرف ایرانی (۵۱٪) خواهد بود.

تبصره ۱- طرف قرارداد موظف است کلیه لوازم و تجهیزات و خدماتی را که در داخل کشور تولید و ارایه می‌شود، یا قابلیت تولید و ارایه دارد، مورد استفاده قرار دهد. در هر حال حداقل (۵۱٪) از ارزش کار، بایستی در داخل انجام پذیرد و کارفرما مکلف است بر این امر نظارت نماید. موارد استثناء، پس از تأیید سازمان برنامه و بودجه بایستی به تصویب شورای اقتصاد برسد.

تبصره ۲- پیمانکار ایرانی و یا مشارکت ایرانی - خارجی صرفاً مجاز است بخش یا بخشهایی از کار را به واحدهای تخصصی به صورت دست دوم واگذار نماید و نمی‌تواند تمامی قرارداد را یکجا، به صورت دست دوم واگذار نماید.

سازمان برنامه بودجه موظف به نظارت کلی بر این امر می‌باشد.

◀ ماده ۴

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است، به منظور حمایت از شرکتهای ایرانی و افزایش توان تولید و ارائه خدمات موضوع این قانون، نسبت به موارد زیر اقدام نماید:

- ۱- گشایش اعتبار و یا صدور مجوز گشایش اعتبار، توسط بانکهای تجاری در چارچوب قوانین بودجه‌های سنواتی و تسهیلات ارزی دستگاههای اجرایی. حسب درخواست دستگاه ذی‌ربط را به نفع شرکتهای ایرانی با مشارکت ایرانی - خارجی به صورت قابل تقسیم و یا اتکایی که طرف قرارداد دستگاههای اجرایی موضوع این قانون می‌باشد.
- ۲- صدور ضمانتنامه‌های مورد نیاز شرکتهای و مؤسسات، برای مناقصه‌ها و قراردادهای موضوع این قانون بر اساس مصوبات هیئت وزیران.
- ۳- افتتاح حساب ارزی و نیز صدور اجازه استفاده مستقیم از ارزی که توسط مؤسسات و شرکتهای مهندسی مشاور یا پیمانکاری ساختمانی تأسیساتی، تجهیزاتی، بازرسی فنی داخلی در پیمانها و قراردادهای ارزی یا ارزی - ریالی مربوط، اعم از پیمانها و قراردادهای بخش دولتی یا غیر دولتی حاصل می‌شود با رعایت مصوبات هیئت وزیران.

◀ ماده ۵

وزارت امور اقتصادی و دارایی از تاریخ تصویب این قانون مکلف است:

- ۱- ظرف مدت دو ماه با مشارکت سازمان برنامه و بودجه، آیین‌نامه مربوط به پوشش بیمه قراردادهای موضوع این قانون، بخصوص در مورد تضمین پرداخت و ضمانتنامه‌ها را توسط بیمه‌های ایرانی تهیه و به تصویب هیئت وزیران برساند.
- ۲- خروج ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز فعالیت در خارج از کشور، به صورت صادرات موقت با ارائه سفته معادل ارزش صادراتی اقلام، و با تأیید وزیر وزارتخانه ذی‌ربط و یا سازمان برنامه و بودجه مجاز باشد.
- ۳- ایجاد تسهیلات لازم برای خروج مصالح، لوازم و کالاهای مصرفی مورد نیاز اجرای قراردادهای خارج از کشور

◀ ماده ۶

معافیت کارگران اعزامی موضوع قراردادهای صدور خدمات فنی به خارج از کشور، از پرداخت عوارض خروج، به شرط داشتن کارنامه شغلی از وزارت کار و امور اجتماعی است.

◀ ماده ۷

الف: وزارت کار و امور اجتماعی از تاریخ تصویب این قانون مکلف است، کارنامه شغلی برای کلیه کارگران ایرانی که در ارتباط با صدور خدمات فنی اعزام می‌شوند صادر، و مراتب را به سازمان تأمین اجتماعی جهت وصول حق بیمه و تحت پوشش قرار دادن آنها اطلاع دهد.

ب: سازمان تأمین اجتماعی مکلف است، با دریافت حق بیمه افراد مذکور در قانون تأمین اجتماعی، آنها را بیمه نماید.

◀ ماده ۸

وزارتخانه‌های صنعتی مکلف‌اند، در پایان هر سال، آن بخش از کالاهای صنعتی را که قادر به ساخت آنها در داخل می‌باشند، از نظر نوع و مشخصات فنی، تعداد و زمان ساخت، به دستگاه‌های اجرایی موضوع این قانون اعلام دارند.

قانون فوق مشتمل بر هشت ماده و چهار تبصره، در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ دوازدهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۵/۱۲/۲۲، به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

« موادی از قانون محاسبات عمومی^۱

« ماده ۷۹

معاملات وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی اعم از خرید و فروش و اجاره و استجاره و پیمانکاری و اجرت کار و غیره (به استثنای مواردی که مشمول مقررات استخدامی می‌شود)، باید حسب مورد از طریق مناقصه یا مزایده انجام شود، مگر در موارد زیر:

- ۱- در مورد معاملاتی که طرف معامله وزارتخانه یا مؤسسه دولتی و یا شرکت دولتی باشد.
- ۲- در مورد معاملاتی که انجام آنها به تشخیص و مسئولیت بالاترین مقام دستگاه اجرایی در مرکز و یا استان و یا مقامات مجاز از طرف آنها با نهادها و مؤسسات و شرکت‌های مشروحه زیر:
 - الف- مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی و مؤسسات تابعه که بیش از (۵۰٪) سهام و یا سرمایه و یا مالکیت آنها متعلق به مؤسسات و نهادهای مذکور باشد.
 - ب- شرکت‌های تعاونی مصرف و توزیع کارکنان وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکت‌های دولتی که بر اساس قوانین و مقررات ناظر بر شرکت‌های تعاونی تشکیل و اداره می‌شوند.
 - ج- شرکت‌ها و مؤسسات تعاونی تولید و توزیع که تحت نظارت مستقیم دولت تشکیل و اداره می‌گردند.

که مقرون به صرفه و صلاح دولت باشد.

- ۳- در مورد خرید اموال و خدمات و حقوقی که به تشخیص و مسئولیت وزیر و یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی در مرکز و یا استان و یا مقامات مجاز از طرف آنها منحصر به فرد بوده و دارای انواع مشابه نباشد.

۱. طرح‌های عمرانی در نظم نوین قانونی، تدوین و تنقیح سعید جلالی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ۱۳۸۰

- ۴- در مورد خرید یا استجاره اموال غیر منقول که به تشخیص و مسئولیت وزیر و یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی در مرکز و یا استان و یا مقامات مجاز از طرف آنها با کسب نظر کارشناس رسمی دادگستری و یا کارشناس خبره و متعهد رشته مربوطه انجام خواهد شد.
- ۵- در مورد خرید خدمات هنری با رعایت موازین اسلامی و صنایع مستظرفه و خدمات کارشناسی
- ۶- در مورد خرید کالاهای انحصاری دولتی و یا سایر کالاهایی که دارای فروشنده انحصاری بوده و برای آنها از طرف دستگاههای ذی‌ربط دولتی نرخهای معینی تعیین و اعلام شده باشد.
- ۷- در مورد خرید کالاهای مورد مصرف روزانه که در محل از طرف دستگاههای ذی‌ربط دولتی و یا شهرداری‌ها برای آنها نرخ ثابتی تعیین شده باشد.
- ۸- در مورد کالاهای ساخت کارخانه‌های داخلی و کرایه حمل و نقل بار از طریق زمینی که از طرف دستگاههای دولتی ذی‌ربط برای آنها نرخ تعیین شده باشد.
- ۹- در مورد کرایه حمل و نقل هوایی - دریایی - هزینه مسافرت و نظایر آن در صورت وجود نرخ ثابت و مقطوع.
- ۱۰- در مورد تعمیر ماشین‌آلات ثابت و متحرک به تشخیص و مسئولیت وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی در مرکز یا استان و یا مقامات مجاز از طرف آنها.
- ۱۱- در مورد خرید قطعات یدکی برای تعویض یا تکمیل لوازم و تجهیزات ماشین‌آلات ثابت و متحرک موجود و همچنین ادوات و ابزار و وسایل اندازه‌گیری دقیق و لوازم آزمایشگاه‌های علمی و فنی و نظایر آن با تعیین بهای مورد معامله حداقل به وسیله ۱ نفر کارشناس خبره و متعهد رشته مربوط که حسب مورد توسط وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی در مرکز یا استان و یا مقامات مجاز از طرف آنها انتخاب خواهد شد، پس از تأیید مقامات مذکور در این ردیف.
- ۱۲- در مورد معاملاتی که به تشخیص هیئت وزیران به ملاحظه صرفه و صلاح دولت باید مستور بماند.
- ۱۳- در مورد چاپ و صحافی که به موجب آیین‌نامه خاصی که بنا به پیشنهاد وزارت ارشاد اسلامی و تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، انجام خواهد شد.
- ۱۴- در مورد فروش کالاها و خدماتی که مستقیماً توسط وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی تولید و ارایه می‌شود و نرخ فروش آنها توسط مراجع قانونی مربوط تعیین می‌گردد.

تبصره- انجام معاملات موضوع ردیفهای ۱ و ۲ این ماده بدون رعایت تشریفات مناقصه و یا مزایده مشروط بر آن است که دستگاه فروشنده، مورد معامله را در اختیار داشته، تولید کننده یا انجام دهنده آن باشد، یا اینکه وظیفه تهیه و توزیع و فروش مورد معامله را به عهده داشته باشد.

◀ ماده ۸۳

در مواردی که انجام مناقصه یا مزایده بر اساس گزارش توجیهی دستگاه اجرایی مربوط به تشخیص یک هیئت ۳ نفره مرکب از مقامات مذکور در ماده (۸۴) این قانون میسر یا به مصلحت نباشد، می‌توان معامله را به طریق دیگری انجام داد و در این صورت هیئت مزبور با رعایت صرفه و صلاح دولت ترتیب انجام این گونه معاملات را با رعایت سایر مقررات مربوط در هر مورد یا به طور کلی برای یک نوع کالا یا خدمت تعیین و اعلام خواهد نمود.

◀ ماده ۸۴

ترکیب هیئت ترک مناقصه و مزایده موضوع ماده (۸۳) این قانون در مورد دستگاههای اجرایی در مرکز و استانها به شرح زیر خواهد بود:

الف: در مورد اعتبارات جاری و عمرانی واحدهای مرکزی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و همچنین در مورد مؤسسات دولتی مستقر در خارج از مرکز، معاون مالی و اداری و یا مقام مشابه وزارتخانه یا مؤسسه دولتی حسب مورد و ذی‌حساب مربوط و یک نفر دیگر از کارکنان خبره و متعهد دولت به انتخاب وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذی‌ربط.

ب: در مورد اعتبارات جاری و عمرانی غیر استانی واحدهای خارج از مرکز وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی، استاندار یا نماینده او و بالاترین مقام دستگاه اجرایی در محل و عامل ذی‌حساب مربوطه در مرکز استان.

ج: در مورد اعتبارات جاری و عمرانی دادگستری جمهوری اسلامی ایران و صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و دیوان محاسبات کشور و سایر مؤسسات دولتی که به صورت مستقل اداره می‌شوند و تابع هیچ‌یک از وزارتخانه‌ها نمی‌باشند، به جای نماینده وزیر به ترتیب نماینده شورای عالی

قضایی و نماینده شورای سرپرستی صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران و نماینده رئیس دیوان محاسبات کشور و نماینده بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذی ربط در هیئت موضوع این ماده شرکت خواهد نمود.

د: در مورد اعتبارات جاری و عمرانی استانی، استاندار یا نماینده او و بالاترین مقام دستگاه اجرایی محلی ذی ربط و ذی حساب مربوط.

ه: در مورد عملیات جاری و طرحهای عمرانی شرکتهای دولتی، مدیر عامل و یا بالاترین مقام اجرایی و ذی حساب مربوط و یک نفر به انتخاب مجمع عمومی.

و: در مورد مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی مادام که از محل درآمد عمومی وجهی دریافت می‌دارند، در صورتی که به موجب مقررات مربوط زیر نظر شورا یا ارکان مشابه اداره می‌شوند، ذی حساب و ۲ نفر به انتخاب شورا یا ارکان مربوط و در صورتی که فاقد شورا یا ارکان مشابه می‌باشند، ذی حساب و ۲ نفر به انتخاب بالاترین مقام اجرایی مؤسسه یا نهاد مربوطه.

ز: در مورد معاملات نیروهای سه‌گانه ارتش جمهوری اسلامی ایران و نیروهای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران در مرکز، فرمانده نیروی مربوط و ذی حساب مربوط یا یک نفر به انتخاب رئیس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران یا رئیس ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی حسب مورد و در خارج از مرکز به ترتیب نماینده نیروی مربوط و عامل ذی حساب در محل و نماینده رئیس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران یا رئیس ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی حسب مورد (اصلاحی ۱۳۷۵/۲/۱۲).

ح: در مورد معاملات وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح به ترتیب مقرر در بند "الف" این ماده و در مورد معاملات مربوط به ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران و ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران ذی حساب مربوط و ۲ نفر به انتخاب رئیس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران و یا رئیس ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی حسب مورد (اصلاحی ۱۳۷۵/۲/۱۲).

« آیین‌نامه قانون معاملات دولتی^۱»

« ماده ۴۴»

بهای خدمات هنری و خدمات صنعتگران در صنایع مستظرفه و کارشناسی موضوع بند «۵» ماده (۷۹) قانون محاسبات عمومی جز در موردی که تعرفه مبتنی بر قانون وجود دارد در وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی که حسب وظایف محوله مستمراً نیاز به این گونه خدمات دارند و طبق تعرفه‌ای که بنا به پیشنهاد دستگاه مربوط و موافقت وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد پرداخت می‌شود. بهای خدمات فوق در غیر موارد مذکور بنا بر توافق قسمت تقاضا کننده یا طرف معامله تعیین و پس از تأیید وزیر یا رئیس مؤسسه دولتی مربوط یا کسانی که از طرف او مجاز هستند قابل تأدیه خواهد بود.

« قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن^۲»

« ماده ۱۴۷»

هزینه‌های قابل قبول برای تشخیص درآمد مشمول مالیات به شرحی که ضمن مقررات این قانون مقرر می‌گردد عبارتست از هزینه‌هایی که در حدود متعارف متکی به مدارک بوده و منحصرأً مربوط به تحصیل درآمد مؤسسه در دوره مالی مربوط با رعایت حد نصابهای مقرر باشد. در مواردی که هزینه‌ای در

۱. طرح‌های عمرانی در نظم نوین قانونی، تدوین و تنقیح سعید جلالی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ۱۳۸۰، لازم به ذکر است این آیین‌نامه مصوب کمیسیون خاص مجلس شورای ملی (اسلامی) شماره ۳۲/۴۲۰/۷۱۸/ ل ق مورخ ۱۳۴۹/۱۲/۲۷ می‌باشد. ضمناً چون قانون موضوع مواد (۷۹) الی (۸۸) قانون محاسبات عمومی هنوز به تصویب مجلس شورای اسلامی نرسیده است، لذا با توجه به تبصره ذیل ماده (۱۴۰) قانون محاسبات عمومی مصوب ۱۳۶۶ این آیین‌نامه دارای قدرت قانونی می‌باشد.

۲. صنعت و معدن در نظم نوین قانونی، تدوین و تنقیح سعید جلالی، وزارت صنایع و معادن ۱۳۸۱

این قانون پیش‌بینی نشده یا بیش از نصابهای مقرر در این قانون بوده ولی پرداخت آن به موجب قانون و یا مصوبه هیئت وزیران صورت گرفته باشد قابل قبول خواهد بود.
تبصره ۵- از لحاظ مقررات این فصل، مؤسسه عبارت است از:
کلیه اشخاص حقوقی و همچنین صاحبان مشاغل موضوع بند "الف" و "ب" ماده (۹۵) این قانون.

◀ ماده ۱۴۸

هزینه‌هایی که حائز شرایط مذکور در ماده فوق می‌باشد به شرح زیر در حساب مالیاتی قابل قبول است.

- ۱- قیمت خرید کالای فروخته شده و یا قیمت خرید مواد مصرفی در کالا و خدمات فروخته شده.
- ۲- هزینه‌های استخدامی متناسب با خدمت کارکنان بر اساس مقررات استخدامی مؤسسه به شرح زیر:
الف- حقوق یا مزد اصلی و مزایای مستمر اعم از نقدی و یا غیر نقدی (مزایای غیر نقدی به قیمت تمام شده برای کارفرما).
ب- مزایای غیر مستمر اعم از نقدی و غیر نقدی از قبیل خواربار، بهره‌وری، پاداش، عیدی، اضافه‌کار، هزینه سفر و فوق‌العاده مسافرت. نصاب هزینه سفر و فوق‌العاده مسافرت مدیران و بازرسان و کارکنان به خارج از ایران به منظور رفع حوائج مؤسسه ذی‌ربط طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی، و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، تعیین خواهد شد.
ج- هزینه‌های بهداشتی و درمانی و وجوه پرداختی بابت بیمه‌های بهداشتی و عمر و حوادث ناشی از کارکنان.
د- حقوق بازنشستگی، وظیفه و پایان خدمت طبق مقررات استخدامی مؤسسه و خسارت اخراج و بازخرید طبق قوانین موضوعه مازاد بر مانده حساب ذخیره مربوط.
ه- وجوه پرداختی به سازمان تأمین اجتماعی طبق مقررات مربوط و همچنین تا میزان سه درصد (۳٪) حقوق پرداختی سالانه بابت پس‌انداز کارکنان بر اساس آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

- و- معادل یک ماه آخرین حقوق و دستمزد و همچنین مابه‌التفاوت تعدیل حقوق سنوات قبل که به منظور تأسیس حقوق بازنشستگی و وظیفه و مزایای پایان خدمت خسارت، اخراج و بازخرید کارکنان مؤسسه ذخیره می‌شود، این حکم نسبت به ذخایری که تاکنون در حساب بانکها نگهداری شده است نیز جاری خواهد بود.
- ۳- کرایه محل مؤسسه در صورتی که اجاری باشد، مال‌الاجاره پرداختی طبق سند رسمی و در غیر این صورت در حدود متعارف.
- ۴- اجاره بهای ماشین‌آلات و ادوات مربوط به مؤسسات در صورتی که اجاری باشد.
- ۵- مخارج سوخت، برق، روشنایی، آب، مخابرات و ارتباطات.
- ۶- وجوه پرداختی بابت انواع سهمیه مربوط به عملیات و دارایی مؤسسه.
- ۷- حق‌الامتياز پرداختی و همچنین حقوق و عوارض و مالیات‌هایی که به سبب فعالیت مؤسسه به شهرداری‌ها و وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به آنها پرداخت می‌شود (به استثنای مالیات بر درآمد و ملحقات آن و سایر مالیات‌هایی که مؤسسه به موجب مقررات این قانون ملزم به کسر از دیگران و پرداخت آن می‌باشد و همچنین جرایمی که به دولت و شهرداری‌ها پرداخت می‌گردد).
- ۸- هزینه‌های تحقیقاتی، آزمایشی و آموزشی، خرید کتاب، نشریات و لوح‌های فشرده، هزینه‌های بازاریابی تبلیغات و نمایشگاهی مربوط به فعالیت مؤسسه بر اساس آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.
- ۹- هزینه‌های مربوط به جبران خسارت وارده مربوط به فعالیت و دارایی مؤسسه مشروط بر این که:
- اولاً - وجود خسارت محقق باشد.
- ثانیاً - موضوع و میزان آن مشخص باشد.
- ثالثاً - طبق مقررات قانون یا قراردادهای موجود جبران آن به عهده دیگری نبوده یا در هر صورت از طریق دیگر جبران نشده باشد.
- آیین‌نامه احراز شروط سه‌گانه مذکور در این بند به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

- ۱۰- هزینه‌های فرهنگی، ورزشی، و رفاهی کارگران پرداختی به وزارت کار و امور اجتماعی حداکثر معادل ده هزار ریال به ازای هر کارگر.
- ۱۱- ذخایر مطالباتی که وصول آن مشکوک باشد مشروط بر این که اولاً مربوط به فعالیت مؤسسه باشد، ثانیاً احتمال غالب برای لاوصول ماندن آن موجود باشد، ثالثاً در دفاتر مؤسسه به حساب مخصوص منظور شده باشد تا زمانی که طلب وصول گردد یا لاوصول بودن آن محقق شود، آیین‌نامه مربوط به این بند به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.
- ۱۲- زیان اشخاص حقیقی و یا حقوقی که از طریق رسیدگی به دفاتر آنها و با توجه به مقررات، احراز گردد، از درآمد سال یا سالهای بعد استهلاک پذیر است.
- ۱۳- هزینه‌های جزیی مربوط به محل مؤسسه که عرفاً به عهده مستأجر است در صورتی که اجاری باشد.
- ۱۴- هزینه‌های مربوط به حفظ و نگهداری محل مؤسسه در صورتی که ملکی باشد.
- ۱۵- مخارج حمل و نقل.
- ۱۶- هزینه‌های ایاب و ذهاب، پذیرایی و انبارداری.
- ۱۷- حق‌الزحمه‌های پرداختی متناسب با کار انجام شده از قبیل حق‌العمل، دلالی، حق‌الوکاله، حق‌المشاوره، حق حضور، هزینه حسابرسی، و خدمات مالی اداری و بازرسی، هزینه نرم‌افزاری، طراحی و استقرار سیستمهای مورد نیاز مؤسسه، سایر هزینه‌های کارشناسی در ارتباط با فعالیت مؤسسه و حق‌الزحمه بازرس قانونی.
- ۱۸- سود و کارمزدی که برای انجام عملیات مؤسسه به بانکها، صندوق تعاون و همچنین مؤسسات اعتباری غیر بانکی مجاز پرداخت شده یا تخصیص یافته باشد.
- ۱۹- بهای ملزومات اداری و لوازمی که معمولاً ظرف ۱ سال از بین می‌روند.
- ۲۰- مخارج تعمیر و نگهداری ماشین‌آلات و لوازم کار و تعویض قطعات یدکی که به عنوان تعمیر اساسی تلقی نگردد.
- ۲۱- هزینه‌های اکتشاف معادن که منجر به بهره‌برداری نشده باشد.
- ۲۲- هزینه‌های مربوط به حق عضویت و حق اشتراک پرداختی مربوط به فعالیت مؤسسه.

۲۳- مطالبات لایوصول به شرط اثبات آن از طرف مؤدی بازار به مانده حساب ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول.

۲۴- زیان حاصل از تسعیر ارز بر اساس لیست متداول حسابداری، مشروط بر اتخاذ یک روش یکنواخت طی سالهای مختلف از طرف مؤدی.

۲۵- ضایعات متعارف تولید.

۲۶- ذخیره مربوط به هزینه‌های پرداختنی قابل قبول که به سال مورد رسیدگی ارتباط دارد.

۲۷- هزینه‌های قابل قبول مربوط به سالهای قبلی که پرداخت یا تخصیص آن در سال مالیاتی مورد رسیدگی تحقق می‌یابد.

۲۸- هزینه خرید کتاب و سایر کالاهای فرهنگی - هنری برای کارکنان و افراد تحت تکفل آنها، تا میزان حداکثر پنج درصد (۵٪) معافیت مالیاتی موضوع ماده (۸۴) این قانون به ازای هر نفر.

تبصره ۱- هزینه‌های دیگری که مربوط به تحصیل درآمد مؤسسه تشخیص داده می‌شود و در این ماده پیش‌بینی نشده است. به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور و تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی، جزو هزینه‌های قابل قبول پذیرفته خواهد شد.

تبصره ۲- مدیران و صاحبان سرمایه اشخاص حقوقی در صورتی که دارای شغل موظف در مؤسسات مذکور باشند، جزو کارکنان مؤسسه محسوب خواهند شد ولی در مؤسساتی که غیر اشخاص حقوقی باشند، حقوق و مزایای صاحب مؤسسه و اولاد تحت تکفل و همسر نامبرده به استثنای هزینه سفر و فوق‌العاده مسافرت مربوط به شغل که مشمول مقررات جزء بند "۲" این ماده خواهد بود جزو هزینه‌های قابل قبول منظور نخواهد شد.

تبصره ۳- در محاسبه میزان مالیات شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی ذخایر موضوع بندهای "۱" و "۲" ماده (۱۵) قانون شرکتها تعاونی مصوب ۱۳۵۰/۳/۱۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن و در مورد شرکتها و اتحادیه‌هایی که وضعیت خود را با قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ تطبیق داده‌اند یا بدهند، ذخیره موضوع بند "۱" و حق تعاون و آموزش موضوع بند "۳" ماده (۲۵) قانون اخیرالذکر جزو هزینه محسوب می‌شود.

۴ ماده ۱۴۹

در تشخیص درآمد مشمول مالیات محاسبه استهلاکات دارایی و هزینه‌های تأسیس و سرمایه‌ای با رعایت اصول زیر انجام می‌شود:

- ۱- آن قسمت از دارایی ثابت که بر اثر استعمال یا گذشت زمان یا سایر عوامل بدون توجه به تغییر قیمت‌ها ارزش آن تقلیل می‌یابد قابل استهلاک است.
 - ۲- مأخذ استهلاک، قیمت تمام شده دارایی می‌باشد.
 - ۳- استهلاکات از تاریخی محاسبه می‌شود که دارایی قابل استهلاک آماده برای بهره‌برداری، در اختیار مؤسسه قرار می‌گیرد. در صورتی که دارایی قابل استهلاک (به استثنای فیلم‌های سینمایی وارده از خارج کشور، که از تاریخ اولین نمایش، قابل استهلاک خواهد بود)، در خلال ماه در اختیار مؤسسه قرار گیرد، ماه مزبور در محاسبه منظور نخواهد شد. در مورد کارخانه‌ها، دوره بهره‌برداری آزمایشی جزو بهره‌برداری محسوب نمی‌گردد.
 - ۴- هزینه‌های تأسیس، از قبیل مخارج ثبت مؤسسه حق مشاوره و نظایر آن و هزینه‌های زاید بر درآمد «دوره قبل از بهره‌برداری و دوره بهره‌برداری آزمایشی»، جز در مواردی که ضمن جدول مقرر در ماده (۱۵۱) این قانون تصریح خواهد شد، حداکثر مدت ۱۰ سال از تاریخ بهره‌برداری به طور مساوی قابل استهلاک است.
 - ۵- در صورتی که بر اثر فروش مال قابل استهلاک یا مسلوب‌المنفعه شدن ماشین‌آلات، زبانی متوجه مؤسسه گردد، زیان حاصل معادل ارزش مستهلک نشده دارایی، منهای حاصل فروش (در صورت فروش) یکجا قابل احتساب در حساب سود و زیان همان سال می‌باشد.
- تبصره ۵-** در مورد محاسبه مالیات تهیه‌کنندگان فیلم‌های ایرانی که در ایران تهیه می‌شود، قیمت تمام شده فیلم در سال اول بهره‌برداری و در صورتی که درآمد فیلم تکافو نکند، در سالهای بعد، در محاسبه درآمد مشمول مالیات منظور خواهد شد.

◀ ماده ۱۵۰

طرز محاسبه استهلاک به شرح زیر است:

الف: در مواردی که طبق جدول مذکور در ماده (۱۵۱) این قانون برای استهلاک، نرخ تعیین شود نرخها ثابت بوده و در هر سال مابه‌التفاوت قیمت تمام شده مال مورد استهلاک و مبلغی که در سالهای قبل برای آن به عنوان استهلاک منظور شده است اعمال می‌گردد.

ب: در مواردی که طبق جدول مذکور در ماده (۱۵۱) این قانون مدت تعیین شده، در هر سال به طور مساوی از قیمت تمام شده مال به نسبت مدت مقرر، استهلاک منظور می‌گردد.

تبصره ۱- هزینه مربوط به تغییر یا تعمیر اساسی دارایی قابل استهلاک جزو قیمت تمام شده دارایی محسوب می‌شود.

تبصره ۲- مؤسسات می‌توانند هزینه‌های نرم‌افزاری خود را حداکثر تا ۵ سال مستهلک کنند.

تبصره ۳- مؤسسات می‌توانند آن مقدار از دارایی‌های ثابت استهلاک‌پذیر را که برای بازسازی، جایگزینی خطوط تولید یا توسعه و تکمیل، خریداری گردیده است با ۲ برابر نرخ یا نصف مدت استهلاک پیش‌بینی شده در جدول استهلاکات موضوع ماده (۱۵۱) این قانون، حسب مورد مستهلک کنند.

تبصره ۴- در اجاره‌های سرمایه‌ای دارایی‌های ثابت استهلاک‌پذیر، نحوه انعکاس هزینه استهلاک در دفاتر طرفین معامله بر اساس استانداردهای حسابداری خواهد بود.

ماده ۱۵۱

جدول استهلاکات بر اساس ضوابط مصوب، از طرف سازمان امور مالیاتی کشور تهیه و پس از تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی به موقع اجرا گذارده می‌شود.

◀ ماده ۱۵۲

قراین مالیاتی عبارتست از عواملی که در هر رشته از مشاغل با توجه به موقعیت شغل برای تشخیص درآمد مشمول مالیات به طور علی‌الرأس به کار می‌رود و فهرست آن به شرح زیر می‌باشد:

۱- خرید سالانه

- ۲- فروش سالانه
- ۳- درآمد ناویژه
- ۴- میزان تولید در کارخانجات
- ۵- ارزش حق واگذاری محل کسب
- ۶- جمع کل وجوهی که بابت حق التحریر و حق الزحمه وصول و عوارض و مصرف تمبر، عاید دفترخانه اسناد رسمی می‌شود یا میزان تمبر مصرفی آنها.
- ۷- سایر عوامل به تشخیص کمیسیون تعیین ضرایب.

۱۵۳ ماده ۴

ضرایب مالیاتی عبارتست از: ارقام مشخصه‌ای که حاصلضرب آنها در قرینه مالیاتی در موارد تشخیص علی‌الرأس درآمد مشمول مالیات تلقی می‌گردد.

تبصره- در صورتی که به چند قرینه اعمال ضریب شود، معدلی که از نتایج اعمال ضرایب به دست می‌آید درآمد مشمول مالیات خواهد بود.

۱۵۴ ماده ۴

جدول ضرایب تشخیص درآمد مشمول مالیات به ترتیب زیر تنظیم و ابلاغ می‌گردد:

الف- برای تعیین ضرایب هر سال، کمیسیونی مرکب از نمایندگان سازمان امور مالیاتی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و نماینده شورای مرکزی اصناف در مورد اصناف و نماینده نظام پزشکی در مورد مشاغل وابسته به پزشکی و نماینده اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در مورد سایر مشاغل در سازمان امور مالیاتی تشکیل می‌شود و با توجه به جریان معاملات و اوضاع و احوال اقتصادی، ضرایب مربوط به مالیاتهای اداره امور مالیاتهای تهران را نسبت به هر یک از قرائن مذکور در ماده (۱۵۲) این قانون درباره مؤدیان مختلف بر حسب نوع مشاغل به طور تفکیک، تعیین و فهرست آن را به سازمان امور مالیاتی تسلیم می‌نماید. تصمیمات این کمیسیون از طرف سازمان امور مالیاتی به عنوان جدول ضرایب اداره امور مالیاتی تهران برای اجرا ابلاغ خواهد شد.

ب- جدول مذکور در بند "الف"، از طرف سازمان امور مالیاتی به ادارات امور مالیاتی شهرستانها ارسال می‌گردد.

به محض وصول جدول مذکور، کمیسیونی مرکب از رئیس اداره امور مالیاتی محل و رئیس بانک ملی ایران و نماینده شورای مرکزی اصناف در مورد اصناف و نماینده نظام پزشکی در مورد مشاغل وابسته به پزشکی و نماینده اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در مورد سایر مشاغل تشکیل می‌شود، کمیسیون مزبور، جدول رسیده را مبنای مطالعه قراردادده و با توجه به اوضاع و احوال اقتصادی خاص حوزه جغرافیایی محل در صورت اقتضا، تغییرات لازم را در ارقام آن با ذکر دلیل به عمل خواهد آورد، نتیجه بررسی کمیسیون، به مرکز گزارش شده، و از طرف سازمان امور مالیاتی مورد بررسی قرار می‌گیرد و تا حدی که دلایل اقامه شده برای تغییرات جدول قانع کننده به نظر برسد، جدول ضرایب به اداره امور مالیاتی مربوط ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۱- در نقاطی که شورای مرکزی اصناف یا اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران یا نظام پزشکی تشکیل نشده است، فرماندار محل، حسب مورد به جای هر یک از نمایندگان آنها نماینده‌ای بصیر و مطلع را جهت شرکت در کمیسیون ضرایب معرفی خواهد نمود.

تبصره ۲- حضور نماینده سازمان امور مالیاتی کشور یا رئیس اداره امور مالیاتی و همچنین نماینده بانک مرکزی ج.ا.ا یا بانک ملی، حسب مورد برای رسمیت جلسات کمیسیون ضروری است و تصمیمات کمیسیون با اکثریت آرای حاضرین در جلسه، مناط اعتبار است.

تبصره ۳- ضریب مالیاتی در مواردی که درآمد مشمول مالیات موضوع این قانون باید علی‌الرأس تشخیص شود، در صورتی که به موجب این قانون یا طبق جدول، ضریبی برای آن تعیین نشده باشد، به‌وسیله هیئت حل اختلاف مالیاتی محل با توجه به ضریب مشاغل مشابه تعیین خواهد شد.

تبصره ۴- کمیسیون تعیین ضرایب، نماینده اتحادیه هر رشته یا صنف را برای ادای توضیحات در جلسه کمیسیون ضرایب دعوت خواهد نمود.

« قانون فروش خدمات کامپیوتری، فنی و انتشاراتی و برگزاری دوره‌های خاص^۱ مصوب ۱۳۶۵/۱۲/۱۰ مجلس شورای اسلامی

« ماده واحده

کلیه وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی موظف‌اند درآمد حاصل از فروش خدمات با احتساب هزینه‌های مربوطه جهت انجام خدمات کامپیوتری، فنی، کارشناسی، انتشاراتی و نشریات تخصصی و برگزاری دوره‌های تخصصی را از متقاضیان اخذ و به حساب درآمد عمومی واریز نمایند.

تبصره ۱- آیین‌نامه اجرایی این ماده واحده حداکثر ظرف دو ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۲- ارایه خدمات موضوع این قانون نبایستی در انجام وظایف اصلی دستگاه خللی وارد آورد.

تبصره ۳- ایجاد واحد سازمانی و پست سازمان جدید به منظور ارایه خدمات مصرحه در این قانون ممنوع است.

تبصره ۴- شرکتهای دولتی مشمول این قانون نبوده و تابع قوانین خاص مربوط به خود هستند.

تبصره ۵- آموزش کارگران در کلیه سطوح از شمول این قانون مستثنی بوده و تابع قوانین و مقررات خاص خود می‌باشد.

تبصره ۶- کارهای ارجاعی از طرف وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی در مورد خدمات مذکور در اولویت قرار دارد.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و شش تبصره در جلسه روز یکشنبه دهم اسفند ماه یک هزار و سیصد و شصت و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۶۵/۱۲/۲۱ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

◀ قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۹ مجلس شورای

اسلامی

◀ ماده ۱۳۱

هرگونه تغییر یا حذف اطلاعات، الحاق، تقدیم یا تأخیر تاریخ نسبت به تاریخ حقیقی و نظایر آن که به طور غیر مجاز توسط نظامیان در سیستم رایانه و نرم‌افزارهای مربوط صورت گیرد و همچنین اقداماتی از قبیل تسلیم اطلاعات طبقه‌بندی شده رایانه‌ای به دشمن یا افرادی که صلاحیت دسترسی به آن اطلاعات را ندارند، افشای غیر مجاز اطلاعات، سرقت اشیای دارای ارزش اطلاعاتی مانند سی دی CD یا دیسکتهای حاوی اطلاعات یا معدوم کردن آنها یا سوء استفاده‌های مالی که نظامیان به وسیله رایانه مرتکب شوند جرم محسوب و حسب مورد مشمول مجازاتهای مندرج در مواد مربوط به این قانون می‌باشند.

◀ ممنوعیت خرید سخت‌افزار و نرم‌افزار از خارج از کشور (بند "ذ" تبصره ۱۹ قانون

بودجه سال ۱۳۸۳ کل کشور)

◀ تبصره ۱۹: صنعت، معدن و بازرگانی

ذ: به منظور حمایت از تولیدات داخلی، خرید کالاهای مصرفی بادوام تولید خارج از کشور که مشابه آن در داخل تولید می‌شود، توسط دستگاههای اجرایی مذکور در مواد (۲) و (۳۰) "قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷" کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۸۳ ممنوع می‌باشد.

فهرست کالاهای مشمول این ممنوعیت بنا به پیشنهاد وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع و معادن به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

« قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان^۱ مصوب ۱۳۴۸/۱۰/۱۱

مجلس شورای ملی سابق

فصل یکم - تعاریف

« ماده ۱

از نظر این قانون به مؤلف و مصنف و هنرمند "پدیدآورنده" و به آنچه از راه دانش یا هنر و یا ابتکار آنان پدید می‌آید بدون در نظر گرفتن طریقه یا روشی که در بیان و یا ظهور و یا ایجاد آن به کار رفته "اثر" اطلاق می‌شود.

« ماده ۲- اثرهای مورد حمایت این قانون به شرح زیر است:

- ۱- کتاب، رساله، جزوه، نمایشنامه و هر نوشته دیگر علمی، فنی، ادبی و هنری.
- ۲- شعر، ترانه، سرود و تصنیف که به هر ترتیب و روش نوشته یا ضبط یا نشر شده باشد.
- ۳- اثر سمعی و بصری به منظور اجرا در صحنه‌های نمایش یا پرده سینما یا پخش از رادیو یا تلویزیون که به هر ترتیب و روش نوشته یا ضبط یا نشر شده باشد.
- ۴- اثر موسیقی که به هر ترتیب و روش نوشته یا ضبط یا نشر شده باشد.
- ۵- نقاشی و تصویر و طرح و نقش و نقشه جغرافیایی ابتکاری و نوشته‌ها و خط‌های تزئینی و هرگونه اثر تزئینی و اثر تجسمی که به هر طریق و روش به صورت ساده یا ترکیبی به وجود آمده باشد.
- ۶- هرگونه پیکره (مجسمه)
- ۷- اثر معماری از قبیل طرح و نقشه ساختمان
- ۸- اثر عکاسی که با روش ابتکاری و ابداع پدید آمده باشد.
- ۹- اثر ابتکاری مربوط به هنرهای دستی یا صنعتی و نقشه قالی و گلیم

- ۱۰- اثر ابتکاری که بر پایه فرهنگ عامه (فولکلور) یا میراث فرهنگی و هنری ملی پدید آمده باشد.
- ۱۱- اثر فنی که جنبه ابداع و ابتکار داشته باشد.
- ۱۲- هرگونه اثر مبتکرانه دیگر که از ترکیب چند اثر از اثرهای نامبرده در این فصل پدید آمده باشد.

فصل دوم - حقوق پدید آورنده

◀ ماده ۳

حقوق پدید آورنده شامل حق انحصاری نشر و پخش و عرضه و اجرای اثر و حق بهره‌برداری مادی و معنوی از نام و اثر او است.

◀ ماده ۴

حقوق معنوی پدید آورنده محدود به زمان و مکان نیست و غیر قابل انتقال است.

◀ ماده ۵

پدید آورنده اثرهای مورد حمایت این قانون می‌تواند استفاده از حقوق مادی خود را در کلیه موارد و از جمله موارد زیر به غیر واگذار نماید:

- ۱- تهیه فیلمهای سینمایی و تلویزیونی و مانند آن
- ۲- نمایش صحنه‌ای مانند تئاتر و باله و نمایشهای دیگر
- ۳- ضبط تصویری یا صوتی اثر بر روی صحنه یا نوار یا هر وسیله دیگر
- ۴- پخش از رادیو و تلویزیون و وسایل دیگر
- ۵- ترجمه، نشر، تکثیر و عرضه اثر از راه چاپ، نقاشی، عکاسی، گراور، کلیشه، قالب‌ریزی و مانند آن.
- ۶- استفاده از اثر در کارهای علمی و ادبی و صنعتی و هنری و تبلیغاتی
- ۷- به کار بردن اثر در فراهم کردن یا پدید آوردن اثرهای دیگری که در ماده دوم این قانون درج شده است.

◀ ماده ۶

اثری که با همکاری دو یا چند پدید آورنده به وجود آمده باشد و کار یکایک آنان جدا و متمایز نباشد اثر مشترک نامیده می‌شود و حقوق ناشی از آن حق مشاع پدید آورندگان است.

◀ ماده ۷

نقل از اثرهایی که انتشار یافته است و استناد به آنها به مقاصد ادبی و علمی و فنی و آموزشی و تربیتی و به صورت انتقاد و تقریظ با ذکر مأخذ در حدود متعارف مجاز است.

تبصره-۵- ذکر مأخذ در مورد جزوه‌هایی که برای تدریس در مؤسسات آموزشی توسط معلمان آنها تهیه و تکثیر می‌شود الزامی نیست مشروط بر این‌که جنبه انتفاعی نداشته باشد.

◀ ماده ۸

کتابخانه‌های عمومی و مؤسسات جمع‌آوری نشریات و مؤسسات علمی و آموزشی که به صورت غیرانتفاعی اداره می‌شوند می‌توانند طبق آیین‌نامه‌ای که به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید از اثرهای مورد حمایت این قانون از راه عکسبرداری یا طرق مشابه آن به میزان مورد نیاز و متناسب با فعالیت خود نسخه برداری کنند.

◀ ماده ۹

وزارت اطلاعات می‌تواند آثاری را که قبل از تصویب این قانون پخش کرده و یا انتشار داده است پس از تصویب این قانون نیز کماکان مورد استفاده قرار دهد.

◀ ماده ۱۰

وزارت آموزش و پرورش می‌تواند کتابهای درسی را که قبل از تصویب این قانون به موجب قانون کتابهای درسی چاپ و منتشر کرده است کماکان مورد استفاده قرار دهد.

◀ ماده ۱۱

نسخه‌برداری از اثرهای مورد حمایت این قانون مذکور در بند "۱" از ماده (۲) و ضبط برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی فقط در صورتی که برای استفاده شخصی و غیر انتفاعی باشد مجاز است.

فصل سوم - مدت حمایت از حق پدید آورنده و حمایت‌های قانونی دیگر

◀ ماده ۱۲

مدت استفاده از حقوق مادی پدید آورنده موضوع این قانون که به موجب وصایت یا وراثت منتقل می‌شود از تاریخ مرگ پدید آورنده سی سال است و اگر وارثی وجود نداشته باشد یا بر اثر وصایت به کسی منتقل نشده باشد برای همان مدت به منظور استفاده عمومی در اختیار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار خواهد گرفت.

تبصره ۵- مدت حمایت اثر مشترک موضوع ماده (۶) این قانون سی سال بعد از فوت آخرین پدید آورنده خواهد بود.

◀ ماده ۱۳

حقوق مادی اثرهایی که در نتیجه سفارش پدید می‌آید تا سی سال از تاریخ پدید آمدن اثر متعلق به سفارش دهنده است مگر آن که برای مدت کمتر یا ترتیب محدودتری توافق شده باشد.

تبصره ۵- پاداش و جایزه نقدی و امتیازاتی که در مسابقات علمی و هنری و ادبی طبق شرایط مسابقه به آثار مورد حمایت این قانون موضوع این ماده تعلق می‌گیرد متعلق به پدید آورنده خواهد بود.

◀ ماده ۱۴

انتقال گیرنده حق پدید آورنده می‌تواند تا سی سال پس از واگذاری از این حق استفاده کند مگر اینکه برای مدت کمتر توافق شده باشد.

◀ ماده ۱۵

در مورد مواد (۱۳) و (۱۴) پس از انقضای مدتهای مندرج در آن مواد استفاده از حق مذکور در صورت حیات پدید آورنده متعلق به خود او و در غیر این صورت تابع ترتیب مقرر در ماده (۱۲) خواهد بود.

◀ ماده ۱۶

در موارد زیر حقوق مادی پدید آورنده از تاریخ نشر یا عرضه به مدت سی سال مورد حمایت این قانون خواهد بود:

- ۱- اثرهای سینمایی یا عکاسی
- ۲- هرگاه اثر متعلق به شخص حقوقی باشد و یا حق استفاده از آن به شخص حقوقی واگذار شده باشد.

◀ ماده ۱۷

نام و عنوان و نشانه ویژه‌ای که معرف اثر است از حمایت این قانون برخوردار خواهد بود و هیچ‌کس نمی‌تواند آنها را برای اثر دیگری از همان نوع یا مانند آن به ترتیبی که القای شبهه کند به کار برد.

◀ ماده ۱۸

انتقال گیرنده و ناشر و کسانی که طبق این قانون اجازه استفاده یا استناد یا اقتباس از اثری را به‌منظور انتفاع دارند باید نام پدید آورنده را با عنوان و نشانه ویژه معرف اثر همراه اثر یا روی نسخه اصلی یا نسخه‌های چاپی یا تکثیر شده به روش معمول و متداول اعلام و درج نمایند مگر اینکه پدیدآورنده به ترتیب دیگری موافقت کرده باشد.

◀ ماده ۱۹

هرگونه تغییر یا تحریف در اثرهای مورد حمایت این قانون و نشر آن بدون اجازه پدید آورنده ممنوع است.

◀ ماده ۲۰

چاپخانه‌ها و بنگاه‌های ضبط صوت و کارگاه‌ها و اشخاصی که به چاپ یا نشر یا پخش یا ضبط و یا تکثیر اثرهای مورد حمایت این قانون می‌پردازند باید شماره دفعات چاپ و تعداد نسخه کتاب یا ضبط یا تکثیر یا پخش یا انتشار و شماره مسلسل روی صفحه موسیقی و صدا را بر تمام نسخه‌هایی که پخش می‌شود با ذکر تاریخ و نام چاپخانه یا بنگاه و کارگاه مربوط برحسب مورد درج نمایند.

◀ ماده ۲۱

پدید آورندگان می‌توانند اثر و نام و عنوان و نشانه ویژه اثر خود را در مراکزی که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با تعیین نوع آثار آگهی می‌نماید به ثبت برسانند. آیین‌نامه چگونگی و ترتیب انجام یافتن تشریفات ثبت و همچنین مرجع پذیرفتن درخواست ثبت به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

◀ ماده ۲۲

حقوق مادی پدید آورنده موقعی از حمایت این قانون برخوردار خواهد بود که اثر برای نخستین بار در ایران چاپ یا پخش یا نشر یا اجرا شده باشد و قبلاً در هیچ کشوری چاپ یا نشر یا پخش و یا اجرا نشده باشد.

فصل چهارم - تخلفات و مجازات‌ها

◀ ماده ۲۳

هر کس تمام یا قسمتی از اثر دیگری را که مورد حمایت این قانون است به نام خود یا به نام پدیدآورنده بدون اجازه او و یا عالماً، عامداً به نام شخص دیگری غیر از پدید آورنده نشر یا پخش یا عرضه کند به حبس تأدیبی از شش ماه تا سه سال محکوم خواهد شد.

◀ ماده ۲۴

هر کس بدون اجازه ترجمه دیگری را به نام خود یا دیگری چاپ و پخش و نشر کند به حبس تأدیبی از سه ماه تا یک سال محکوم خواهد شد.

ماده ۲۵ ◀

متخلفان از مواد (۱۷)، (۱۸)، (۱۹) و (۲۰) این قانون به حبس تأدیبی از سه ماه تا یک سال محکوم خواهند شد.

ماده ۲۶ ◀

نسبت به متخلفان از مواد (۱۷)، (۱۸)، (۱۹) و (۲۰) این قانون در مواردی که به سبب سپری شدن مدت حق پدید آورنده استفاده از اثر با رعایت مقررات این قانون برای همگان آزاد است. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی عنوان شاکی خصوصی را خواهد داشت.

ماده ۲۷ ◀

شاکی خصوصی می‌تواند از دادگاه صادر کننده حکم نهایی درخواست کند که مفاد حکم در یکی از روزنامه‌ها به انتخاب و هزینه او آگهی شود.

ماده ۲۸ ◀

هرگاه متخلف از این قانون شخص حقوقی باشد علاوه بر تعقیب جزایی شخص حقیقی مسئول که جرم ناشی از تصمیم او باشد، خسارات شاکی خصوصی از اموال شخص حقوقی جبران خواهد شد و در صورتی که اموال شخص حقوقی به تنهایی تکافو نکند مابه‌التفاوت از اموال مرتکب جرم جبران می‌شود.

ماده ۲۹ ◀

مراجع قضایی می‌تواند ضمن رسیدگی به شکایت شاکی خصوصی نسبت به جلوگیری از نشر و پخش و عرضه آثار مورد شکایت و ضبط آن دستور لازم به ضابطین دادگستری بدهند.

◀ ماده ۳۰

اثرهایی که پیش از تصویب این قانون پدید آمده از حمایت این قانون برخوردار است اشخاصی که بدون اجازه از اثرهای دیگران تا تاریخ تصویب این قانون استفاده یا بهره‌برداری کرده‌اند حق نشر یا اجرا یا پخش یا تکثیر یا ارایه مجدد یا فروش آن آثار را ندارند مگر به اجازه پدید آورنده یا قائم‌مقام او با رعایت این قانون. متخلفین از حکم این ماده و همچنین کسانی که برای فرار از کیفر به تاریخ مقدم بر تصویب این قانون اثر را به چاپ رسانند یا ضبط یا تکثیر یا از آن بهره‌برداری کنند به کیفر مقرر در ماده (۲۳) محکوم خواهند شد. دعاوی و شکایاتی که قبل از تصویب این قانون در مراجع قضایی مطرح گردیده به اعتبار خود باقی است.

◀ ماده ۳۱

تعقیب بزه‌های مذکور در این قانون با شکایت شاکی خصوصی شروع و با گذشت او موقوف می‌شود.

◀ ماده ۳۲

مواد (۲۴۵) و (۲۴۶) و (۲۴۷) و (۲۴۸) قانون مجازات عمومی ملغی است.

◀ ماده ۳۳

آیین‌نامه‌های اجرایی این قانون از طرف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و وزارت دادگستری و وزارت اطلاعات تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

قانون فوق مشتمل بر سی و سه ماده و سه تبصره پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ دوشنبه سوم آذر ماه ۱۳۴۸ در جلسه روز پنج‌شنبه یازدهم دی ماه یک هزار و سیصد و چهل و هشت شمسی به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

«آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۱) قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان^۱ مصوب

۱۳۵۰/۱۰/۴ هیئت وزیران و اصلاحیه ۱۳۷۹/۱۲/۱۴

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۵۰/۱۰/۴ بنا به پیشنهاد شماره ۱۳۰۵۵/۳۳/۶۸۴ مورخ ۱۳۵۰/۹/۲۰ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۱) قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان را به شرح پیوست تصویب نمودند:

فصل اول - مقررات عمومی تنظیم اظهارنامه ثبت اثر

۱ ماده ۱

ثبت اثر طبق درخواست نامه چاپی که از طرف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تهیه و در اختیار درخواست کننده ثبت اثر گذارده می‌شود به عمل می‌آید و باید در دو نسخه به زبان فارسی نوشته و امضا شده و حاوی نکات زیر باشد:

الف: نام و نام خانوادگی و تابعیت و اقامتگاه و شماره محل صدور شناسنامه و تاریخ تولد پدید آورنده و یا شخصی که به اعتبار قانون فوق‌الذکر قائم‌مقام پدید آورنده اصلی اثر می‌باشد و هرگاه درخواست کننده شخص حقوقی باشد نام و شماره ثبت و اقامتگاه قانونی شخص حقوقی.

ب: در صورتی که درخواست نامه از طرف وکیل یا نماینده قانونی اشخاص مذکور در بند "الف" داده شود علاوه بر مشخصات موکل، نام و نام خانوادگی و تابعیت و اقامتگاه وکیل.

پ: تاریخ پدید آمدن اثر با قید روز و ماه و سال به نحوی که اثر برای چاپ یا نشر یا پخش و یا اجرا آماده شده باشد.

ت: (اصلاحی ۱۳۷۹/۱۲/۱۴) در صورتی که اثر مشترک باشد، ذکر مشخصات پدید آورندگان و کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی صاحب حقوق مادی و معنوی به ترتیب مذکور در بند "الف" این ماده.

ث: در صورتی که ثبت نام یا عنوان یا علامت ویژه اثر نیز مورد تقاضا باشد در مورد نام و عنوان ذکر کلمه یا عبارت تقاضا و در مورد اعلام یا نشانه ویژه توصیف کامل آن به انضمام سه نسخه نمونه یا عکس در اندازه و رنگ اصلی و کلیشه آن.

ج: تعیین نوع اثر و اعلام آنکه اثر مشمول کدامیک از انواع آثار مذکور در ماده (۲) قانون می‌باشد.

فصل دوم - مقررات اختصاصی تقاضای ثبت اثر

◀ ماده ۲

- درخواست کننده ثبت اثر علاوه بر تنظیم درخواست نامه به شرح مندرج در فصل اول باید اطلاعات و مدارکی را که به اعتبار نوع اثر در این فصل تعیین می‌شود همراه درخواست نامه تسلیم نماید.
- الف: در مورد کتاب و رساله و گزارش پژوهشی و جزوه و نمایشنامه و هر نوشته دیگر علمی و ادبی و هنری و همچنین در مورد شعر و ترانه و سرود و تصنیف موضوع بندهای "۱" و "۲" ماده دوم قانون، دو نسخه کامل خطی یا ماشین شده یا چاپ شده یا فتوکپی اثر.
- ب: در مورد اثر سمعی و بصری به منظور اجرا در صحنه‌های نمایش یا پرده سینما یا پخش از رادیو و تلویزیون موضوع بند "۳" ماده دوم قانون دو نسخه از اثر به هر ترتیبی که برای اجرا نوشته یا ضبط یا نشر شده است.
- پ: در مورد اثر موسیقی موضوع بند "۴" ماده دوم قانون دو نسخه اصل یا فتوکپی یا خطی از نت اثر در صورتی که نت داشته باشد به انضمام گفتار اگر باشد به علاوه دو نسخه اثر روی صفحه یا نوار.
- ت: در مورد نقاشی و تصویر و طرح و نقش و نقشه جغرافیایی ابتکاری و نوشته و خط‌های تزئینی و هرگونه تزئینی و اثر تجسمی موضوع بند "۵" ماده دوم قانون:
- ۱- دو نسخه عکس رنگی از اصل اثر مشروط بر اینکه ابعاد عکس از ۲۴ در ۱۸ سانتی‌متر تجاوز نکند.
 - ۲- تعیین آنکه اثر منطبق با کدامیک از آثار مذکور در بند "۵" ماده دوم قانون می‌باشد.
 - ۳- شرح و توصیف کافی برای شناسایی و تشخیص اثر

ث: در مورد پیکره (مجسمه) موضوع بند "۶" ماده دوم قانون دو نسخه عکس رنگی اثر به ابعاد ۲۴ در ۱۸ سانتی‌متر با ذکر مواد و مصالحی که در ساختن پیکره به کار رفته و تعیین ابعاد و اندازه حقیقی و وزن آن.

ج: در مورد اثر معماری موضوع بند "۷" ماده دوم قانون دو نسخه نقشه کامل همراه نقشه‌های تفصیلی و اجرایی اثر مربوط به طرح اصلی بنا و تزیینات آن و جزئیات اثر منحصراً در مواردی که ثبت آن مورد تقاضاست با شرح و توصیف کامل تا حدی که شناسایی اثر در کلیات و جزئیات مورد نظر درخواست کننده ممکن باشد، در صورتی که درخواست ثبت مربوط و منحصر به قسمتی از بنا یا ساختمان یا تزیینات آن باشد باید روی نقشه‌های اصلی به طور وضوح مشخص نشود و در مورد تزیینات طرح آن باید رنگی باشد.

چ: در مورد اثر عکاسی موضوع بند "۸" ماده دوم قانون، دو نمونه کامل از اثر که حداکثر ابعاد آن از ۲۴ در ۱۸ سانتی‌متر تجاوز نکند.

ح: در مورد اثر ابتکاری مربوط به هنرهای دستی یا صنعتی و نقشه قالبی و گلیم موضوع بند "۹" ماده دوم قانون، دو قطعه عکس رنگی یا دو نسخه کپی از اثر به اندازه ۲۴ در ۱۸ سانتی‌متر.

خ: در مورد اثر ابتکاری که بر پایه فرهنگ عامه یا میراث فرهنگی و هنری ملی پدید آمده باشد و همچنین اثر فنی که جنبه ابداع و ابتکار داشته باشد موضوع بندهای "۱۰" و "۱۱" ماده دوم قانون، نظر به اینکه اثر پس از پدید آمدن به صورت یکی از آثار مندرج در ماده دوم با ترکیبی از آنها خواهد بود درخواست کننده ثبت با توجه نوع اثر و ارتباط آن با یک یا چند نوع از آثار مذکور در ماده دوم قانون باید اطلاعات و مدارک خاص همان نوع یا انواع را تسلیم کند.

د: در مورد آثار سینمایی یک نسخه اصل از اثر با ذکر نام و مشخصات.

تبصره- در کلیه موارد مذکور در فصل اول و این فصل در صورتی که متقاضی توضیحات خاصی را برای معرفی اثر و چگونگی پیدایش آن لازم بداند در برگ جداگانه‌ای درجه و همراه اظهارنامه تسلیم کند.

ذ: (الحاقی ۷۹/۱۲/۱۴) در مورد نرم‌افزارهای چندرسانه‌ای دو نسخه کامل از نمونه نرم‌افزار تولید شده با ذکر نام و مشخصات و ویژگی‌های اثر.

فصل سوم - مرجع ثبت و اقدامات ثبتی

ماده ۳

درخواست کننده اثر باید درخواست نامه ثبت را به ترتیب مندرج در فصل اول و دوم این آیین‌نامه تنظیم و در مرکز به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و در شهرستانها به ادارات فرهنگ و ارشاد اسلامی یا نماینده تعیین شده از طرف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تسلیم و رسید اخذ کند.

تبصره - (الحاقی ۷۹/۱۲/۱۴) درخواست کننده ثبت آثار نرم‌افزارهای چندرسانه‌ای درخواست نامه ثبت را به ترتیب مندرج در فصلهای اول و دوم این آیین‌نامه به همراه دو نسخه کامل از نمونه مورد نظر به دبیرخانه شورای عالی داده‌ورزی تحویل می‌دهد. ثبت اثر از نظر فنی توسط شورای یاد شده و از نظر محتوایی توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انجام می‌شود. دبیرخانه شورای مزبور موظف است قبل از ثبت اثر نظر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را دریافت نماید. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است ظرف سه ماه از دریافت استعلام دبیرخانه شورای عالی داده‌ورزی نظر خود را به آن دبیرخانه اعلام نماید.

ماده ۴

مراجع دریافت درخواست‌نامه ثبت اثر کلیه درخواست‌نامه‌ها را به واحد امور مؤلفان و مصنفان و هنرمندان در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ارسال خواهند نمود. واحد مزبور به درخواست‌نامه‌ها رسیده ظرف مدت سه ماه رسیدگی و اگر درخواست‌نامه‌ها مطابق مقررات فصل اول و دوم تنظیم شده باشد و اثر، قبلاً به ثبت نرسیده باشد آنها را در دفتر مخصوص ثبت اثرها ثبت نموده و گواهی‌نامه ثبت اثر را با قید روز و ساعت تسلیم درخواست به نام درخواست کننده صادر و به وی تسلیم و رسید اخذ کند.

در صورتی که درخواست‌نامه مطابق مقررات فصل اول و دوم بالا تنظیم نشده باشد موارد نقض یا ایراد کتباً با پست سفارشی به درخواست کننده ابلاغ و تا زمانی که درخواست کننده اقدام به رفع نقص یا ایراد نکند درخواست ثبت بلااقدام خواهد ماند.

ماده ۵

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلف است در آخر هر ماه فهرستی از کلیه آثار ثبت شده در همان ماه را در روزنامه رسمی کشور و یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار روزانه تهران برای اطلاع عمومی آگهی کند. فهرست مزبور در هر مورد به طور اختصار شامل نام درخواست کننده و تاریخ ثبت و نوع اثر و معرفی موضوع آن خواهد بود. قبول درخواست ثبت اثر و همچنین ثبت آن مانع اعتراض و ادعای حق از ناحیه دیگر اشخاص نخواهد بود.

ماده ۶

درخواست کننده می‌تواند قبل یا بعد از ثبت اثر تقاضای تغییر و اصلاح، تکمیل یا ابطال آن را بنماید. در این صورت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به نحو مذکور در ماده پنجم آگهی خواهد کرد.

ماده ۷

هزینه آگهی ثبت اثر و موارد تغییر، اصلاح، تکمیل و یا ابطال آن به عهده درخواست کننده و ذی‌نفع خواهد بود.

بخشنامه معاونت امور فنی

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

« بخشنامه شماره ۵۴/۲۷۵۳-۱۰۵/۱۶۷۰ مورخ ۱۳۷۹/۵/۲۴ معاونت امور فنی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موضوع موافقتنامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره پژوهشی (نشریه شماره ۳۴۱۹)

به استناد ماده (۲۳) قانون برنامه و بودجه، آیین‌نامه استانداردهای اجرایی طرحهای عمرانی و در چارچوب نظام فنی و اجرایی کشور (مصوبه شماره ۲۴۵۲۵/ت/۱۴۸۹۸ هـ، مورخ ۱۳۷۵/۴/۴ هیئت وزیران)، این دستورالعمل از نوع گروه اول مذکور در ماده هفت آیین‌نامه یاد شده، در یک صفحه، صادر می‌گردد. تاریخ مندرج در ماده هشت آیین‌نامه مذکور در مورد این دستورالعمل ۱۳۷۹/۱۰/۱ است. به پیوست، موافقتنامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره پژوهشی، ابلاغ می‌گردد. رعایت کامل مفاد این دستورالعمل از طرف دستگاههای اجرایی، مهندسان مشاور و دیگر عوامل در طرحها و پروژه‌هایی که تمام یا بخشی از هزینه اجرای آنها از محل اعتبارات طرحهای عمرانی تأمین می‌گردد، الزامی است.

« شرایط عمومی

« ماده ۱- تعاریف و مفاهیم

۱-۱ پژوهش

- فعالیت‌های نظام یافته یا ویژگی‌های زیر را پژوهش گویند:
- ایجاد نظریه‌های جدید علمی و فنی
 - ارتقای سطح دانش علمی و فنی
 - گسترش و دانش علمی و فنی
 - یافتن کاربردهای جدید برای دانش علمی و فنی موجود

۲-۱ قرارداد

مجموعه اسناد و مدارک غیر قابل تفکیک به شرح ماده (۲) موافقتنامه است که برای انجام خدمات موضوع قرارداد بین دو طرف مبادله می‌شود.

۳-۱ موافقتنامه

سندی است که در آن مشخصات اصلی قرارداد مانند مشخصات دو طرف، موضوع، مدت، مبلغ قرارداد و تعهدات دو طرف بیان شده است و باید به امضای هر دو برسد.

۴-۱ شرایط عمومی

مفاد همین متن است که مقررات و شرایط عمومی حاکم بر قرارداد را تعیین می‌کند.

۵-۱ شرایط خصوصی

شرایط خصوصی شرایط ویژه‌ای است که به منظور تکمیل شرایط عمومی، با توجه به وضعیت و ماهیت موضوع قرارداد تنظیم می‌شود. موارد درج شده در شرایط خصوصی هیچ‌گاه نمی‌تواند مواد شرایط عمومی را نقض کند یا اثر مالی جداگانه داشته یا تعهدات را افزایش دهد.

۶-۱ کارفرما

شخصیتی حقوقی است که قرارداد را امضا می‌کند و انجام خدمات موضوع قرارداد را به مشاور واگذار می‌نماید. جانشینان قانونی و نمایندگان مجاز کارفرما در حکم کارفرما هستند.

۷-۱ مشاور

طرف دیگر، امضا کننده قرارداد است که انجام خدمات موضوع قرارداد را تعهد می‌کند. جانشینان قانونی و نمایندگان مجاز مشاور در حکم مشاور هستند.

۸-۱ خدمات

عبارت از فعالیتهای پژوهشی یا اقداماتی است که در اجرای موضوع قرارداد از سوی مشاور تعهد شده است.

۹-۱ فصل

قسمتی از شرح خدمات است که به نتیجه مشخص و قابل ارزیابی منتهی شود.

۱۰-۱ مدارک و گزارشها

گزارشها، مستندات، نقشه‌ها، دستورالعملها، مشخصات فنی، کتابچه‌های محاسبات فنی و نظایر آن هستند که در انجام پژوهش موضوع قرارداد بر حسب مورد از سوی مشاور تهیه می‌شود.

۱۱-۱ مبلغ قرارداد

عبارت است از مبلغ حق‌الزحمه (مبالغی که بابت کارکرد افراد پژوهشی و بالاسری آن پرداخت می‌شود)، به اضافه هزینه‌هایی که بابت انجام آزمایش و تأمین تجهیزات و خرید مصالح و مواد (در صورت نیاز) پرداخت می‌شود.

۱۲-۱ برنامه زمانی کلی

برنامه‌ای است که زمان شروع و پایان فصلهای مختلف پژوهش را بر حسب ماه نشان می‌دهد.

۱۳-۱ برنامه زمانی تفصیلی

برنامه‌ای است که زمان شروع و پایان هر یک از فعالیتهای پژوهشی درج شده در شرح خدمات را به تفصیل و در چارچوب برنامه زمانی کلی نشان می‌دهد.

۱۴-۱ روز، ماه، تاریخها، مفرد و جمع، عنوانها

۱-۱۴-۱ روز و ماه بر اساس تقویم شمسی و تاریخها طبق تقویم رسمی کشور است.

۲-۱۴-۱ هر جا که معنای عبارت ایجاب کند، کلمات مفرد معنای جمع و کلمات جمع معنای

مفرد دارند.

۳-۱۴-۱ عنوانهای به کار رفته در موافقتنامه یا شرایط عمومی و دیگر قسمتهای اسناد و

مدارک قرارداد، تنها به منظور راهنمایی و آگاهی از مفاد اسناد و مدارک است و نمی‌توان در تفسیر اسناد و مدارک قرارداد، از آنها استفاده کرد.

۴-۱۴-۱ اصطلاحاتی که در این ماده نیامده است، طبق قانون برنامه و بودجه و ضوابط آن

تعریف می‌شود.

◀ ماده ۲- شروع و تنفيذ قرارداد

۱-۲ این قرارداد از تاریخ مبادله آن (ابلاغ از سوی کارفرما) نافذ است.

۲-۲ شروع پژوهش پس از ابلاغ قرارداد از سوی کارفرما و دریافت پیش‌پرداخت است.

◀ ماده ۳- حدود خدمات و تغییرات آن

۱-۳ کارفرما می‌تواند هنگام انجام کار، خدمات مشاور را در حد متعارف و در چارچوب موضوع قرارداد با رعایت مفاد بند "۲-۳" تغییر، افزایش یا کاهش دهد.

۱-۱-۳ چنانچه به کار بستن نظر کارفرما هنگام انجام دادن پژوهش و یا بررسی مدارک و گزارشهای آن، موجب تغییر مصوبات قبلی و انجام خدمات اضافی شود، مشاور موظف است با رعایت مفاد بند "۲-۳" خدمات اضافی را انجام دهد.

۲-۱-۳ مشاور می‌تواند در صورت لزوم، تغییرات در شرح وظایف و یا حدود خدمات را در فصلهای پایان یافته، با ذکر دلایل و جزئیات آن و با رعایت مفاد بند "۲-۳" به کارفرما پیشنهاد کند.

۲-۳ هرگاه طبق بندهای یاد شده، تغییراتی در حدود خدمات موضوع قرارداد ضرورت یابد، در هر مورد مشاور، مدت و مبلغ انجام تغییرات را به کارفرما گزارش می‌کند. کارفرما حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز با بررسی گزارش مشاور، در مورد مدت و مبلغ انجام تغییرات، با مشاور مذاکره و توافق می‌کند و پس از توافق، کارفرما تغییرات را ابلاغ می‌نماید.

۳-۳ خدمات مربوط به اصلاح نتایج پژوهش و گزارشهای مشاور که ناشی از نقص انجام خدمات موضوع قرارداد باشد، مشمول خدمات اضافی بندهای "۱-۳" و "۲-۳" نیست و انجام آن به عهده مشاور است.

◀ ماده ۴- برنامه زمانی انجام خدمات

۱-۴ برنامه زمانی کلی انجام خدمات در پیوست ۴ آمده است.

۲-۴ پس از ابلاغ قرارداد، در صورتی که در پیوست ۴ مدتی تعیین نشده باشد، برنامه زمانی تفصیلی هر فصل در چارچوب برنامه زمانی کلی، تا یک هشتم مدت قرارداد یا ۱ ماه، هر کدام کمتر است، از سوی مشاور تهیه و برای کارفرما ارسال می‌شود کارفرما تا ۱۵ روز پس از دریافت

برنامه زمانی تفصیلی، نظر خود را درباره تصویب و یا اصلاح آن اعلام می‌کند. هرگونه تغییر در برنامه زمانی تفصیلی با توافق دو طرف مجاز خواهد بود.

◀ ماده ۵- پیشرفت کار

مشاور در پایان هر ماه و یا زمانهای تعیین شده در برنامه زمانی تفصیلی، گزارش پیشرفت خدمات موضوع قرارداد را در ۲ نسخه به کارفرما تسلیم می‌کند. در این گزارش، میزان کارهای انجام شده، تأخیر و علل آنها، راه‌حلهای لازم برای رفع موانع و مشکلات کار پیشنهاد می‌گردد و کارفرما تا ۱۵ روز نظر خود را نسبت به گزارش یاد شده اعلام می‌کند، در غیر این صورت مفاد گزارش تأیید شده تلقی می‌گردد.

◀ ماده ۶- کارکنان مشاور

۶-۱ همه کسانی که به منظور اجرای خدمات موضوع قرارداد به صورت دائم یا موقت به هزینه مشاور و برای او خدماتی را انجام می‌دهند، کارکنان مشاور شناخته می‌شوند و مسئولیت عملکرد آنها در مورد خدمات موضوع قرارداد به عهده مشاور است.

۶-۲ قبل از شروع کار، مشاور موظف است فهرست همکاران پژوهشی خود که فاقد سوابق سوء حرفه‌ای باشند را برای انجام خدمات موضوع قرارداد، طبق پیوست ۶ به همراه وظایف، تخصص، تجارب پژوهشی و میزان فعالیت هر یک، برای کارفرما ارسال کند.

۶-۳ مشاور تنها با نظر کارفرما می‌تواند افراد معرفی شده را تغییر دهد.

۶-۴ در صورتی که انجام خدمات موضوع قرارداد، مستلزم استفاده از خدمات اتباع خارجی باشد، مشاور در استفاده از خدمات آنها قوانین و مقررات ناظر بر کار اتباع خارجی در ایران را رعایت می‌کند و اسناد مربوط به مجوز اقامت و کار آنها را به کارفرما تسلیم می‌نماید.

۶-۵ مشاور نمی‌تواند کارکنان شاغل کارفرما و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور را بدون کسب مجوز قبلی از دستگاه مربوط، برای انجام خدمات موضوع این قرارداد، به کار گیرد.

۶-۶ به‌کارگیری کارکنان شاغل مشاور از سوی کارفرما برای بررسی خدمات موضوع این قرارداد، ممنوع است.

◀ ماده ۷- نمایندگان

۱-۷ نمایندگان کارفرما

۱-۷-۱ کارفرما پس از مبادله قرارداد، نماینده یا نمایندگان خود را با تعیین حدود اختیارات، به مشاور معرفی خواهد کرد.

۱-۷-۲ دستورها و مدارکی که به وسیله نماینده کارفرما، در محدوده اختیارات تفویض شده به وی، به مشاور ابلاغ می‌گردد، در حکم ابلاغ کارفرما است، بدیهی است با تغییر نماینده کارفرما دستورهای ابلاغ شده و یا مدارک امضا شده به وسیله نمایندگان قبلی معتبر است.

۲-۷ نماینده مشاور

پس از مبادله قرارداد، مشاور نماینده یا نمایندگان خود را با ذکر حدود اختیارات به کارفرما معرفی می‌کند.

◀ ماده ۸- دقت و کوشش

۱-۸ مشاور باید خدمات موضوع این قرارداد را منطبق با اصول علمی و فنی و با استفاده از آخرین دست‌آوردهای جهانی و با به‌کارگیری حداکثر مهارت و دقت، به وسیله کارکنانی که واجد صلاحیت تخصصی و پژوهشی هستند، انجام دهد و پژوهش وی باید از هر جهت جامع و کامل باشد.

◀ ماده ۹- استانداردها و دستورالعملهای فنی و پژوهشی

۱-۹ سیستم اندازه‌گیری آحاد در تمامی اسناد و مدارک فنی و پژوهشی، متریک خواهد بود، مگر آنکه بنا به ضرورت، سیستم اندازه‌گیری دیگری در پیوست ۵ تعیین شده باشد و یا هنگام پژوهش درباره آن توافق شود.

۲-۹ مشاور باید در انجام پژوهش و تنظیم گزارشها، از دستورالعملهای سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و سایر استانداردهای معتبر استفاده کند. در صورت موجود نبودن موارد یاد شده از دستورالعملهای معتبر که در پیوست شماره ۵ تعیین شده است یا بعداً توافق می‌شود، استفاده کند.

◀ ماده ۱۰ - اقدامات مشاور که نیاز به تأیید کارفرما دارد.

هرگاه مشاور هنگام انجام کار، برای تعیین نحوه ادامه کار، جلسه یا جلسات هماهنگی را به منظور اخذ تصمیمات راهبردی ضروری بداند، موظف است موضوع را طی گزارش توجیهی برای کارفرما بفرستد. کارفرما تا ۱۵ روز از تاریخ دریافت گزارش، نسبت به تشکیل جلسه اقدام می‌کند و تصمیمات را در صورت جلسه‌ای تنظیم و بی‌درنگ به مشاور ابلاغ می‌نماید. چنانچه کارفرما در مهلت تعیین شده نسبت به تشکیل جلسه و ابلاغ تصمیمات اقدام نکند، مشاور خود تصمیم‌گیری نموده و نتیجه را به کارفرما اعلام می‌کند.

◀ ماده ۱۱ - نحوه تسلیم و تأیید مدارک و گزارشها

۱-۱۱ مشاور، گزارش و نتایج پژوهش خود را برای هر فصل در پایان مدت مربوط و یا در مقاطعی که در برنامه زمانی تفصیلی پیش‌بینی شده است، ابتدا در دو نسخه همراه با نسخه‌ای به صورت نرم‌افزاری به کارفرما تسلیم می‌کند. کارفرما پس از دریافت مدارک و گزارشهای یادشده، ظرف مدت ۱ ماه یا مدت پیش‌بینی شده در برنامه زمانی تفصیلی، آنها را بررسی و نظر صریح و روشن خود را با ذکر موارد در یک نوبت اعلام می‌کند.

۲-۱۱ چنانچه کارفرما مدارک و گزارشها را تأیید کند، مشاور، مدارک و گزارشهای تأیید شده را در ۲ نسخه به همراه نسخه نرم‌افزاری و راهنمای آن و نیز خلاصه گزارشها، به کارفرما تسلیم می‌کند. در صورت اعلام نظر اصلاحی از سوی کارفرما نسبت به مدارک و گزارشها، مشاور موظف است ظرف مدت ۱ ماه یا (۱۰٪) مدت تعیین شده برای آن فصل، هر کدام که بیشتر باشد، بر اساس نظر کارفرما موارد را اصلاح کرده و مدارک را در چهار نسخه تهیه و به همراه خلاصه گزارشها به کارفرما تسلیم نماید تا کارفرما آنها را تأیید و ابلاغ کند. تجاوز از این مدت، مشمول کاهش حق‌الزحمه درج شده در قرارداد است، مگر اینکه کارفرما با افزایش مدت، قبلاً موافقت کرده باشد.

۳-۱۱ در مواردی که نظر اصلاحی اعلام شده از سوی کارفرما منطبق با نظر مشاور نباشد، مشاور با ارسال گزارش توجیهی، دلایل خود را برای بررسی مجدد به کارفرما اعلام می‌کند. چنانچه کارفرما همچنان بر نظرات اعلام شده خود اصرار داشته باشد، مشاور موظف به اصلاح مدارک و

گزارشهای خود، بر اساس نظر کارفرما خواهد بود. مسئولیت این نوع تصمیم‌گیری‌ها بر عهده مشاور نیست.

۴-۱۱ در صورتی که کارفرما ظرف مدت تعیین شده نظر خود را در مورد مدارک و گزارشهای مشاور اعلام نکند، مشاور نظر کارفرما را استعمال می‌نماید و چنانچه تا ۱۵ روز از تاریخ دریافت استعمال، همچنان نظری از سوی کارفرما اعلام نشود، گزارشها و مدارک ارسالی، تصویب شده تلقی می‌گردد.

۵-۱۱ مدارک و گزارشهای تصویب شده هر فصل، مبنای کارهای بعدی است و مشاور حق الزحمه مربوط را بر اساس قرارداد دریافت می‌کند.

۶-۱۱ مشاور باید به پیوست هر یک از گزارشها، چکیده‌ای از آن را تهیه و به کارفرما تسلیم کند. همچنین در خاتمه کار پژوهش، گزارشی شامل مقدمه، تاریخچه، روش انجام و نتایج به دست آمده را تهیه و به کارفرما تسلیم کند.

۷-۱۱ مشاور تعهد می‌نماید، با دستگاه اجرایی، سازمان یا نهاد دیگری با شرح خدمات موضوع قرارداد حاضر، طرف قرارداد، قرار نگیرد.

◀ ماده ۱۲ - تسهیلات بر عهده کارفرما

کارفرما تدابیر و مساعدتهای لازم را برای تسهیل کار مشاور در مورد خدمات موضوع قرارداد به ویژه در موارد زیر بر اساس درخواست مشاور فراهم می‌کند:

۱-۱۲ در اختیار قرار دادن اطلاعات مربوط، طبق مندرجات شرایط خصوصی و به صورت رایگان.

۲-۱۲ مجوز ورود کارکنان مشاور به مناطق ممنوع در رابطه با طرح پژوهشی.

۳-۱۲ رواید ورود و مجوز خروج و پروانه اقامت و مجوز کار کارکنان خارجی مورد نیاز و همچنین اخذ گذرنامه و رواید برای کارشناسان ایرانی.

۴-۱۲ ارتباط و تشریک مساعی با وزارتخانه‌ها، سازمانها و سایر مؤسسات.

۵-۱۲ ترتیب امور مربوط به تهیه لوازم و وسایلی که تهیه و توزیع آن در انحصار دولت باشد.

- ۱۲-۶ ترتیب امور مربوط به تهیه، ورود و ترخیص لوازم، وسایل، کتب، نشریات، نرم‌افزارها و اقلامی از این قبیل که تهیه آن در داخل کشور مقدور نباشد.
- ۱۲-۷ تسهیلات ویژه‌ای که طبق پیوست ۵ قرارداد باید توسط کارفرما در اختیار مشاور قرار گیرد.
- ۱۲-۸ تمامی هزینه‌های اقدام‌های موضوع بندهای "۱۲-۳" تا "۱۲-۶" بر عهده مشاور است.

◀ ماده ۱۳- تضمین حسن انجام کار

- ۱۳-۱ برای حصول اطمینان از حسن انجام کار، (۱۰٪) از هر پرداخت مشاور به عنوان تضمین حسن انجام کار، کسر و نزد کارفرما نگهداری می‌شود.
- ۱۳-۲ در صورت فسخ قرارداد طبق ماده (۲۲)، تضمین حسن انجام کار به نفع کارفرما ضبط می‌شود.
- ۱۳-۳ تضمین یاد شده باید پس از تأیید مدارک و گزارش‌های موضوع خدمات و در زمان تسویه حساب نهایی طبق ماده (۱۷) آزاد شود.

◀ ماده ۱۴- پرداخت مبلغ قرارداد

- مبلغ قرارداد بابت انجام خدمات موضوع قرارداد که بر اساس دستورالعمل‌های مربوط طبق پیوست شماره ۳ تعیین شده است، از سوی کارفرما و با رعایت مفاد قرارداد به مشاور پرداخت می‌شود.

◀ ماده ۱۵- نحوه پرداخت

- ۱۵-۱ (۸۵٪) مبلغ قرارداد در طول مدت انجام خدمات تا زمان تسلیم نتایج و گزارش به صورت اقساط بر اساس پیشرفت کار، طبق برنامه زمانی که در پیوست ۳ تعیین و توافق شده است، پرداخت می‌شود.
- ۱۵-۲ قسط آخر باقیمانده مبلغ قرارداد پس از تأیید گزارش پژوهش طبق ماده (۱۷) پرداخت می‌شود.
- ۱۵-۳ زمان پرداخت حق‌الزحمه خدمات اضافی، موضوع بند "۳-۲"، حسب مورد به تناسب پیشرفت کار و با توافق دو طرف تعیین می‌شود.

۴-۱۵ هر یک از اقساط قرارداد طی صورت حسابی که توسط مشاور تهیه و تسلیم کارفرما می‌شود، پس از رسیدگی، از سوی کارفرما پرداخت می‌گردد.

۵-۱۵ کارفرما موظف است ظرف مدت ۱۵ روز پس از دریافت صورتحساب، آن را مورد بررسی قرار داده و پس از کسر کسور قانونی و قراردادی، ضمن ارسال یک نسخه از صورتحساب تأیید شده، همراه با مستندات مربوط برای مشاور، مبلغ آن را پرداخت کند.

۶-۱۵ هرگاه مشاور نسبت به اصلاحات اعمال شده از سوی کارفرما در مورد صورتحساب معترض باشد، اعتراض خود را با ذکر دلیل و ارایه مستندات حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز از تاریخ دریافت صورتحساب اصلاح شده، به کارفرما اعلام می‌کند تا مورد رسیدگی قرار گیرد. هرگاه کارفرما همچنان بر اعمال اصلاحات اعلام شده، اصرار داشته باشد، باید نسبت به پرداخت آنچه مورد قبول اوست اقدام کند. در این حالت، مشاور می‌تواند نسبت به مبلغ مازاد مورد نظر خود از طریق ماده (۲۳) اقدام کند و در صورت محق بودن، اصل مبلغ به علاوه خسارت تأخیر تأدیه طبق بند "۷-۱۵" را دریافت می‌کند.

۷-۱۵ در صورتی که کارفرما در پرداخت تمام یا بخشی از هر یک از صورتحسابهای تأیید شده بیش از ۱ ماه از تاریخ دریافت آن تأخیر کند، برای جبران خسارت مازاد بر ۱ ماه، اضافه بر اصل مبلغ تأخیر شده، مبلغی معادل حاصلضرب نرخ سود سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت پنج‌ساله (مورد عمل در بانکهای کشور) در مبلغی که پرداخت آن به تأخیر افتاده، به مشاور پرداخت می‌کند. حداکثر زمان مشمول پرداخت این خسارت ۳ ماه است. در صورت افزایش مدت، مشاور می‌تواند طبق بند "۲۱-۸-۲" درخواست خاتمه قرارداد نماید.

◀ ماده ۱۶ - پیش‌پرداخت

۱-۱۶ به درخواست مشاور، کارفرما (۲۵٪) از مبلغ اولیه قرارداد را به عنوان پیش‌پرداخت، بدون کسر کسور قانونی در مقابل سفته یا هرگونه تضمین معتبر دیگر، به مشاور پرداخت می‌کند. این مبلغ هنگام پرداخت اقساط قرارداد به تناسب کسر و تضمین مشاور به همان نسبت آزاد می‌شود.

۱۶-۲ در صورت خاتمه و یا فسخ قرارداد، چنانچه در تسویه حساب نهایی، مشاور بابت پیش‌پرداخت به کارفرما بدهکار باشد، موظف است مبالغ بدهکاری را پرداخت کند وگرنه کارفرما از طریق قانونی نسبت به دریافت مطالبات خود از محل سپرده‌ها، تضمین‌ها و مطالبات مشاور، با اخذ هزینه‌های مربوط اقدام می‌نماید.

◀ ماده ۱۷- صورت‌حساب نهایی و تسویه حساب

۱-۱۷ صورت‌حساب نهایی پس از تأیید گزارش پژوهش از سوی مشاور تهیه و به منظور تأیید به کارفرما ارسال می‌شود. این صورت‌حساب شامل مبلغ قرارداد و مبالغی که بر اساس مواد قرارداد به آن اضافه یا از آن کسر می‌شود، کسور قانونی، پرداخت‌های قبلی یا علی‌الحساب، افزایش یا کاهش خدمات، هزینه‌های تطویل و تعلیق، خسارت و نتایج ناشی از دعاوی رسیدگی و قطعی شده و نظایر آن است. صورت‌حساب نهایی که به ترتیب یاد شده تنظیم می‌گردد، ظرف ۱۵ روز از تاریخ دریافت به وسیله کارفرما رسیدگی و تأیید می‌شود.

۲-۱۷ در صورتی که صورت‌حساب یاد شده نیاز به اصلاح داشته باشد، کارفرما اصلاحات مورد نظر خود را در جلسه‌ای که طی مدت یاد شده با مشاور تشکیل می‌دهد، مطرح نموده و با مشاور توافق می‌کند.

۳-۱۷ صورت‌حساب توافق شده به وسیله دو طرف قطعی بوده و اعتراض نسبت به آن وارد نیست و مبنای تسویه حساب نهایی مشاور قرار می‌گیرد، در این حالت بر حسب مورد به شرح بندهای زیر عمل خواهد شد، وگرنه طبق مفاد بند "۱۵-۶" عمل می‌شود.

۴-۱۷ هرگاه مشاور بر اساس صورت‌حساب نهایی بستانکار شناخته شود، تضمین حسن انجام کار او بی‌درنگ طبق ماده (۱۳) آزاد و مطالبات وی حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز پس از تأیید صورت‌حساب نهایی پرداخت می‌گردد.

۵-۱۷ هرگاه مشاور بر اساس صورت‌حساب نهایی بدهکار شود، ظرف مدت ۱۵ روز از تاریخ تأیید صورت‌حساب، بدهی خود را به کارفرما می‌پردازد. در این صورت بی‌درنگ تضمین حسن انجام کار او آزاد می‌شود و چنانچه از این پرداخت خودداری کند، کارفرما حق دارد از محل سپرده‌ها،

تضمینها و مطالبات مشاور، طلب خود را دریافت کرده و سپس باقیمانده مبلغ تضمین حسن انجام کار او را آزاد نماید و اگر مبالغ مذکور برای وصول مطالبات کافی نباشد، طبق قوانین جاری کشور حق خواهد داشت، مطالبات خود را از سایر دارایی‌های او وصول کند.

◀ ماده ۱۸ - تغییرات مدت خدمات و مبلغ قرارداد

مدت قرارداد در صورت پیش آمدن هر یک از موارد زیر می‌تواند با پیشنهاد هر یک از دو طرف تغییر یابد. در چنین مواردی مشاور باید با توجه به مفاد ماده مربوط، تغییرات لازم در مدت و مبلغ قرارداد، براساس مبانی قرارداد، و تأثیر آن بر روی خدمات انجام شده و برنامه زمانی و نیز پیامدهای مالی آن را تعیین نموده و طی گزارشی به کارفرما اعلام کند. کارفرما حداکثر ۱۵ روز پس از دریافت گزارش، نظر خود را اعلام خواهد کرد. نتایج طی صورتجلسه‌ای تنظیم و ملاک عمل قرار می‌گیرد.

در پایان مدت اولیه قرارداد، مجموعه تغییرات مدت ناشی از بندهای زیر، در صورتجلسه‌ای به عنوان کاهش یا تمدید مدت در اسناد و مدارک قرارداد منظور می‌گردد. در صورت عدم توافق دو طرف در مورد میزان انواع تأخیرها، موضوع بنا به درخواست هر یک از دو طرف طبق ماده (۲۳) رسیدگی می‌شود.

۱-۱۸ تغییر حدود خدمات

۲-۱۸ بروز تأخیر به عللی خارج از قصور مشاور

۳-۱۸ وقوع حوادث قهریه و بروز شرایط اضطراری

۴-۱۸ تعلیق کارها از طرف کارفرما

۵-۱۸ تأخیر غیر مجاز از سوی مشاور

◀ ماده ۱۹ - خسارت تأخیر

۱-۱۹ بابت تأخیر غیر مجاز مشاور، خسارتی معادل حاصلضرب مجموع مدت تأخیر غیر مجاز در مبلغ قرارداد، تقسیم بر مدت قرارداد و حداکثر تا (۲۰٪) مبلغ قرارداد، از مشاور دریافت می‌شود.

۲-۱۹ برای تأخیرهای مجاز، مبلغی معادل (۵۰٪) متوسط حق الزحمه ماهانه در مجموع ماههای اضافه شده به حق الزحمه اضافه می‌شود. حداکثر مدت برای پرداخت حق الزحمه تأخیر مجاز نصف

مدت قرارداد است. در صورت پیش آمدن تأخیر مجاز بیشتر از این مدت، مشاور می‌تواند خاتمه قرارداد را درخواست کند.

◀ ماده ۲۰ - تعلیق

۱-۲۰ کارفرما می‌تواند با اعلام قبلی ۱۰ روزه به مشاور در حین انجام خدمات، تمام یا فصله‌هایی از خدمات را طی ابلاغیه‌ای که تاریخ شروع و خاتمه تعلیق در آن معین شده است، به حالت تعلیق درآورد.

۲-۲۰ تعلیق خدمات از سوی کارفرما برای یک بار مجاز است. مدت تعلیق حداکثر یک‌چهارم مدت اولیه و یا ۴ ماه، هر کدام کمتر است می‌باشد.

۳-۲۰ در صورتی که تمدید تعلیق ضرورت داشته باشد، کارفرما حداکثر تا ۱۰ روز قبل از پایان مدت تعلیق، موضوع را به مشاور پیشنهاد می‌کند و در صورت موافقت مشاور، حداکثر به مدت ۳ ماه و بدون پرداخت هرگونه هزینه برای مدت تمدید شده، قرارداد تمدید می‌شود. در غیر این صورت، با درخواست مشاور به قرارداد خاتمه داده می‌شود.

۴-۲۰ پرداخت هزینه‌های مربوط به دوران تعلیق خدمات، ماهانه معادل (۳۰٪) حق‌الزحمه متوسط ماهانه می‌باشد، پرداخت این مبلغ برای حداکثر ۴ ماه و به صورت اقساط ماهانه مجاز است.

۵-۲۰ مشاور موظف است از تاریخ شروع تعلیق، خدمات مربوط را متوقف کند و حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز، گزارش پژوهش را تا هنگام اعلام تعلیق تهیه و با تعیین میزان هزینه‌های تعلیق، موضوع بند "۴-۲۰"، به کارفرما تسلیم نماید.

۶-۲۰ مشاور ۲۰ روز قبل از انقضای مدت تعلیق یا تمدید تعلیق، نظر کارفرما را نسبت به چگونگی ادامه قرارداد استعلام می‌کند، در صورت ابلاغ شروع کار به شرح یاد شده، اجرای قرارداد ادامه خواهد یافت، در غیر این صورت، مشاور می‌تواند خاتمه قرارداد را درخواست کند.

۷-۲۰ چنانچه در دوران تعلیق کارفرما تصمیم به لغو تعلیق بگیرد، موضوع را به مشاور ابلاغ می‌کند. در این صورت حداکثر ۱۰ روز پس از ابلاغ، کار ادامه می‌یابد.

۴ ماده ۲۱- خاتمه دادن به قرارداد

۲۱-۱ کارفرما می‌تواند در هر زمان قرارداد را خاتمه دهد.

۲۱-۲ در هر فصلی که کارفرما قصد خاتمه دادن به قرارداد را داشته باشد، موضوع را با تعیین مهلت ۲ ماهه به مشاور اعلام می‌کند.

۲۱-۳ مشاور پس از دریافت ابلاغ خاتمه قرارداد، بی‌درنگ باید کار را متوقف کند و تا ۱۵ روز، گزارش وضعیت پیشرفت و گزارش پژوهش را تا هنگام ابلاغ یاد شده تهیه و تسلیم کند. این گزارش باید حاوی وضعیت پژوهش، پیشرفت آن و همچنین بخشهایی که تکمیل آنها به لحاظ حفظ منافع کار در مدت ۲ ماهه یاد شده ضروری و امکانپذیر است، همراه با تعیین میزان حق‌الزحمه آنها باشد.

۲۱-۴ هرگاه کارفرما رأساً یا بر اساس گزارش مشاور تشخیص دهد که لازم است تمام یا قسمتی از خدمات ناتمام تکمیل گردد، باید موضوع را به مشاور اعلام کند. در این صورت، مشاور موظف است خدمات تکمیلی را در مهلت ۲ ماهه انجام دهد.

۲۱-۵ در هر صورت، مشاور موظف است در پایان مهلت ۲ ماهه نسبت به تحویل اصل تمام اسناد و مدارک و گزارش پژوهش و ارایه صورتحساب حق‌الزحمه خدمات انجام شده و صورت هزینه‌های ناشی از پایان دادن قرارداد مانند موافقتنامه‌ها یا تعهدات مشاور در مقابل کارمندان خود یا مؤسسات دیگر و نیز هزینه مراجعت کارکنان خارجی و خانواده آنها به کشورشان و هزینه حمل لوازم آنها به کشورشان، مشروط بر این که این هزینه‌ها به منظور اجرای این قرارداد ایجاد شده باشد و بابت آنها به مشاور پرداختی نشده باشد، اقدام نماید.

۲۱-۶ کارفرما متعهد است، ظرف مدت ۱۵ روز پس از دریافت صورتحساب و صورت هزینه‌های موضوع بند "۲۱-۵" نسبت به بررسی آن بر اساس شرایط قرارداد و میزان خدمات انجام شده اقدام و طبق مفاد ماده (۱۷) با مشاور تسویه حساب کند. سپرده حسن انجام کار مشاور در این حالت با توجه به ماده (۱۷) آزاد می‌گردد.

۲۱-۷ در مورد شمول بند "۲۶-۱-۲" چنانچه منع قانونی رفع نشود، به قرارداد از سوی کارفرما خاتمه داده می‌شود و طبق مفاد این ماده عمل می‌گردد.

۸-۲۱ مشاور می‌تواند خاتمه دادن به قرارداد را در هر یک از موارد زیر درخواست کند:

۱-۸-۲۱ در صورت تأخیر مازاد بر ۳ ماه در پرداخت مطالبات خود مطابق بند "۷-۱۵"

۲-۸-۲۱ در صورت سپری شدن حداکثر مدت تعیین شده برای پرداخت خسارت تأخیر مجاز،

موضوع بند "۲-۱۹"

۳-۸-۲۱ در صورت تمدید مدت تعلیق بیش از ۴ ماه، موضوع بند "۳-۲۰"

۴-۸-۲۱ در صورت انجام ندادن مفاد بند "۱-۱۳" از سوی کارفرما بیش از ۳ ماه از تاریخ مورد

نظر در برنامه زمانی

۵-۸-۲۱ در صورت عدم تبعیت کارفرما از رأی مرجع حل اختلاف

۹-۲۱ در صورتی که کارفرما حداکثر تا ۱ ماه زمینه‌هایی را که منجر به درخواست خاتمه قرارداد از

سوی مشاور شده است، رفع کند، مشاور از درخواست صرف نظر می‌کند و خدمات خود را ادامه

می‌دهد، در غیر این صورت پس از انقضای مهلت یک ماهه، قرارداد خاتمه یافته تلقی شده و سایر

اقدامها طبق مفاد این ماده انجام می‌شود.

◀ ماده ۲۲- فسخ قرارداد

۱-۲۲ کارفرما می‌تواند در هر یک از موارد زیر بدون اخطار قبلی، قرارداد را فسخ و موضوع را به

مشاور ابلاغ کند.

۱-۱-۲۲ اثبات شمول قانون منع مداخله کارکنان دولت بر مشاور در زمان عقد قرارداد یا طی

مدت قرارداد به استثنای مورد بند "۲-۱-۲۶"

۲-۱-۲۲ عدم اطلاع به کارفرما در مورد بند "۲-۱-۲۶"

۳-۱-۲۲ انتقال قرارداد به شخص یا اشخاص ثالث بدون مجوز کارفرما

۴-۱-۲۲ ورشکستگی به تقصیر یا انحلال شرکت

۵-۱-۲۲ اثبات این مطلب که مشاور برای گرفتن کار، به کارکنان کارفرما دستمزد، پاداش یا

هدیایی داده یا آنها یا واسطه‌های آنان را در منافع خود شریک کرده است.

۲۲-۲ کارفرما در صورت تحقق هر یک از موارد زیر، ابتدا به مشاور اخطار می‌کند تا نسبت به رفع نواقص و اشکالها اقدام کند و جریان امور را ظرف مدت یک ماه به صورت قابل قبول درآورد. در صورت عدم اقدام مشاور نسبت به رفع نواقص در پایان مهلت تعیین شده، موضوع فسخ قرارداد باید ابتدا به وسیله هیئتی متشکل از ۳ نفر به انتخاب وزیر یا بالاترین مقام سازمانی کارفرما بررسی و تأیید شده و مراتب پس از اخذ موافقت مقام یاد شده به مشاور ابلاغ گردد.

۲۲-۲-۱ تأخیر غیر موجه در انجام خدمات بیش از (۳۰٪) مدت مربوط

۲۲-۲-۲ رعایت نکردن استانداردهای فنی و ضوابط حرفه‌ای

۲۲-۳ مشاور با دریافت ابلاغ فسخ قرارداد، موظف است از ادامه کار خودداری کند، بی‌درنگ کارفرما را از وضعیت کار مطلع سازد و طی مهلتی که از طرف کارفرما اعلام می‌شود (حداقل ۲ هفته)، اصل مدارک و گزارشهای کار انجام شده تا آن تاریخ را به کارفرما تحویل دهد.

۲۲-۴ کارفرما پس از ابلاغ فسخ قرارداد بی‌درنگ نسبت به ضبط تضمین حسن انجام کار به نفع خود اقدام کرده و نسبت به تعیین مبلغ مربوط به کار انجام شده قابل قبول تا تاریخ فسخ، طبق شرایط قرارداد اقدام خواهد کرد. بدیهی است کارفرما موضوع را بی‌درنگ به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به منظور اقدام لازم اعلام می‌کند.

◀ ماده ۲۳- حل اختلاف

۲۳-۱ هرگاه در اجرا یا تفسیر مفاد قرارداد بین دو طرف، اختلاف نظر پیش آید، دو طرف می‌توانند برای حل سریع آن قبل از درخواست ارجاع موضوع برای داوری طبق بند "۲۳-۳"، بر حسب مورد، به روش تعیین شده در بندهای "۲۳-۱-۱" و یا "۲۳-۱-۲" عمل نمایند.

۲۳-۱-۱ در مورد مسائل ناشی از برداشتهای متفاوت دو طرف از بخشنامه‌هایی که به استناد ماده (۲۳) قانون برنامه و بودجه از سوی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ابلاغ شده است، هر یک از دو طرف از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، چگونگی اجرای بخشنامه را استعلام نماید و دو طرف، طبق نظری که از سوی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، اعلام می‌شود، عمل کنند.

۲۳-۱-۲۳ در مورد اختلاف نظرهایی که خارج از شمول بند "۱-۲۳-۱" است، رسیدگی و اعلام نظر درباره آنها به کارشناس یا هیئت کارشناسی منتخب دو طرف واگذار شود و دو طرف، طبق نظری که از سوی کارشناس یا هیئت کارشناسی در چارچوب قرارداد و قوانین و مقررات مربوط اعلام می‌گردد، عمل کنند.

۲۳-۲ در صورتی که دو طرف در انتخاب کارشناس یا هیئت کارشناسی موضوع بند "۲۳-۱-۲۳" به توافق نرسند یا نظر اعلام شده طبق بندهای "۱-۲۳-۱" و "۲۳-۱-۲۳"، مورد قبول هر یک از دو طرف نباشد، برای حل اختلاف طبق بند "۲۳-۳" اقدام می‌گردد.

۲۳-۳ هرگاه در اجرا یا تفسیر مفاد قرارداد بین دو طرف اختلاف نظر پیش آید، که راجع به اموال باشد، هر یک از طرفها می‌توانند درخواست ارجاع موضوع یا موضوعهای مورد اختلاف به داوری را به رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ارایه کنند.

تبصره ۱- چنانچه رئیس سازمان با تقاضای یاد شده موافقت نمود، مرجع حل اختلاف، شورای عالی فنی خواهد بود.

تبصره ۲- رسیدگی و اعلام نظر شورای عالی فنی باید در چارچوب قرارداد، قوانین و مقررات مربوط انجام شود. پس از اعلام نظر شورا، دو طرف طبق آن عمل خواهند کرد.

۲۳-۴ ارجاع موضوعهای مورد اختلاف به شورای عالی فنی، تغییری در تعهدات قراردادی دو طرف نمی‌دهد و موجب نمی‌شود که یکی از دو طرف به تعهدات قراردادی خویش عمل نکند.

◀ ماده ۲۴- مالیات، بیمه و سایر حقوق و عوارض قانونی

۲۴-۱ پرداخت هرگونه مالیات، عوارض، حق بیمه تأمین اجتماعی و سایر حقوق دولتی مربوط به مشاور و کارکنان او و نیز حقوق گمرکی و عوارض مربوط به لوازم و وسایل مورد نیاز مشاور که در تاریخ امضای این قرارداد برقرار است یا در آینده برقرار خواهد شد و یا میزان آن در آینده تغییر می‌نماید، با رعایت مفاد بند "۲۴-۲" به عهده مشاور است. مبالغی از این مالیاتها، عوارض، بیمه و سایر حقوق دولتی که باید بر طبق قوانین و مقررات از طریق کارفرما وصول شود، از پرداختهای

مشاور کسر و به حساب وی به مراجع مربوط حواله می‌گردد. در صورت نپرداختن و یا تأخیر در واریز کسور قانونی یاد شده، جبران زیانهای آن بر عهده کارفرما خواهد بود.

۲۴-۲ در صورتی که مالیات، عوارض، حق بیمه تأمین اجتماعی و سایر حقوق دولتی، جز آنهایی که در هنگام امضای قرارداد وجود دارد، تغییر کند، مبلغ قرارداد مشاور نیز توسط کارفرما به تناسب بر اساس دستورالعملهای سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تعدیل خواهد شد.

◀ ماده ۲۵- مسئولیت مشاور

۲۵-۱ مشاور در قبال کارفرما و برای ارایه خدمات پیش‌بینی شده در پیوستهای شماره ۱ و ۲ این قرارداد مسئول است.

۲۵-۲ تأیید خدمات و یا مدارک و گزارشهای پژوهش مشاور از سوی کارفرما از مسئولیتهای مشاور در رعایت استانداردها و اصول علمی و فنی نمی‌کاهد و در هر حال مشاور مسئول و جوابگوی کاستی‌هایی است که به علت نقص کار او بعدها مشاهده می‌گردد.

۲۵-۳ مسئولیت مشاور در قبال واگذاری بخشی از خدمات به اشخاص ثالث، اعم از حقیقی یا حقوقی، که بر حسب ضرورت مورد تأیید کارفرما نیز قرار گرفته باشد، کماکان همان مسئولیتهای موضوع این قرارداد است و موافقت کارفرما نسبت به واگذاری قسمتی از خدمات رافع هیچ‌یک از تعهدات و مسئولیتهای مشاور در برابر کارفرما نخواهد بود.

◀ ماده ۲۶- ممنوعیت قانونی

۲۶-۱ مشاور اعلام می‌کند که در موقع عقد این قرارداد مشمول ممنوعیت اصل (۱۴۱) قانون اساسی و قانون منع مداخله کارکنان دولت مصوب ۱۳۳۷/۱۰/۲۲ نیست.

۲۶-۱-۱ در صورتی که خلاف آن برای کارفرما ثابت شود یا تغییراتی در صاحبان سهام، مدیران یا بازرسان مشاور ایجاد شود که با مفاد قوانین یاد شده تعارض داشته باشد، قرارداد فسخ می‌شود.

۲۶-۱-۲ در شرایطی که تغییراتی در دستگاههای دولتی یا کارفرما ایجاد شود که مشمول ممنوعیت یاد شده باشد، مشاور موظف است مراتب را به کارفرما اعلام کند و در صورتی که منع قانونی رفع نشود، کارفرما قرارداد را خاتمه خواهد داد. چنانچه مشاور مراتب را به محض اطلاع به کارفرما اعلام نکند، کارفرما قرارداد را فسخ می‌نماید.

۲۶-۲ کارکنان خارجی مشاور و یا همراهان ایشان حق دخالت در امور سیاسی ایران را ندارند. ۲۶-۳ مشاور موظف است تمام نتایجی را که در جریان انجام پژوهش تحصیل یا تولید می‌کند، محرمانه تلقی کند و حداکثر سعی خود را برای جلوگیری از دسترسی اشخاص غیر مجاز به آنها به کار بندد.

◀ ماده ۲۷ - حوادث قهری

در مورد وقوع حوادث قهری و بروز شرایط اضطراری مانند جنگ اعلام شده یا نشده، انقلابها و اعتصابات عمومی، شیوع بیماریهای واگیردار، زلزله، سیل و طغیانهای غیر عادی و خشکسالیهای بی‌سابقه و همچنین آتش‌سوزی‌های دامنه‌دار، طوفان و حوادث مشابه که ناشی از کار مشاور نباشد، به ترتیب زیر عمل خواهد شد:

۲۷-۱ هرگاه بروز شرایط اضطراری انجام قرارداد حاضر را برای یکی از دو طرف غیر ممکن سازد، می‌تواند پایان قرارداد را به طرف دیگر اعلام کند.

۲۷-۲ هرگاه شرایط اضطراری گذرا باشد و ادامه قرارداد حاضر به طور موقت امکانپذیر نباشد، طبق ماده تعلیق عمل می‌شود.

◀ ماده ۲۸ - انتقال به غیر

۲۸-۱ مشاور حق ندارد بدون کسب مجوز کارفرما موضوع این قرارداد را به شخص یا اشخاص حقیقی یا حقوقی دیگری منتقل یا واگذار کند.

۲۸-۲ کارفرما می‌تواند تمام یا قسمتی از حقوق یا اختیارات خود را با رعایت مقررات به اشخاص دیگر تفویض کند در این صورت انجام تعهدات کارفرما در رابطه با حقوق یا اختیارات تفویض شده بر عهده آن اشخاص خواهد بود.

◀ ماده ۲۹- رعایت مقررات ایمنی

مشاور باید اطمینان یابد که کارکنانش خدمات را به طور ایمن و مطمئن انجام می‌دهند و ضوابط ایمنی را در تمام مراحل انجام کار رعایت می‌کنند.

◀ ماده ۳۰- مالکیت مدارک و نتایج پژوهش

نتایج پژوهش و مدارک و گزارشهایی که به موجب این قرارداد توسط مشاور تهیه می‌شوند متعلق به کارفرماست، مشاور می‌تواند با اجازه کارفرما یک نسخه قابل تکثیر از مدارک و گزارشهای یاد شده را نزد خود نگاه دارد، در صورتی که در شرایط خصوصی قرارداد محدودیتی قید نشده باشد، مشاور حق دارد با استفاده از پژوهش انجام شده در قرارداد، مقالات علمی را با مجوز کارفرما در سمینارها، اجلاسها، نشریات علمی و فنی منتشر نماید.

تبصره-۵ در مورد پایان نامه‌های دانشجویی برای ارایه به دانشگاه یا اساتید مربوط، به مجوز کارفرما نیاز نیست.

◀ ماده ۳۱- ابلاغها

هرگونه اطلاعیه مانند دستور کار، اعلام نظر یا تعلیق، پایان دادن به قرارداد و موارد مشابه، تنها به صورت کتبی معتبر خواهد بود.

رسید دبیرخانه هر دو طرف و یا رسید تحویل پستی، ملاک تسلیم گزارشها، مدارک و مکاتبات است.

◀ ماده ۳۲- زبان قرارداد

زبان قرارداد، فارسی است. در صورتی که مدارک قرارداد علاوه بر زبان فارسی به زبانهای دیگری نیز تهیه شده باشد، متن فارسی معتبر است. مشاور باید مدارک و گزارشهای پژوهش و پیشرفت کار و نیز سایر مکاتبات خود را به زبان فارسی تهیه کند.

◀ ماده ۳۳- قانون حاکم بر قرارداد

این قرارداد از هر حیث تابع قوانین و مقررات دولت جمهوری اسلامی ایران است.

بخشنامه‌های سازمان تأمین اجتماعی

۴ نامه شماره ۵۲/۵۵۶۲ مورخ ۱۳۷۸/۴/۲۶ سازمان تأمین اجتماعی، موضوع حق بیمه قراردادهای حسابرسی و تحقیقاتی و پژوهشی

با توجه به تصمیمات هیئت محترم مدیره در جلسه ۱۳۷۸/۳/۳ موضوع مصوبه شماره ۱۱۰۰/۴۱۱۲ مورخ ۱۳۷۸/۴/۲ در مورد نحوه احتساب و وصول حق بیمه قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی و همچنین قراردادهای حسابرسی منعقد با مؤسسات حسابرسی به ترتیب زیر مقرر می‌دارد:

الف: قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی

۱- در مواردی که قرارداد تحقیقاتی و پژوهشی با دانشگاهها یا مراکز علمی و یا مؤسسات وابسته به آنها به عنوان پیمانکار یا مجری منعقد می‌شود، چنانچه دانشگاه یا مراکز مذکور وابسته وزارتخانه‌ها باشد، طبق بند "۱۳" بخشنامه ۱۴۹ درآمد عمل گردد، به این ترتیب که اگر دانشگاه یا مرکز علمی طبق پرونده‌ای که نزد سازمان دارد بدهکار نبوده و یا اصلاً کارکنان آن مشمول قانون تأمین اجتماعی نباشند، بدون محاسبه و مطالبه وجهی بابت حق بیمه قرارداد مفصاحساب مربوطه صادر شود.

۲- در مواردی که مؤسسات تحقیقاتی و پژوهشی وابسته به دانشگاهها یا سایر مراکز علمی دولتی، دارای شخصیت حقوقی مستقل باشند و همچنین در مورد مؤسسات تحقیقاتی و پژوهشی بخش خصوصی که دارای دفاتر قانونی می‌باشند و آن را جهت حسابرسی در اختیار سازمان قرار می‌دهند، جزو قراردادهای مشمول بخشنامه ۱۴۹/۱ محسوب شده و دفاتر قانونی آنان مبنای محاسبه و وصول حق بیمه قراردادهای منعقد قرار می‌گیرد. بدین ترتیب چنانچه طبق دفاتر قانونی فاقد بدهی باشند، صدور مفصاحساب قرارداد آنها بلامانع خواهد بود.

۳- در مورد کلیه اشخاص حقوقی فاقد دفاتر قانونی با توجه به استفاده از رایانه، نرم‌افزار و ... برای انجام قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی قراردادهای مزبور به طور کلی مکانیکی محسوب و حق بیمه آنها طبق ماده (۴) تصویبنامه مورخ ۱۳۷۰/۱/۲۴ منضم به بخشنامه ۱۴۹ درآمد به مآخذ (۷٪) محاسبه و وصول می‌گردد.

۴- در مواردی که قرارداد تحقیق و پژوهش با شخص حقیقی (۱ نفر یا چند نفر به صورت دستجمعی) منعقد شود، با توجه به ابعاد تخصصی کار تحقیقات و پژوهش و اجتناب‌ناپذیر بودن مشارکت مستقیم خود شخص حقیقی به عنوان مجری در انجام کار (بدون توجه به ماهیت نیروی انسانی که به کار گمارده می‌شوند)، چون شرایط مربوط به ماده (۳۸) قانون تأمین اجتماعی حاصل نمی‌گردد و از شمول بیمه معاف و لازم است از محاسبه و مطالبه حق بیمه قراردادهای مذکور به طور کلی خودداری و مفاصاحساب داده شود.

ب: قراردادهای حسابرسی

با توجه به اینکه فعالیت مؤسسات حسابرسی به نوعی فنی تلقی و توسط کارکنان آنان عمدتاً در محل مؤسسات مذکور صورت می‌گیرد، لذا چنانچه مؤسسات مزبور لیست و حق بیمه کارکنان خود را در مهلت مقرر به سازمان ارسال و پرداخت نمایند، جزو فعالیتهای موضوع بخشنامه ۱۴۹/۱ درآمد قرار گرفته و در صورتی که دارای دفاتر قانونی باشند آن را جهت انجام حسابرسی در اختیار سازمان قرار دهند. براساس بازرسی از دفاتر قانونی آنها، حق بیمه محاسبه و پس از وصول مفاصاحساب قراردادهای آنان صادر گردد.

مفاد این دستورالعمل شامل قراردادهایی که حق بیمه آنها قبلاً مطالبه و قطعی شده است نمی‌گردد. مسئول حسن اجرای این دستورالعمل مدیران کل، کارشناسان درآمد ادارات کل استانها و رؤسا و مسئولین درآمد واحدها می‌باشند.

◀ نامه شماره ۵۲/۵۵۶۶ مورخ ۱۳۷۸/۴/۲۶ سازمان تأمین اجتماعی، موضوع حق بیمه

قراردادهای شرکتها و مؤسسات کامپیوتری

در سالهای اخیر با ورود کامپیوتر و فراگیر شدن استفاده از آن توسط سازمانها و مؤسسات دولتی و غیر دولتی، شرکتهای کامپیوتری به وجود آمده‌اند که با عقد قرارداد خدماتی به شرح ذیل انجام می‌دهند:

- اجاره و خدمات ماشینهای کامپیوتری و تعمیر و نگهداری آنها

- تولید سیستمهای عملیاتی TPS و سیستمهای اطلاعات مدیریتی MIS شامل شناخت وضع

موجود، تجزیه و تحلیل، طراحی، برنامه‌نویسی، پیاده‌سازی، آموزش و نصب و آزمایش طرح جامع مکانیزه

- فروش سیستم و پیاده‌سازی سیستم حسابداری مالی
- مشاوره و نظارت در امور کامپیوتری نمودن سیستم سازمان
- مشاوره خرید و نصب و راه‌اندازی و برنامه‌ریزی جهت آموزش نیروی انسانی
- پشتیبانی نرم‌افزاری و سیستمها و ارائه خدمات و تعمیر و نگهداری ماشینهای کامپیوتری
- فروش، نصب، راه‌اندازی و پشتیبانی بانک اطلاعاتی
- فروش تجهیزات کامپیوتری
- فروش و پشتیبانی نرم‌افزار

از مکاتبات شرکتهای کامپیوتری و سازمان برنامه و بودجه به نظر می‌رسد واحدهای اجرایی سازمان در مورد تعیین حق بیمه قراردادهای مذکور بر اساس بخشنامه‌های ۱۴۹ و ۱۴۹/۱ درآمد متفاوت عمل می‌نمایند.

با بررسی موضوع قراردادهای مذکور و نحوه اجرای آن توسط شرکتهای کامپیوتری در جلسات کارشناسی با حضور کارشناسان شورای عالی انفورماتیک کشور و سازمان برنامه و بودجه، قراردادهای با موضوعات و عملیات فوق‌الذکر از مصادیق قراردادهای مشمول بخشنامه ۱۴۹/۱ درآمد شناخته شد. با توجه به مراتب فوق و به منظور هماهنگی واحدهای اجرایی، خواهشمند است به کلیه واحدهای تابعه دستور فرمایید حق بیمه قراردادهای منعقد فی‌مابین شرکتهای کامپیوتری و سازمانها و مؤسسات دولتی و غیر دولتی که موضوع قرارداد آنها منطبق با فعالیتهای فوق‌الذکر می‌باشد و تاکنون حق بیمه آنها به مرحله قطعیت نرسیده است را طبق مفاد بخشنامه ۱۴۹/۱ درآمد وصول و مفاصاحساب مربوطه صادر گردد.

◀ بخش سوم بخشنامه شماره ۱۴ مورخ ۱۳۸۰/۵/۶ سازمان تأمین اجتماعی
موضوع دستورالعمل حق بیمه قراردادهای پیمانکاری و مهندسین مشاور (نحوه
محاسبه و وصول و صدور مفاصاحساب)

بخش سوم: حالات خاص قراردادهای غیر عمرانی

◀ الف- پیمانکارانی که دارای کارگاه تولیدی، صنعتی و فنی می‌باشند:

به موجب مصوبه مورخ ۱۳۷۳/۹/۷ شورای عالی تأمین اجتماعی نحوه احتساب حق بیمه پیمانکارانی که دارای کارگاه صنعتی، فنی و تولیدی در ارتباط با موضوع عملیات قراردادهای منعقد می‌باشند و امور اجرایی پیمانها در کارگاه آنها انجام می‌گردد، به شرح ذیل خواهد بود. ضمناً این‌گونه قراردادها در محل شعبه مربوط به کارگاه پیمانکار متمرکز و مفاصاحساب هر پیمان نیز به تفکیک از همان شعبه صادر می‌گردد.

۱- اشخاص حقوقی

در صورتی که پیمانکار شخص حقوقی و دارای دفاتر و اسناد قانونی بوده و دفاتر آن مورد تأیید سازمان باشد، در این صورت با وصول حق بیمه طبق گزارش بازرسی از دفاتر صدور مفاصاحساب قرارداد بلامانع می‌باشد، شعب مکلفاند انجام بازرسی از دفاتر قانونی این قبیل پیمانکاران را در اولویت قرار داده، چنان‌چه پیمانکار قبل از انجام بازرسی از دفاتر قانونی نیاز به صدور مفاصاحساب قرارداد داشته باشد با رعایت موارد زیر صدور مفاصاحساب قرارداد بلامانع خواهد بود.

۱-۱ پیمانکار طبق محتویات پرونده‌های مطالباتی کارگاهی و دفتر مرکزی فاقد هرگونه بدهی قطعی بوده و یا آن را پرداخت نماید و تعهدنامه مبنی بر داشتن دفاتر قانونی و ارایه آن به سازمان و پرداخت حق بیمه طبق دفاتر قانونی را که به امضای مجاز و مهر شخص حقوقی ممهور گردیده به سازمان ارایه نمایند.

۲-۱ در مواردی که پیمانکار طبق پرونده‌های مطالباتی کارگاهی و دفتر مرکزی دارای بدهی قطعی بوده و تمکن پرداخت را به صورت یکجا (نقداً) نداشته باشند چنان‌چه معادل حق بیمه قرارداد

طبق مصوبه مورخ ۱۳۷۰/۱/۲۴ را پرداخت و تعهدنامه بند "۱" نیز ارایه و همچنین مانده بدهی را تقسیط نماید، در این صورت نیز صدور مفاصاحساب قرارداد بلامانع خواهد بود.

۳-۱ در مواردی که پیمانکاران فاقد دفاتر قانونی بوده و یا دفاتر قانونی ارایه شده مورد تأیید سازمان قرار نگیرد و یا دفاتر خود را در اختیار سازمان قرار ندهند، در این صورت می‌بایست ضمن رعایت ماده (۱۰۲) قانون تأمین اجتماعی طبق تصویبنامه مورخ ۱۳۷۰/۱/۲۴ محاسبه گردد که در این حالت چنانچه پیمانکاران بابت کارکنان شاغل در کارگاه تولیدی، فنی و صنعتی خود در دوره اجرای قرارداد، حق بیمه پرداخت نموده باشند، بایستی از حق بیمه محاسبه شده بابت قرارداد کسر و مانده مطالبه وصول گردد.

۲- اشخاص حقیقی

۱-۲ در صورتی که پیمانکار دارای کارگاه تولیدی، صنعتی و فنی در زمان اجرای قرارداد در شعبه سازمان دارای پرونده مطالباتی بوده و لیست کارگران شاغل در کارگاه را ارسال و یا توسط سازمان از کارگاه بازرسی به عمل آمده باشد، در این صورت چنانچه طبق محتویات پرونده مطالباتی کارگاه فاقد هرگونه بدهی قطعی بوده یا آن را پرداخت نماید صدور مفاصاحساب قرارداد آنها بلامانع می‌باشد.

۲-۲ در مواردی که پیمانکاران تمکن پرداخت نقدی بدهی طبق پرونده مطالباتی را نداشته باشد چنانچه معادل حق بیمه قرارداد طبق مصوبه مورخ ۱۳۷۰/۱/۲۴ را پرداخت و همچنین مانده بدهی را تقسیط نماید، در این صورت نیز صدور مفاصاحساب قرارداد بلامانع است.

۳-۲ در مواردی که پیمانکار فاقد پرونده مطالباتی در شعب سازمان و یا فاقد بازرسی و ارسال لیست در دوره اجرای قرارداد باشد، می‌بایستی حق بیمه قرارداد وی طبق تصویبنامه مورخ ۱۳۷۰/۱/۲۴ محاسبه و وصول گردد.

ب- قراردادهای خرید و فروش

۱- قراردادهای خرید و فروش اجناس، مواد و تجهیزات که نیاز به انجام کار اضافی نباشد و موضوع قرارداد منحصرأ خرید یا فروش باشد، مشمول کسر حق بیمه نبوده و صدور مفاصاحساب بدون

وصول حق بیمه بلامانع خواهد بود. همچنین در مورد قراردادهای اجاره انواع ماشین‌آلات و اتومبیل در صورتی که بدون راننده باشد مطابق این بند عمل خواهد شد.

۲- در مواردی که پیمانکار دارای کارگاه تولیدی - صنعتی و فنی (اعم از حقیقی یا حقوقی) قرارداد ساخت یا فروش (ساخت در کارگاه وی انجام می‌شود) همراه با حمل و نصب اجرا نماید، در مورد قسمت ساخت، طبق بند "الف" و در مورد فروش، حق بیمه‌ای تعلق نخواهد گرفت و در خصوص حمل و نصب، طبق مصوبه مورخ ۱۳۷۰/۱/۲۴ عمل خواهد شد. ضمناً چنانچه واگذارندگان کار، میزان کارکرد حمل و نصب را مشخص نمایند، حق بیمه نسبت به کل کارکرد اعم از ساخت یا فروش و حمل و نصب کلاً طبق مصوبه مذکور محاسبه خواهد شد.

۴ ج- قراردادهای گاز رسانی

در قراردادهای گازرسانی که فیما بین شرکت ملی گاز ایران و پیمانکاران منعقد می‌گردد، لوله و اتصالات نوار زرد اخطار، مواد عایق و الکتروود مخصوص که مختص عملیات گازرسانی است و از طرف واگذارنده کار به پیمانکار تحویل می‌گردد، جزو مصالح انحصاری می‌باشد. لذا حق بیمه قراردادهای مذکور با توجه به نوع عملیات به شرح زیر محاسبه می‌گردد.

۱- حق بیمه قراردادهای احداث شبکه‌های گاز رسانی به طور کلی طبق ماده دوم مصوبه مورخ ۱۳۷۰/۱/۲۴ به مأخذ (۷٪) محاسبه می‌گردد.

۲- قراردادهای نصب انشعابات (نصب علمک): به طور کلی خدمات تلقی و با توجه به استفاده از ماشین‌آلات و دستگاههای جوشکاری و بعضاً کمپرسور و دستگاههای حفاری مشمول ماده چهارم مصوبه مورخ ۱۳۷۰/۱/۲۴ می‌باشد. به این ترتیب که (۷۰٪) عملیات مکانیکی محسوب و حق بیمه آن به مأخذ (۷٪) و (۳۰٪) عملیات غیر مکانیکی تلقی و حق بیمه آن به مأخذ (۱۵٪) محاسبه می‌گردد.

۳- قراردادهای نصب رگلاتور: چنانچه قرارداد مربوطه جداگانه و مستقل از نصب انشعاب علمک منعقد شده باشد در این صورت با توجه به نوع کار کلاً خدماتی و غیر مکانیکی و حق بیمه آن

طبق ماده اول مصوبه مورخ ۱۳۷۰/۱/۲۴ به مآخذ (۱۵٪) محاسبه می‌گردد. چنان‌چه نصب رگلاتور و نصب انشعاب توأم در یک قرارداد باشد باید طبق بند "۲" فوق عمل شود.

◀ د- قراردادهای خدمات شهری و نگهداری فضای سبز

در این‌گونه قراردادها نیز معادل (۷۰٪) از ناخالص کارکرد به عنوان کارکرد مکانیکی محسوب و حق بیمه آن به مآخذ (۷٪) و معادل (۳۰٪) از ناخالص کارکرد به عنوان کارکرد غیر مکانیکی تلقی و حق بیمه آن به مآخذ (۱۵٪) محاسبه و وصول می‌گردد.

◀ ه- قراردادهای طراحی و ساخت نرم‌افزار و ارائه خدمات رایانه‌ای

قراردادهایی که موضوعات آنها تهیه و نصب سخت‌افزار (رایانه)، طراحی و ساخت نرم‌افزار و سیستم‌های مختلف عملیاتی و اطلاعاتی و پشتیبانی نرم‌افزاری و سخت‌افزاری و تعمیر و نگهداری آنها می‌باشد، در صورتی که پیمانکار مربوطه دارای شخصیت حقوقی باشد طبق بند "الف" این بخش عمل می‌گردد.

◀ و- قراردادهای حسابرسی، تحقیقاتی و پژوهشی

با توجه به مصوبه شماره ۱۱۰۰/۴۱۱۲ مورخ ۱۳۷۸/۴/۲ هیئت مدیره سازمان احتساب حق بیمه قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی و حسابرسی به ترتیب ذیل خواهد بود.

- قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی:

۱- در مواردی که قرارداد تحقیقاتی و پژوهشی با دانشگاهها یا مراکز علمی و یا مؤسسات وابسته به آنها به عنوان پیمانکار یا مجری منعقد می‌شود، چنان‌چه دانشگاه یا مراکز مذکور وابسته به وزارتخانه‌ها باشد و طبق پرونده‌ای که نزد سازمان دارد بدهکار نبوده و یا اصلاً کارکنان آن مشمول قانون تأمین اجتماعی نباشد، بدون محاسبه و مطالبه وجهی بابت حق بیمه قرارداد مفاسحساب مربوط صادر می‌شود.

۲- در مواردی که مؤسسات تحقیقاتی و پژوهشی وابسته به دانشگاهها و یا سایر مراکز علمی دولتی، دارای شخصیت حقوقی مستقل باشند و همچنین در مؤسسات تحقیقاتی و پژوهشی بخش

خصوصی که دارای دفاتر قانونی می‌باشند و آن را جهت حسابرسی در اختیار سازمان قرار دهند، دفاتر قانونی، مبنای محاسبه و وصول حق بیمه قراردادهای منعقد می‌باشد، به این ترتیب چنانچه طبق دفاتر قانونی فاقد بدهی باشند، صدور مفاصاحساب قراردادهای آنها بلامانع خواهد بود.

۳- در مورد کلیه اشخاص حقوقی فاقد دفاتر قانونی با توجه به استفاده از رایانه، نرم‌افزار و ... برای انجام قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی، قراردادهای مزبور به طور کلی مکانیکی محسوب و حق بیمه آنها طبق ماده دوم مصوبه مورخ ۱۳۷۰/۱/۲۴ به مأخذ (۷٪) محاسبه و وصول می‌گردد.

۴- در مواردی که قرارداد تحقیق و پژوهش با شخص حقیقی (یک نفر یا چند نفر به صورت دستجمعی) منعقد شود، با توجه به ابعاد تخصصی کار تحقیقات و پژوهش و اجتناب‌ناپذیر بودن مشارکت مستقیم خود شخص حقیقی به عنوان مجری در انجام امور کار (بدون توجه به ماهیت نیروی انسانی که به کار گمارده می‌شوند)، چون شرایط مربوط به ماده (۳۸) قانون تأمین اجتماعی حاصل نمی‌گردد، از شمول بیمه معاف و لازم است از محاسبه و مطالبه حق بیمه قراردادهای مذکور به طور کلی خودداری و مفاصاحساب داده شود.

- قراردادهای حسابرسی

با توجه به نوع فعالیت مؤسسات حسابرسی و انجام کار موضوع قراردادهایی که مؤسسات مذکور به عنوان پیمانکار یا مجری منعقد می‌نمایند. توسط کارکنان آنها انجام می‌گیرد، چنانچه مؤسسات مزبور لیست و حق بیمه کارکنان خود را در مهلت مقرر به سازمان ارسال و پرداخت نمایند و دارای دفاتر قانونی باشند و آن را جهت انجام حسابرسی در اختیار سازمان قرار دهند بر اساس بازرسی از دفاتر قانونی آنها حق بیمه محاسبه و پس از وصول مفاصاحساب قراردادهای آنان صادر می‌گردد.

۴- کسر حق بیمه توسط کارفرما از صورت وضعیتهای کارکرد پیمانکار و پرداخت آن به

سازمان

در خصوص نحوه پرداخت حق بیمه و ارسال لیست کارکنان شاغل در قراردادهای غیر مشمول طرحهای عمرانی که حق بیمه مربوطه توسط واگذارنده کار از صورت وضعیت کارکرد و یا صورتحساب پیمانکار مهندس مشاور به مأخذ تعیین شده کسر، و همزمان به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت می‌گردد.

پیمانکار می‌تواند در طول اجرای قرارداد فقط لیست کارکنان خود و کارکنان پیمانکار فرعی را که طبق مقررات تهیه و بدون پرداخت حق بیمه در مهلت مقرر در ماده (۳۹) قانون تأمین اجتماعی و قانون دریافت جرایم از کارفرمایان مصوب مورخ ۱۳۷۳/۵/۹ مجلس شورای اسلامی به سازمان تأمین اجتماعی ارسال نماید.

در مورد این گروه از پیمانکاران با توجه به این که حق بیمه مقرر از صورت وضعیت پیمانکار اصلی کسر و به سازمان پرداخت می‌شود، در صورتی که دارای پیمانکار فرعی باشند صدور مفاصاحساب پیمانکاران فرعی آنها بدون محاسبه حق بیمه و مشروط بر این که حق بیمه کلیه صورت وضعیتهای پیمانکار اصلی تا تاریخ درخواست مفاصاحساب پیمانکار فرعی پرداخت شده باشد بلامانع خواهد بود.

چنانچه با توجه به نوع عملیات قرارداد مأخذ (درصد) حق بیمه موضوع تصویبنامه مورخ ۱۳۷۰/۱/۲۴ به هنگام کسر و پرداخت حق بیمه از صورت وضعیت یا صورتحساب پیمانکار یا مهندس مشاور توسط واگذارنده کار رعایت نشده و به جای کسر و پرداخت حق بیمه به مأخذ (۱۵٪)، (۷٪) پرداخت شده باشد، همچنین در مواردی که مأخذ پرداخت حق بیمه رعایت شده لیکن حق بیمه مستند به لیستهای ارسالی پیمانکار بیش از حق بیمه بر اساس مأخذ موضوع تصویبنامه مذکور باشد، در این صورت باید در پایان کار و به هنگام صدور مفاصاحساب قرارداد مابه‌التفاوت حق بیمه محاسبه، و از پیمانکار مطالبه و وصول و سپس مفاصاحساب قرارداد صادر شود.

◀ نامه شماره ۵۲۰۴/۱۸۷۷۱ مورخ ۱۳۸۱/۳/۴ سازمان تأمین اجتماعی در خصوص

فعالیت‌های قراردادی

بازگشت به نامه شماره ۸۰۱۲/۲۲۳۵ مورخ ۱۳۸۰/۱۲/۱۱ و پیرو مذاکرات حضوری در جلسه مورخ ۱۳۸۱/۲/۲۵ با نمایندگان آن انجمن به آگاهی می‌رساند، فعالیت‌های قراردادی اعلام شده در نامه فوق‌الذکر آن انجمن به شرح ذیل:

- ۱- اجاره و خدمات ماشین‌های کامپیوتری و تعمیر و نگهداری آنها
- ۲- طراحی و پیاده‌سازی و راه‌اندازی شبکه‌ها و سایت‌های اطلاع‌رسانی اینترنت و به‌هنگام‌سازی اطلاعات موجود در سایتها

- ۳- تولید سیستمهای عملیاتی TPS و سیستمهای اطلاعاتی و بستههای مختلف نرم‌افزاری (شامل شناخت وضع موجود، تجزیه و تحلیل طراحی، برنامه‌نویسی) فروش، پیاده‌سازی، نصب، آزمایش، پشتیبانی و آموزش آنها
 - ۴- مشاوره و نظارت در امور کامپیوتری نمودن سیستم سازمان
 - ۵- تولید، مونتاژ، فروش، تست، نگهداری و پشتیبانی تجهیزات سخت‌افزاری کامپیوتر
 - ۶- مشاوره خرید، نصب، راه‌اندازی و برنامه‌ریزی جهت آموزش نیروی انسانی
 - ۷- اجاره و فروش باند ماهواره‌ای برای سایت اطلاع‌رسانی
 - ۸- خدمات مرتبط با اطلاعات (ورود، اصلاح، پردازش، بازسازی، ویرایش و داده‌آمایی)
 - ۹- فروش و پشتیبانی نرم‌افزار
 - ۱۰- طراحی، نصب، راه‌اندازی و پشتیبانی و آموزش سیستمهای شبکه‌های کامپیوتری
- در صورتی که پیمانکار شرکت انفورماتیکی و دارای شخصیت حقوقی و دفتر قانونی باشد، مشمول بند "ه" از بخش سوم بخشنامه ۱۴ جدید درآمد بوده و حق بیمه آنها بر مبنای دفاتر قانونی محاسبه و وصول و مفاصاحساب مربوط صادر خواهد شد. در غیر این صورت در مورد ردیفهای ۱، ۲، ۳، ۵، ۷، ۹ و ۱۰، حق بیمه به مأخذ (۷٪) و در مورد ردیفهای ۴، ۶ و ۸ در صورتی که تجهیزات و امکانات مورد نیاز و ابزار کار توسط واگذارنده کار تأمین گردد به مأخذ (۱۵٪) و در صورتی که به عهده پیمانکار باشد به مأخذ (۷٪) خواهد بود.

◀ بخشنامه شماره ۵۲/۵۵۴۴۱ مورخ ۱۳۸۳/۵/۳۱ سازمان تأمین اجتماعی موضوع نحوه

شناسایی و محاسبه حق بیمه قراردادهای انفورماتیکی

پیرو بخشنامه ۱۴ جدید درآمد در خصوص چگونگی محاسبه حق بیمه قراردادهای انفورماتیکی (موضوع بند "ه" از بخش سوم فصل دوم بخشنامه مزبور) و با توجه به گسترش فعالیت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات در کشور و در نتیجه انعقاد قراردادهای پیمانکاری در این زمینه، نحوه شناسایی و محاسبه حق بیمه قراردادهای مذکور به شرح زیر تعیین و مقرر می‌گردد:

الف- نحوه شناسایی قراردادهای فناوری اطلاعات و ارتباطات

شناخت قراردادهای فناوری اطلاعات و ارتباطات با مطابقت شرح قرارداد با یکی از موضوعات زیر

انجام می‌شود:

- ۱- تولید، مونتاژ، اجاره، فروش، آزمایش، تعمیر، نگهداری، پشتیبانی و خدمات پس از فروش سخت‌افزارها و تجهیزات شبکه‌ها، وب‌گاهها، نرم‌افزارها و ...
- ۲- طراحی، نصب، پیاده‌سازی، راه‌اندازی و پشتیبانی آموزش شبکه‌ها و پایگاههای اطلاعاتی اینترنت LAN, WAN و ... و فضاهای رایانه‌ای Site و به‌هنگام‌سازی اطلاعات موجود در وب‌گاهها
- ۳- ارایه مشاوره و انجام نظارت بر طراحی و اجرای شبکه‌ها، فضاهای رایانه‌ای، خرید، تحویل‌گیری و نگهداری سخت‌افزارها
- ۴- تهیه طرحهای جامع فناوری اطلاعات، طرحهای توجیهی (فنی - اقتصادی) کسب و کار، شناخت، طراحی، تدوین، بهینه‌سازی و اصلاح روشها، سیستمها و ساختارهای سازمانی
- ۵- شناخت، تحلیل، طراحی، ساخت و مستندسازی سیستمهای نرم‌افزاری کاربرد تجاری و کاربرد خاص و نصب، راه‌اندازی، آموزش و پیاده‌سازی و پشتیبانی سیستمها و روشهای دستی و سیستمهای نرم‌افزاری
- ۶- تولید و ارایه پشتیبانی در زمینه‌های مختلف نرم‌افزاری، راهبری و عملیاتی سیستمها، سایتها، بانکهای اطلاعاتی، سیستمهای عامل و نرم‌افزارهای پایه (شامل شناخت وضع موجود، تجزیه و تحلیل، طراحی، برنامه نویسی، فروش، پیاده‌سازی، نصب، آزمایش، پشتیبانی و آموزش آنها)
- ۷- ارایه مشاوره و انجام نظارت بر طراحی، خرید و اجرای طرحهای سخت‌افزار، نرم‌افزاری، انتخاب پیمانکار، انتخاب محصولات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری و تحویل‌گیری محصولات و همچنین ارایه خدمات RFP
- ۸- ارایه خدمات رایانه‌ای شامل اجاره سخت‌افزار، نرم‌افزار، فضاهای رایانه‌ای، تولید محتوای الکترونیکی

۹- مشاوره خرید، نصب، راه‌اندازی و برنامه‌ریزی جهت آموزش نیروی انسانی و ارائه خدمات فنی در این زمینه

۱۰- تأمین و ارائه خدمات **Internet ISP** و آموزش در زمینه‌های مختلف فناوری اطلاعات

۱۱- جمع‌آوری، پالایش و تغذیه اطلاعات و ارائه خدمات مرتبط با اطلاعات **Data Entry** (ورود، اصلاح، پردازش، بازسازی، ویرایش و داده‌آمایی)

ب- نحوه محاسبه حق بیمه قراردادهای فناوری اطلاعات و ارتباطات

اشخاص حقوقی

۱- در مواردی که پیمانکار مذکور دارای دفاتر و اسناد قانونی باشد، در این صورت می‌باید از محاسبه و مطالبه حق بیمه قرارداد آنها بر اساس مأخذ مندرج در بخشنامه ۱۴ جدید درآمد خودداری و با وصول حق بیمه ماهیانه کارکنان آنان بر اساس گزارش بازرسی از دفاتر آنها، مفاصاحساب قرارداد صادر گردد. چنانچه لیست و حق بیمه کارکنان خود را به طور ماهیانه ارسال و پرداخت نموده باشد. در صورت ارائه تعهدنامه به بخشنامه ۱۴/۲ جدید در آمد مبنی بر ارائه دفاتر و اسناد قانونی جهت حسابرسی می‌باید مفاصاحساب قرارداد صادر گردد.

۲- در مورد پیمانکارانی که لیست و حق بیمه کارکنان خود را نداده‌اند، باید در اسرع وقت از دفاتر آنان حسابرسی و بر مبنای آن حق بیمه وصول، و سپس مفاصاحساب صادر گردد.

۳- در مواردی که پیمانکار مذکور فاقد دفاتر قانونی بوده و یا از ارائه دفاتر خودداری نماید، ضرورتی به استعلام درصد مکانیکی و غیر مکانیکی کارکرد از واگذارنده کار نبوده و قراردادهای مربوطه از نظر سازمان، مکانیکی محسوب و حق بیمه آنها باید طبق ماده (۲) مصوبه مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۲۴ شورای عالی تأمین اجتماعی به مأخذ (۷٪) به اضافه بیمه بیکاری مربوطه محاسبه، وصول و سپس مفاصاحساب قرارداد صادر گردد. بدیهی است چنانچه پیمانکار، وجهی بابت حق بیمه پرداخت نموده باشد، باید از بدهی که به ترتیب فوق محاسبه می‌گردد، کسر شود.

اشخاص حقیقی

- ۱- در مواردی که پیمانکار، کار موضوع قرارداد را رأساً و به تنهایی انجام دهد و به طور کلی از نیروی انسانی دیگر استفاده ننماید، مشمول ماده (۳۸) قانون تأمین اجتماعی نخواهد بود و واگذارنده کار (کارفرما) می‌باید بدون اخذ مفاصاحساب این سازمان با وی تسویه حساب کند.
 - ۲- در مواردی که پیمانکار برای انجام کار، از نیروی انسانی دیگر نیز استفاده نماید، می‌باید حق بیمه کارکنان قرارداد به مأخذ (۷٪) ناخالص کارکرد محاسبه و به‌اضافه بیمه بیکاری مربوطه وصول و سپس مفاصاحساب قرارداد صادر گردد.
- مسئول حسن اجرای این دستور اداری، مدیران کل، معاونین بیمه‌ای، رئیس و کارشناسان ارشد درآمد استان و رئیس، معاون بیمه‌ای و مسئولین درآمد شعب می‌باشند.

مقررات بانکی،

بازرگانی و صادرات و واردات

«بخشنامه اداره نظامهای پرداخت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مورخ ۱۳۸۳/۶/۱ موضوع مقررات ناظر بر ارایه دهندگان خدمات پرداخت»

فصل اول - تعاریف و کلیات

«ماده ۱»

واژه‌ها و عبارات به کار رفته در این مقررات به اختصار به شرح زیر خواهند بود:

الف: اشخاص و نهادهای

- ۱- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- ۲- اداره نظام پرداخت: اداره نظامهای پرداخت «بانک مرکزی»
- ۳- بانک: کلیه بانکها و مؤسسات اعتباری عضو «شتاب»
- ۴- مؤسسه: شخصیت حقوقی است که در جمهوری اسلامی ایران به ثبت رسیده و بر طبق این مقررات و ضوابط مربوط، ارایه خدمات به «بانکها» و همچنین «پذیرندگان» را بر عهده دارد.
- ۵- صادر کننده^۱: «بانکی» است که «کارت بانکی» را طبق مقررات و ضوابط بانک مرکزی برای مشتریان خود صادر می‌کند.
- ۶- پذیرنده^۲: شخص حقیقی یا حقوقی است که با پذیرش «کارت بانکی» و با استفاده از «ابزار پذیرش» نسبت به فروش کالا و یا ارایه خدمات به «دارندگان کارت» اقدام می‌نماید.
- ۷- بانک پذیرنده^۳: «بانکی» است که حساب «پذیرنده» به منظور واریز وجوه مربوط به دادوستدهای «کارتهای بانکی» نزد آن مفتوح است.

-
1. Issuer Bank
 2. Acceptor
 3. Acquirer Bank

۸- دارنده کارت^۱: شخص حقیقی است که «کارت بانکی» توسط «بانک» به نام وی صادر شده باشد.

ب: مفاهیم

- ۱- خدمات پرداخت: عبارتند از فراهم ساختن سخت‌افزار، نرم‌افزار و تجهیزات مورد لزوم و ایجاد شبکه به نحوی که پردازش تراکنش پرداخت «دارنده کارت» به «پذیرنده» را میسر سازد.
- ۲- ابزار پرداخت^۲: به هرگونه وسیله‌ای اطلاق می‌گردد که دارنده آن می‌تواند نسبت به انتقال وجوه از طریق آن اقدام نماید.
- ۳- کارت بانکی: نوعی «ابزار پرداخت» است که: بانک بر اساس مقررات برای مشتریان خود صادر می‌کند.
- ۴- ابزار پذیرش: عبارت است از سخت‌افزار و نرم‌افزاری که امکان تراکنش را منحصراً به صورت غیر نقدی برای «دارنده کارت» فراهم می‌سازد.
- ۵- سوییج: واسطه‌های است مشتمل بر مجموعه‌ای از سخت‌افزار، نرم‌افزار و پایگاه داده که پیامهای مربوط به تراکنشها را بین ابزارهای پذیرش و مقصد پردازش تبادل می‌کند.
- ۶- شتاب: به سوییج ملی اطلاق می‌گردد که امکان تبادل اطلاعات مربوط به تراکنشهای بین‌بانکی را فراهم می‌نماید.
- ۷- پول الکترونیک: ارزش ذخیره شده بر روی ابزار الکترونیکی است که در قبال پرداخت وجه برای انجام پرداخت در اختیار اشخاص قرار می‌گیرد.

1. Card Holder

2. Payment Instrument

◀ ماده ۲

موضوع فعالیت «مؤسسه» محدود به انعقاد قرارداد با «پذیرنده» و «بانک پذیرنده» به منظور بازاریابی، نصب، راه‌اندازی، نگهداری و آموزش «ابزارهای پذیرش» و اتصال آنها به سویچ «بانک پذیرنده» می‌گردد.

تبصره - «مؤسسه» قرارداد خود با «پذیرنده» را به نمایندگی از سوی «بانک پذیرنده» منعقد می‌نماید.

فصل دوم: شرایط فعالیت

الف - ساختار حقوقی

◀ ماده ۳

«مؤسسه» شخص حقوقی است که در جمهوری اسلامی ایران به ثبت رسیده و مطابق با اساسنامه خود منحصراً در زمینه «خدمات پرداخت» فعالیت می‌نماید.

◀ ماده ۴

فعالیت «مؤسسه» با اخذ مجوز از اداره نظام پرداخت امکانپذیر است.
تبصره - «بانک»، مجاز به عقد قرارداد با «مؤسسه» فاقد مجوز نیست.

◀ ماده ۵

فعالیت «مؤسسه» مجاز به عقد قرارداد با «پذیرندگانی» که طرف قرارداد «مؤسسات» و یا «بانکهای» دیگر محسوب می‌شوند، نیست.

تبصره ۱ - «پذیرنده» طرف قرارداد «مؤسسه» باید نزد «بانک پذیرنده» دارای حساب بانکی فعال

باشد.

تبصره ۲- «مؤسسه» مجاز به عقد قرارداد با «پذیرندگانی» که طرف قرارداد «مؤسسات» و یا «بانکهای» دیگر محسوب می‌شوند، نیست.

تبصره ۳- تمامی قراردادهای «مؤسسه» با «بانکها» باید به تأیید اداره نظامهای پرداخت برسد.

ماده ۶

«مؤسسه» موظف است در قرارداد منعقد شده با «بانک پذیرنده» موارد ذیل را تصریح نماید:

- ۱- شماره، تاریخ و مدت اعتبار مجوز اخذ شده از اداره نظام پرداخت
- ۲- مبلغ یا درصد کارمزد دریافتی از «پذیرندگان»
- ۳- نحوه تسهیم کارمزد فوق با «بانک پذیرنده»
- ۴- پیش‌بینی نحوه جبران خسارات وارده به مشتریان، «پذیرندگان» و یا «بانک پذیرنده» ناشی از سوء عملکرد «مؤسسه» یا بروز حوادث غیر مترقبه
- ۵- حداقل کیفیت خدمات ارائه شده توسط «مؤسسه»
- ۶- اعطای اختیار تام به بانک مرکزی در خصوص اعمال نظارت بر فعالیتهای «مؤسسه»

ماده ۷

«مؤسسه» موظف است در قرارداد منعقد شده با «پذیرنده»، موارد ذیل را تصریح نماید:

- ۱- شماره، تاریخ و مدت اعتبار مجوز اخذ شده از اداره نظام پرداخت
- ۲- مبلغ یا درصدهای کارمزد دریافتی از «پذیرنده»
- ۳- هزینه‌های احتمالی دیگری که از «پذیرنده» دریافت می‌گردد.
- ۴- جزئیات مربوط به کیفیت ارائه خدمات توسط «مؤسسه» مطابق با مفاد فصل چهارم این مقررات

تبصره ۵- موارد فسخ قرارداد مطابق با مفاد فصل پنجم این مقررات باید در متن قرارداد فوق تصریح

گردد.

ب - الزامات مقرراتی

◀ ماده ۸

«مؤسسه» موظف است کلیه مقررات و استانداردهای اداره نظام پرداخت را در خصوص «ابزار پذیرش» و سوییج رعایت نماید. ناظران این اداره بر حسن اجرای این مقررات و رعایت استانداردها نظارت خواهند نمود.

◀ ماده ۹

«مؤسسه» به هیچ عنوان حق مبادرت به انجام فعالیتهای بانکی و اعتباری را ندارد. مصادیق عملیات بانکی و اعتباری مطابق با مصوبات شورای پول و اعتبار تعیین می‌گردد.

◀ ماده ۱۰

صدور هرگونه ابزار پرداخت و انتشار پول الکترونیک توسط مؤسسه ممنوع می‌باشد.

◀ ماده ۱۱

«مؤسسه» صرفاً مجاز به نصب، راهاندازی، راهبری و نگهداری سوییج و «ابزار پذیرش» و آموزش و راهنمایی «پذیرنده» است و هرگونه فعالیت دیگر خارج از حیطه اختیارات آن می‌باشد.

◀ ماده ۱۲

پذیرش هرگونه ابزار پرداخت صادر شده توسط غیر «بانک» و پردازش و انتقال تراکنشهای آنها توسط سوییج «مؤسسه» ممنوع است.

◀ ماده ۱۳

انتقال وجه و تسویه تراکنشهای «پذیرنده» مستقیماً و بدون واسطه توسط «بانک پذیرنده» صورت می‌پذیرد.

تبصره - «مؤسسه» در قبال کلیه پیامهای ارسالی از سوییج خود مسئولیت دارد.

◀ ماده ۱۴

کلیه تراکنشهای بین بانکی ابزارهای پذیرش باید از طریق شتاب صورت پذیرد.

◀ ماده ۱۵

«مؤسسه» موظف است شرایطی را فراهم سازد تا مسئولان و ناظران اداره نظام پرداخت بتوانند در هر زمان از آخرین تراکنشهای انجام شده توسط سویچ و «ابزار پذیرش» آن مطلع گردند.
تبصره- «مؤسسه» موظف است شرایطی را فراهم سازد تا بانک مرکزی بتواند به صورت بر خط به نسخه اصلی، یا مطابق با اصل پایگاه داده سویچ وی دسترسی فقط خواندنی داشته باشد.

◀ ماده ۱۶

«مؤسسه» موظف است ریز تراکنشهای انجام گرفته از طریق «ابزارهای پذیرش» و سویچ خود را جهت دسترسی مقامات ذیصلاح تا مدت ۱ سال به صورت برخط در پایگاههای داده خود نگهداری نموده و سپس تا مدت ۵ سال در ابزارهای ذخیرهسازی الکترونیک بایگانی نماید.

◀ ماده ۱۷

اطلاعات تراکنشهای «دارندگان کارت» و «پذیرندگان» محرمانه بوده و مسئولیت تأمین ایمنی و حفاظت از «ابزارهای پذیرش»، خطوط اتصالی آنها و سویچ، جهت جلوگیری از دسترسی افراد غیر مجاز و یا هرگونه سوء استفاده احتمالی دیگر به عهده «مؤسسه» است.

◀ ماده ۱۸

«مؤسسه» به رعایت کلیه بخشنامه‌های صادره و قبول اصلاحات و تغییرات احتمالی این مقررات که توسط اداره نظام پرداخت اعلام می‌گردد موظف بوده و مکلف است عملیات خود را با دستورالعملهای صادره تطبیق دهد.

◀ ماده ۱۹

«مؤسسه» موظف است از نرم‌افزارها و تجهیزات اصل، دارای لیسانس معتبر و خدمات پشتیبانی کامل بخصوص در مورد اصلاحیه‌های ایمنی استفاده نماید.

◀ ماده ۲۰

«مؤسسه» مکلف است جهت ارائه خدمات پشتیبانی به «پذیرندگان»، مرکز راهنمای خود را به صورت شبانه‌روزی ایجاد و راهبری نماید.

فصل سوم - اختیارات

◀ ماده ۲۱

«مؤسسه» دارای مجوز می‌تواند نسبت به عقد قرارداد با «بانک پذیرنده» و «پذیرنده» اقدام نماید.

◀ ماده ۲۲

بازاریابی و تبلیغ «بزارهای پرداخت» بانکهای طرف قرارداد و «بزارهای پذیرش» خود توسط «مؤسسه» بلامانع است.

◀ ماده ۲۳

«مؤسسه» می‌تواند بر اساس قرارداد به یکی از طرق ذیل یا ترکیبی از آنها از «پذیرندگان» کارمزد دریافت نماید:

۱- دریافت مبلغ ثابت به ازای هر تراکنش

۲- دریافت درصد ثابت از مبلغ هر تراکنش

تبصره- مبلغ کارمزد توسط «بانک پذیرنده» طرف قرارداد از حساب «پذیرنده» کسر و در فواصل زمانی تعیین شده در قرارداد به حساب «مؤسسه» واریز می‌گردد.

◀ ماده ۲۴

انجام اصلاحات، بهینه‌سازی و یا تغییرات فنی تجهیزات، سخت‌افزارها یا نرم‌افزارها توسط «مؤسسه» در چارچوب استانداردهای اداره نظام پرداخت بلامانع است.

◀ ماده ۲۵

گسترش شبکه از طریق نصب «ابزارهای پذیرش» و ایجاد و راه‌اندازی سوییچ‌های منطقه‌ای در استانها و شهرستانها در چارچوب ضوابط و استانداردهای اداره نظام پرداخت بلامانع است.

فصل چهارم - صدور مجوز

◀ ماده ۲۶

روند صعود مجوز با درخواست متقاضی جهت تشکیل «مؤسسه» آغاز می‌گردد.

◀ ماده ۲۷

متقاضی موظف است همراه با ارایه درخواست، اطلاعات و مدارک ذیل را نیز تحویل دهد:

الف: در صورت عدم ثبت مؤسسه:

- ۱- پیش‌نویس اساسنامه
- ۲- سرمایه شرکت در شرف تأسیس
- ۳- برنامه عملیاتی
- ۴- مشخصات و تجربیات مؤسسان

ب: در صورت ثبت مؤسسه

- ۱- اساسنامه ثبت شده
- ۲- میزان سرمایه ثبت شده
- ۳- برنامه عملیاتی
- ۴- مشخصات و تجربیات مدیران

۵- آخرین صورتهای مالی حسابرسی شده

◀ ماده ۲۸

اداره نظامهای پرداخت ظرف مدت ۲۰ روز پس از وصول درخواست متقاضی و دریافت کارمزد بررسی از وی نسبت به ارزیابی، اقدام و اعلام نظر می‌نماید.
تبصره- کارمزد دریافتی از متقاضی قابل استرداد نمی‌باشد.

◀ ماده ۲۹

اداره نظام پرداخت در صورت موافقت با درخواست متقاضی نسبت به صدور موافقت اصولی برای وی اقدام می‌کند.

◀ ماده ۳۰

متقاضی پس از دریافت موافقت اصولی موظف است ظرف ۶ ماه از تاریخ صدور موافقتنامه، مدارک و اطلاعات زیر را فراهم و به اداره نظامهای پرداخت تحویل دهد.

- ۱- اساسنامه قطعی ثبت شده
- ۲- مشخصات فنی سوییچ
- ۳- نمونه پایانه فروش POS
- ۴- مشخصات مرکز امداد Help Desk
- ۵- وضعیت شبکه ارتباطاتی
- ۶- وضعیت دو سایت عملیاتی اصلی و پشتیبان سوییچ و اقدامات انجام شده جهت ایجاد ایمنی برای این دو سایت

◀ ماده ۳۱

اساسنامه شرکت متقاضی باید نشان دهنده فعالیت آن، منحصرأ در زمینه آرایه خدمات پرداخت باشد.

◀ ماده ۳۲

مدیریت شرکت متقاضی باید دارای تخصص مرتبط با فعالیتهای مندرج در اساسنامه باشد.

◀ ماده ۳۳

اداره نظام پرداخت پس از بررسی مدارک و اطلاعات دریافتی و انجام آزمایشهای فنی لازم در سیستمهای کامپیوتری متقاضی و حصول اطمینان از انطباق آنها با استانداردها و معیارهای تعیین شده نسبت به صدور مجوز فعالیت برای وی اقدام می‌نماید. اداره نظامهای پرداخت برای انجام این بررسی کارمزدی از متقاضی دریافت می‌نماید. کارمزد مزبور قابل استرداد نخواهد بود.

◀ ماده ۳۴

متقاضی پس از اخذ مجوز انجام فعالیت، می‌تواند با «بانکهای پذیرنده» مذاکره نموده و با انعقاد قرارداد با آنها نسبت به جذب «پذیرندگان» و عقد قرارداد و نصب و راه‌اندازی پایانه‌های فروش و آموزش و پشتیبانی جهت انجام معاملات اقدام نماید.

◀ ماده ۳۵

اعتبار مجوز صادره ۳ سال تمام می‌باشد و اداره نظام پرداخت، با انجام بررسی‌های لازم و مطالعه عملکرد، نسبت به تمدید آن تصمیم‌گیری خواهد نمود.

◀ ماده ۳۶

اداره نظام پرداخت، اطلاعات لازم درباره مؤسسات مجاز را از طرق مناسب در اختیار شبکه بانکی کشور قرار داده و همچنین به اطلاع عموم مردم می‌رساند.

◀ ماده ۳۷

سوئیچ «مؤسسه» باید حداقل دارای قابلیت‌های مندرج در ضمیمه ۲ این مقررات باشد.

◀ ماده ۳۸

ضریب سرویس دهی سیستم سویچ مؤسسه نباید کمتر از (۹۹٪) باشد.

◀ ماده ۳۹

«مؤسسه» علاوه بر سویچ اصلی باید دارای سیستم پشتیبانی در مکانی غیر از مرکز اصلی باشد تا در صورت بروز اشکال در سیستم اصلی بلافاصله سیستم پشتیبان قادر به ادامه عملیات باشد.

◀ ماده ۴۰

پایانه‌های فروش که توسط «مؤسسه»، نصب و راه‌اندازی می‌گردند باید دارای شرایط و ویژگی‌های مندرج در ضمیمه ۳ این مقررات باشند.

◀ ماده ۴۱

پایانه‌های فروش مجازی که توسط «مؤسسه»، نصب و راه‌اندازی می‌گردند باید دارای شرایط و ویژگی‌های مندرج در ضمیمه ۴ این مقررات باشند.

تبصره- جبران هزینه عملیات اینترنتی که «پذیرندگان» بدون اسناد و مدارک کافی تحویل کالا و خدمات را انجام داده و مورد ادعای دارندگان کارت قرار گیرد، بر عهده «مؤسسه» خواهد بود.

◀ ماده ۴۲

«مؤسسه» باید دارای کادر متخصص و با تجربه در امر پشتیبانی از سخت‌افزار و نرم‌افزار کارت باشد. گروه‌های کاری مورد نیاز مؤسسه عبارتند از:

- گروه بازاریابی
- گروه نصب و نگهداری
- گروه امداد پذیرندگان به صورت ۲۴ ساعته و ۷ روز هفته
- گروه تعمیرات

فصل پنجم - نظارت و اقدامات انضباطی

الف- نظارت

◀ ماده ۴۳

اداره نظام پرداخت به منظور حصول اطمینان از حسن جریان امور و عملکرد صحیح «مؤسسه» عهده‌دار نظارت بر آنها است.

◀ ماده ۴۴

اداره نظام پرداخت مکلف است حداقل هر ۶ ماه ۱ بار نسبت به انجام بازرسی و اظهار نظر نسبت به عملکرد «مؤسسه» اقدام نماید.

◀ ماده ۴۵

در صورت احراز هرگونه اشکال در عملکرد «مؤسسه»، اداره نظام پرداخت ظرف ۱ هفته موارد را با ذکر دلایل و مستندات مربوط جهت اتخاذ اقدامات اصلاحی به اطلاع «مؤسسه» می‌رساند.

◀ ماده ۴۶

«مؤسسه» مکلف است پس از اعلام اداره نظام پرداخت مبنی بر احراز هرگونه ایراد در عملکرد «مؤسسه»، در مهلتی که توسط آن اداره اعلام می‌گردد، نسبت به تأمین نظر اداره مزبور اقدام به عمل آورده و نتیجه را بلافاصله به اطلاع برساند.

◀ ماده ۴۷

اداره نظام پرداخت پیش از تمدید مجوز «مؤسسه» موارد ذیل را مورد بررسی قرار می‌دهد:

- تعداد پذیرندگان و میزان تراکنشها و میانگین روزانه آنها
- میزان رضایت پذیرندگان از نحوه ارائه خدمات «مؤسسه»
- انطباق عملیات انجام شده با برنامه ارائه شده توسط «مؤسسه»

ب- مقررات انضباطی

◀ ماده ۴۸

مؤسسات موضوع این مقررات، متعهد به رعایت کامل ضوابط تعیین شده می‌باشند، در صورت تخلف «مؤسسه» از این مقررات و ضوابط، اداره نظام پرداخت حسب مورد اقدامات انضباطی زیر را به عمل می‌آورد:

۱- اخطار کتبی به «مؤسسه» با ذکر مهلت جهت رفع ایراد

۲- تعلیق مجوز «مؤسسه» تا رفع ایراد

۳- عدم تمدید مجوز موضوع فصل چهارم

۴- لغو دایم مجوز «مؤسسه»

تبصره- تخلفات و اقدامات انضباطی متناظر با آنها به این مقررات پیوست می‌گردد.

◀ ماده ۴۹

در صورت استتکاف «مؤسسه» از پذیرش ناظران، عدم ارایه اطلاعات مورد نیاز و یا ارایه اطلاعات و داده‌های مخدوش و ناقص، اداره نظام پرداخت مجاز است نسبت به تعلیق مجوز آن اقدام نماید.

تبصره- رفع تعلیق، منوط به حصول نظر اداره نظام پرداخت در خصوص کفایت اطلاعات و داده‌های مورد نیاز و تصمیم «هیئت انتظامی» است.

◀ ماده ۵۰

در صورت تعلیق، لغو یا رفع تعلیق مجوز «مؤسسه»، اداره نظام پرداخت مکلف است بلافاصله مراتب را کتباً به اطلاع کلیه اعضای مرکز شتاب برساند. همچنین اداره مذکور مکلف است ظرف مدت ۲ روز کاری نسبت به اعلان عمومی تعلیق، فسخ یا رفع تعلیق مجوز «مؤسسه» اقدام نماید.

◀ ماده ۵۱

در صورت تعلیق یا لغو مجوز «مؤسسه» و اعلام آن توسط اداره نظام پرداخت، بانک یا بانکهای طرف قرارداد «مؤسسه» باید بلافاصله ارتباط سویچ خود را با سویچ «مؤسسه» قطع نمایند. تبصره- در صورت عدم قطع ارتباط توسط بانک یا بانکهای طرف قرارداد، اداره نظامهای پرداخت مجاز است تا حصول اطمینان از عدم صدور تراکنش از سوی تجهیزات و سویچ «مؤسسه»، از پذیرش تراکنشهای بانک یا بانکهای طرف قرارداد در مرکز شتاب جلوگیری به عمل آورد.

◀ ماده ۵۲

اداره نظام پرداخت می‌تواند حسب تشخیص ناظران خود مبنی بر بروز خطر فوری ناشی از قصور و یا تخلف «مؤسسه»، بلافاصله و بدون اخطار قبلی نسبت به تعلیق مجوز وی اقدام نماید. در این حالت اداره مذکور مکلف است ظرف مدت ۲ روز کاری دلیل تعلیق مجوز را به «مؤسسه» اعلام نماید. تبصره ۱- در صورت عدم بروز خطر فوری، تعلیق بر اساس گزارش اداره نظام پرداخت و به موجب تصمیم «هیئت انتظامی» صورت می‌پذیرد. تبصره ۲- رفع تعلیق، منوط به تأمین نظر اداره نظام پرداخت و اعلام کتبی آن به «مؤسسه» می‌باشد.

◀ ماده ۵۳

در صورت تعلیق یا لغو مجوز، «مؤسسه» مکلف است نسبت به ارسال کلیه تراکنشهای انجام شده به «بانک پذیرنده» سریعاً اقدام به عمل آورد.

پ- هیئت انتظامی

◀ ماده ۵۴

«هیئت انتظامی» جهت بررسی مسائل و مشکلات اعضای «شتاب» و همچنین «مؤسسه» با ترکیب زیر در بانک مرکزی تشکیل می‌گردد:

- ۱- عضو هیئت عامل بانک مرکزی ناظر بر نظام پرداخت: رئیس هیئت
- ۲- مدیر کل نظارت و امور بانکها
- ۳- مدیر کل حقوقی
- ۴- مدیر اداره نظام پرداخت
- ۵- ۲ عضو هیئت مدیره ناظر بر امور انفورماتیک بانکهای عضو به انتخاب آن بانکها

◀ ماده ۵۵

هیئت انتظامی در حوزه‌های زیر اتخاذ تصمیم و صدور رأی می‌نماید:

- ۱- رسیدگی به اختلافات میان اعضای «شتاب»
- ۲- رسیدگی به اختلافات میان «مؤسسه» و «بانک پذیرنده»
- ۳- رسیدگی به تخلفات «مؤسسه» بنا به اعلام اداره نظام پرداخت
- ۴- تعلیق مجوز «مؤسسه»
- ۵- عدم تمدید مجوز «مؤسسه»
- ۶- لغو دایم مجوز «مؤسسه»

تبصره- موارد فوق به عنوان اختیارات هیئت انتظامی، در شرایط مجوز عقد قرارداد، قید می‌گردد.

◀ ماده ۵۶

هیئت انتظامی به درخواست اداره نظام پرداخت و یا تشخیص رئیس هیئت تشکیل جلسه می‌دهد. جلسات با حضور رئیس و حداقل ۳ نفر از اعضا رسمیت می‌یابد.

◀ ماده ۵۷

تصمیم هیئت انتظامی به موجب رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه معتبر است. این رأی قطعی و لازم‌الاجرا می‌باشد.

مقررات ناظر بر ارائه دهندگان خدمات پرداخت به علاوه الحاقات آن در ۵ فصل، ۵۷ ماده، ۱۷ تبصره و ۴ ضمیمه در تاریخ اول شهریور هزار و سیصد و هشتاد و سه (۱۳۸۳/۶/۱) به تصویب کمیته اجرایی نظام پرداخت رسید.

۱۱ نامه شماره ۱۶۳۱۳ مورخ ۱۳۸۳/۴/۶ دفتر رئیس جمهور موضوع موافقت رئیس جمهور با تصمیمات جلسه در اجرای بند "۳" کد ۵ پیوست مصوبه شماره ۷۳۸۶/ت/۲۸۴۹۶ مورخ ۱۳۸۲/۲/۱۷ هیئت وزیران

در اجرای بند "۳" کد ۵ پیوست شماره ۷۳۸۶/ت/۲۸۴۹۶ مورخ ۱۳۸۲/۲/۱۷ هیئت وزیران و به منظور تحقق خدمات نوین بانکداری و پول الکترونیکی در کشور که یکی از مهم‌ترین ضرورت‌های زیرساختی ارائه انواع خدمات در اقتصاد شبکه‌ای است و تمهید تسهیلات بهتر برای خدمت‌رسانی به مردم و مشتریان بانکها و همچنین با عنایت به برنامه توسعه و به‌کارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات در کلیه قلمروهای اداری، اجرایی و تولیدی کشور، لازم است برای تغییر رویکرد اساسی به سوی نظام بانکداری الکترونیکی، نکات و اقدامات زیر به اجرا درآیند:

- ۱- بانک مرکزی موظف است طی ۳ ماه اقدامات زیر را از طریق مراجع ذی‌ربط به انجام برساند:
 - ۱-۱ تهیه طرح جامع پول الکترونیک با رویکرد ارائه خدمات نوین به مشتریان
 - ۲-۱ تدوین ضوابط، مقررات و استانداردهای لازم با رویکرد گسترش در سطح بین‌المللی
 - ۳-۱ نحوه نظارت بر اجرای تحولات و پیگیری تحقق خدمات پول الکترونیکی در کشور
- ۲- منظور تفکیک و اعمال هماهنگی و پشتیبانی در ابعاد فنی مسائل اجرایی به ویژه تفکیک خدمات شبکه‌ای دیتا، خدمات کاربری فناوری اطلاعات، خدمات فرایندهای بانکی و مالی کمیته‌ای با ترکیب زیر تشکیل و تا پایان سال ۱۳۸۳ وظایف محوله زیر را به انجام می‌رساند:
 - ۲- الف- برای گسترش اقتصاد شبکه‌ای و به‌کارگیری خدمات پول الکترونیک در چرخه‌ای اداری - اجرایی و تدارکاتی کشور برنامه لازم را طی ۳ ماه آینده تدوین و به تصویب هیئت دولت برساند.
 - ۲- ب- هماهنگی کلان اجرایی و بین بخشی مورد نیاز برای تحقق خدمات پول الکترونیکی

- تفکیک قلمروهای مختلف هر یک از حوزه‌های اجرایی و هماهنگی بین بخشی
 - نظارت و پیگیری کلان انجام مأموریت‌های فوق
 - استعلام نیازهای مقررات و ضوابط پولی و مالی از مجریان ذی‌ربط و هماهنگی برای تحقق آنها

- تسهیل و پی‌گیری تمهید زیرساخت‌های ارتباطی و حل و فصل مسائل شبکه دیتای بانکی
 - تهیه گزارش‌های ماهیانه منظم از پیشرفت کار
 - این کارگروه با مسئولیت وزیر امور اقتصادی و دارایی و عضویت نماینده ویژه رئیس جمهور در فناوری اطلاعات و ارتباطات و سازمان‌های زیر تشکیل می‌گردد:

- بانک مرکزی ج.ا.ا.
 - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
 - وزارت بازرگانی
 - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
 - بانک ملی و سه نماینده دیگر از طرف بانک‌های دولتی
 - یک نماینده از طرف بانک‌های خصوصی
 مصوبات این کارگروه برای دستگاه‌های عضو، لازم‌الاجرا بوده و برای سایر دستگاه‌ها به تناسب با تصویب مراجع ذی‌ربط و یا هیئت دولت اقدام می‌شود. ادامه کار این کارگروه با تصویب مجدد رئیس جمهور امکان‌پذیر می‌باشد.

۳- هر یک از دستگاه‌های یاد شده مشمول در این مصوبه لازم است هر ماه ۱ گزارش پیشرفت اقدامات تهیه و با هماهنگی نماینده ویژه رئیس جمهور در فناوری اطلاعات برای استحضار رئیس جمهور و اعضا ارسال نمایند.

۴- بانک‌ها موظف‌اند تا پایان سال ۱۳۸۳ تعداد انواع کارت اعتباری الکترونیکی بخصوص با فناوری چندگانه Hybrid را به میزان (۱۰۰٪) در کشور افزایش دهند.

۵- بانک‌های کشور موظف‌اند تا پایان سال ۱۳۸۳ خدمات پول الکترونیکی برای استفاده در چرخه مبادله کالا و خدمات کشور را با مشارکت بخش خصوصی فراهم نمایند. بانک مرکزی موظف است

ضوابط لازم برای پیوستن شرکتهای بخش خصوصی به شبکه شتاب جهت ارایه خدمات پول الکترونیکی (جمع‌آوری گردش مالی) را تهیه و تا اول شهریور ۱۳۸۳ اعلام نماید. همچنین به منظور تشویق و کمک به تحقق این امر، شورای پول و اعتبار به پیشنهاد بانک مرکزی برای بانکهای پیشنهاد در این وظیفه امتیازات مناسب را اتخاذ و اعمال نماید.

۶- در خصوص بانکهایی که آمادگی فنی اجرا در این فاصله زمانی را ندارند بانک مرکزی بررسی لازم را انجام داده و با تعیین زمانبندی جدید مراتب را به اطلاع عموم می‌رساند.

« بخشنامه وزارت بازرگانی در مورد نحوه فعالیت عرضه کنندگان کالا و خدمات

خارجی در ایران

وزارت بازرگانی بخشنامه شماره ۱/۱۹۱۴ مورخ ۱۳۸۲/۲/۹ را به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، گمرک جمهوری اسلامی ایران، سازمان تعزیرات حکومتی و سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران به شرح زیر اعلام نموده است:

احتراماً در اجرای مفاد جزء ۹ بند «ر» تبصره ۱۹ قانون بودجه سال ۱۳۸۲ کل کشور موضوع ساماندهی فعالیت اشخاص حقیقی و حقوقی عرضه کننده کالا و خدمات خارجی در کشور به پیوست دستورالعمل مربوطه جهت استحضار و اقدام مقتضی ارسال می‌گردد، خواهشمند است ترتیبی اتخاذ فرمایند تا ضمن رعایت کامل دستورالعمل ابلاغی، نتایج اقدام هر ۳ ماه یک بار به وزارت بازرگانی اعلام گردد.

دستورالعمل نحوه فعالیت اشخاص حقیقی و حقوقی عرضه کننده کالا و خدمات خارجی در کشور

در اجرای مفاد جزء ۹ بند «ر» تبصره ۱۹ قانون بودجه سال ۱۳۸۲ کل کشور موضوع ساماندهی فعالیت اشخاص حقیقی و حقوقی عرضه کننده کالا و خدمات خارجی در کشور دستورالعمل مربوطه به شرح ذیل ابلاغ می‌گردد:

ضوابط اجرایی

◀ ماده ۱

کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی و نمایندگی‌های رسمی شرکت‌های خارجی که قصد عرضه کالا و خدمات در کشور را دارند اعم از این که فعالیت آنها در قالب شرکت و یا واحد صنفی انجام شود، مکلف‌اند نسبت به ثبت شعب یا نمایندگی عرضه محصولات خود، با قید مشخصات محصول و قرارداد نمایندگی مربوطه با رعایت کلیه قوانین جاری در وزارت بازرگانی اقدام نمایند.

تبصره ۱- محل ثبت شرکتها و نمایندگی‌های موضوع ماده یک، اداره کل امور اصناف و بازرگانان می‌باشد و شرکت‌های خارجی و نمایندگی‌های مجاز ثبت نام شده ملزم به رعایت قانون نظام صنفی خواهند بود.

تبصره ۲- فرم‌های مربوط به ثبت شرکت‌های خارجی و نمایندگی‌های رسمی شرکت خارجی، توسط دبیرخانه هیئت عالی نظارت تهیه و توسط سازمان بازرگانی استانها توزیع می‌گردد.

تبصره ۳- آن دسته از شرکتها و نمایندگی‌های موضوع ماده (۱) که تا تاریخ ۱۳۸۲/۳/۱۵ نسبت به انجام تأییدیه اقدام نمایند، کالاهای عرضه شده توسط آنها مشمول مجازات‌های قانون تعزیرات حکومتی و قوانین مربوط به مبارزه با قاچاق کالا و ارز بوده و متخلفین به مراجع صالحه (سازمان تعزیرات حکومتی) معرفی می‌شوند.

◀ ماده ۲

کلیه شرکت‌های خارجی و نمایندگی رسمی شرکت‌های خارجی موضوع ماده (۱) این دستورالعمل، مکلف‌اند متناسب با میزان و گستره توزیع کالاهای خود، مراکز خدمات پس از فروش و مراکز مجاز سرویس تعیین نموده و فهرست آن را در اختیار وزارت بازرگانی قرار دهند.

◀ ماده ۳

شرایط تأسیس و اعطای مجوز برای مراکز خدمات پس از فروش و مراکز مجاز سرویس، تابع قانون نظام صنفی می‌باشد.

◀ ماده ۴

کلیه شرکتهای خارجی و نمایندگی‌های رسمی شرکتهای خارجی موضوع ماده (۱) این دستورالعمل مکلفاند برای کالاهای بادوام عرضه شده خود دفترچه راهنما به زبان فارسی، کارت ضمانت، کارت ارایه خدمات پس از فروش صادر نموده و همراه با کالا به خریداران ارایه نمایند.

◀ ماده ۵

کلیه شرکتهای خارجی و نمایندگی‌های رسمی شرکتهای خارجی موظفاند کالاهای خود را با بسته‌بندی مشخص، شماره ثبت شرکت، برچسب مشخصات کالا، شماره‌گذاری کالایی و هالوگرام به‌همراه فاکتور فروش عرضه نمایند.

◀ ماده ۶

کلیه شرکتهای خارجی و نمایندگی رسمی آنها موظفاند جهت حفظ حقوق مصرف کنندگان کالا و خدمات، در چارچوب ضوابط و مقررات دستورالعمل نسبت به عرضه محصولات خود اقدام نمایند. در صورت عدم رعایت قوانین و مقررات وزارت بازرگانی، طبق قوانین و مقررات تجاری کشور و قوانین تعزیرات حکومتی مربوط به قاچاق کالا و ارز با متخلفین رفتار خواهد شد.

تبصره- نمایندگی رسمی شرکتهای خارجی عرضه کننده کالا و نیز مراکز خدمات پس از فروش آنها در صورت ۳ بار محکومیت در محاکم تعزیراتی، در نوبت سوم، واحد صنفی یا واحد عرضه کننده خدمات علاوه بر ضبط کالا و تعیین مجازات مقرر، تعطیل خواهد شد.

◀ ماده ۷

کلیه رسانه‌های گروهی و وسایل ارتباط جمعی و شرکتهای تبلیغاتی مکلفاند فقط نسبت به تبلیغات آن دسته از کالاهای خارجی که فعالیت شرکتهای خارجی و نمایندگی رسمی آنها توسط وزارت بازرگانی مجاز اعلام شده است، اقدام نمایند.

◀ مقررات صادرات و واردات سال ۱۳۸۳ در خصوص IT

شماره ۸۴۲۲ شامل موارد زیر نمی‌شود:

الف: ماشینهای دوزندگی برای بستن کیسه یا محفظه‌های همانند (شماره ۸۴۵۲)

ب: ماشین‌آلات دفتری مشمول شماره ۸۴۷۲

شماره ۸۴۲۴ شامل موارد زیر نمی‌شود:

ماشینهای چاپ به طریق جوهرافشان **Ink - jet printing machines** شماره ۸۴۴۳ یا (۸۴۷۱).

۱- ماشین ابزارها برای کار کردن روی هر ماده که با یکی از توصیفهای مندرج در شماره ۸۴۵۶ از یک طرف، و از طرف دیگر با یکی از توصیفهای مندرج در شماره‌های ۸۴۵۷، ۸۴۵۸، ۸۴۵۹، ۸۴۶۰، ۸۴۶۱، ۸۴۶۴ یا ۸۴۶۵ متناسب باشند، در شماره ۸۴۵۶ طبقه‌بندی می‌شوند.

۲- شماره ۸۴۵۷ فقط شامل ماشین ابزارهایی می‌شود که برای کار کردن روی فلزات می‌باشند، غیر از ماشینهای تراش **Lathes**، از جمله دستگاههای متمرکز تراش کاری دورانی **Turning centres**، که قادر به انجام انواع مختلف عملیات ماشین کاری باشند خواه:

الف: به وسیله تعویض خودکار ابزار، از یک مخزن **Magazine**، یا همانند طبق یک برنامه ماشین کاری (دستگاه متمرکز ماشین کاری) **Machining center**.

ب: به وسیله به‌کارگیری خودکار، همزمان یا متوالی، سرهای مختلف دستگاه که روی قطعه کار ثابت شده، کار می‌کنند (ماشینهای ساخت تک‌واحدی یک مرحله‌ای) **Single station**.

ج: به وسیله انتقال خودکار قطعه کار به سرهای مختلف دستگاه (ماشینهای انتقالی چند مرحله‌ای) **Multi - station transfer machines**

۳- الف- به مفهوم شماره ۸۴۷۱، اصطلاح «ماشینهای خودکار داده‌پردازی»

Automatic data Processing machines عبارت است از:

- ماشینهای دیجیتال **Digital machines** که قادرند: ۱- برنامه یا برنامه‌های مورد پردازش و حداقل داده‌های مورد نیاز فوری برای اجرای برنامه را ذخیره کننده، ۲- مطابق نیازهای کاربر، به‌دلخواه برنامه‌ریزی شوند، ۳- عملیات محاسبه ریاضی مشخص شده توسط کاربر را انجام دهند و

۴- تغییر مورد لزوم در یک برنامه مورد پردازش را، با تصمیم‌گیری منطقی در جریان پیشرفت پردازش، بدون دخالت انسان انجام دهند.

- ماشینهای آنالوگ **Analogue machines** که قادرند مشابه مدل‌های ریاضی را بسازند و حداقل دارای: عناصر آنالوگ، کنترل کننده و عناصر برنامه‌نویسی باشند.

- ماشینهای مختلط **Hybrid machines** که از یک ماشین دیجیتال **Digital machines** با عناصر آنالوگ، یا از یک ماشین آنالوگ با عناصر دیجیتال تشکیل شده باشند.

۳- ب- ماشینهای خودکار داده‌پردازی ممکن است به شکل سیستم‌هایی باشند که از تعداد متغیری (واحد‌های) دستگاه‌های جداگانه تشکیل شده‌اند. با رعایت مقررات پاراگراف هـ زیر، هر دستگاه (واحد) به عنوان قطعه‌ای از کل سیستم در نظر گرفته می‌شود، مشروط بر این که همزمان شرایط زیر را احراز کند:

- از نوعی باشد که منحصرأ یا اساساً در یک سیستم خودکار داده‌پردازی به کار برده می‌شود.

- خواه مستقیماً، خواه از طریق یک یا چند واحد دیگر، به واحد پردازش مرکزی، قابل اتصال باشد.

- قادر به دریافت یا ارایه اطلاعات به شکل کد یا علائم قابل استفاده توسط سیستم باشد.

۳- ج- واحد‌های یک ماشین خودکار داده‌پردازی که به صورت جداگانه عرضه شوند، در شماره ۸۴۷۱ طبقه‌بندی می‌شوند.

۳- د- چاپگرها، صفحه کلید **Keyboards**، ادوات ورودی هماهنگ کردن x و Y و **X- Yco- ordinate input device** و واحد‌های حافظه دارای دیسک **Disk storage unit** که واجد شرایط مذکور در بند دوم پاراگراف ب و بند سوم پاراگراف ب فوق باشند باید در همه موارد به عنوان واحد‌های مشمول شماره ۸۴۷۱ طبقه‌بندی گردند.

۳- ه- ماشین‌هایی که کار مخصوصی غیر از پردازش داده‌ها انجام می‌دهند و یک ماشین خودکار داده‌پردازی را در خود جای داده‌اند یا این که در ارتباط و اتصال با چنین ماشین داده‌پردازی کار می‌کنند باید در شماره‌ای که مربوط به کار (وظیفه) آن ماشین می‌شود طبقه‌بندی گردند و در غیر این صورت در شماره‌های باقی مانده **Residual headings** طبقه‌بندی خواهد شد.

۴- گلوله‌های فولادی کالیبر شده یعنی گلوله‌های صیقلی شده که قطر حداکثر یا حداقل آنها از قطر اسمی، بیش از (۱٪) تفاوت نداشته باشد، مشروط بر این که در هر حال این تفاوت (اغماض) بیش از ۰/۰۵ میلی‌متر نباشد مشمول شماره ۸۴۸۲ می‌شود.

گلوله‌های فولادی که با تعریف فوق مطابقت نکند در شماره ۷۳۲۶ طبقه‌بندی می‌شوند.

۵- ماشینیهایی که چندین مورد استعمال دارند، در شماره مربوط به مورد استعمال اصلی آنها طبقه‌بندی می‌شوند.

با حفظ مقررات یادداشت ۲ این فصل و یادداشت ۳ قسمت شانزدهم، ماشینیهایی که مورد استعمال اصلی آنها در هیچ‌یک از شماره‌ها توصیف نگردیده یا وقتی که تعیین مورد استعمال اصلی آن میسر نباشد جز در مواردی که مقررات مخالفی باشد، در شماره ۸۴۷۹ طبقه‌بندی می‌شوند. در هر صورت ماشینهای طناب یا کابل‌سازی (مثلاً ماشینهای ریسمان تابی، طناب تابی و کابل تابی) از مقتول فلزی نخ‌نسجی یا از سایر مواد یا از ترکیب این چنین مواد مشمول شماره ۸۴۷۹ می‌شوند.

۶- به مفهوم شماره ۸۴۷۰، عبارت «اندازه جیبی Pocket-size» فقط به ماشینیهایی اطلاق می‌گردد که ابعاد آن از ۴۵ میلی‌متر، ۱۰۰ میلی‌متر و ۱۷۰ میلی‌متر تجاوز نکند.

یادداشتهای شماره فرعی

۱- به مفهوم شماره فرعی ۸۴۷۱۴۹ منظور از واژه «سیستمها» به معنی ماشینهای خودکار داده‌پردازی است که واحدهای آنها واجد شرایط مقرر در یادداشت (۵ - ب) فصل ۸۴ بوده و حداقل دارای یک واحد مرکزی پردازش، یک واحد ورودی (مثلاً، یک صفحه کلید keyboard یا اسکنر Scanner و یک واحد خروجی (مثلاً، یک واحد نمایشگر بصری یا یک چاپگر) باشد.

۲- شماره فرعی ۸۴۸۲۴۰ فقط شامل، رولربیرینگ‌هایی می‌شود که دارای غلتکهای استوانه‌ای به قطر یکنواخت حداکثر ۵ میلی‌متر و طول حداقل ۳ برابر قطر می‌باشند. سرهای غلتکها ممکن است گرد شود.

◀ مندرجات ذیل یادداشت فصل ۸۴

- ۱- ورود هرگونه ماشین‌آلات چاپ، لیتوگرافی، گراورساز، حروف‌چینی و صحافی، موکول به اجازه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است.
- ۲- ورود توربین آبی و گازی، سایر محرک‌های مولد برق، ماشین‌های بخار آب و آب‌شیرین‌کن، موکول به موافقت وزارت نیرو نیز می‌باشد.
- ۳- برای ورود اقلام ردیف تعرفه ۸۴۰۱، کسب موافقت سازمان انرژی اتمی ایران ضرورت دارد.
- ۴- ورود کالاهای سرماساز (از جمله یخچال و فریزر، آب‌سردکن، چیلر، کولر گازی خودرو و غیرخودرو) دارای CFC-12 و CFC-11 و کمپرسورهای سرماساز دارای CFC مشمول این فصل ممنوع می‌باشد.
- ۵- ورود ماشین‌آلات و دستگاه‌ها برای ساختن شراب و شراب سیب، مشمول ردیف تعرفه ۸۴۳۵۱۰۱۰ ممنوع می‌باشد.
- ۶- ورود ماشین نقش تمبر و کلیشه‌های مربوطه، مشمول ردیف تعرفه ۸۴۷۰۹۰۰ و قطعات مجزای ماشین نقش تمبر و کلیشه‌های مربوطه، مشمول ردیف تعرفه ۸۴۷۳۲۹۰۰ حسب نیاز و کاربرد آنها در امور پستی، موکول به تأیید وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (شرکت پست جمهوری اسلامی ایران) و در بقیه موارد، موکول به تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی می‌باشد.
- ۷- حقوق ورودی انواع برد مونتاژ شده (۴۰٪) ارزش است.

ترجیحات تعرفه‌ای			ملاحظات	حقوق ورودی		نوع کالا	شماره تعرفه
				سود بازرگانی	حقوق پایه		
ج	ب	الف					
						ماشینهای خودکار داده‌پردازی و واحدهای آنها؛ ماشینهای قرائت مغناطیسی یا اپتیکی، ماشینهای انتقال داده‌ها به روی حامل داده‌ها به صورت کد و ماشینهای بررسی این داده‌ها، که در جای دیگر گفته نشده و مشمول شماره‌های دیگر نباشد.	۸۴ ۷۱
				-	۴	- ماشینهای خودکار داده‌پردازی قیاسی (Analogue) یا مختلط (Hybrid)	۸۴۷۱ ۱۰ ۰۰
						- ماشینهای خودکار داده‌پردازی عددی (Digital) قابل حمل، به وزن حداکثر ۱۰ کیلوگرم، که حداقل دارای یک واحد مرکزی پردازش، یک صفحه کلید (Keyboard) و یک صفحه نمایش (Display) باشد.	۸۴۷۱ ۳۰
				۵۶	۴	--- ماشینهای خودکار داده‌پردازی شخصی (PC) به صورت کامل	۸۴۷۱ ۳۰ ۱۰
				-	۴	--- ماشینهای خودکار داده‌پردازی شخصی (PC) کیفی (Note Book)	۸۴۷۱ ۳۰ ۲۰
				۵۶	۴	--- ماشین خودکار داده‌پردازی بریل گویا ویژه نابینایان	۸۴۷۱ ۳۰ ۳۰
						--- سایر - سایر ماشینهای خودکار داده‌پردازی عددی (Digital):	۸۴۷۱ ۳۰ ۹۰
						--- مشتمل بر حداقل یک واحد مرکزی پردازش و یک واحد ورود و یک واحد خروج، حتی توأم شده، قرار داده شده در یک محفظه	۸۴۷۱ ۴۱
				۵۶	۴	--- ماشینهای خودکار داده‌پردازی شخصی (PC) به صورت کامل	۸۴۷۱ ۴۱ ۱۰

ترجیحات تعرفه‌ای			ملاحظات	حقوق ورودی		نوع کالا	شماره تعرفه
الف	ب	ج		سود بازرگانی	حقوق پایه		
				۵۶	۴	--- ماشینهای خودکار داده‌پردازی بریل گویا ویژه نابینایان	۸۴۷۱ ۴۱ ۲۰
				-	۴	--- سایر	۸۴۷۱ ۴۱ ۹۰
				۵۶	۴	--- سایر، عرضه شده به شکل سیستم ماشین خودکار داده‌پردازی شخصی (PC) به صورت کامل	۸۴۷۱ ۴۹ ۱۰
				۵۶	۴	--- ماشین خودکار داده‌پردازی بریل گویا ویژه نابینایان	۸۴۷۱ ۴۹ ۲۰
				-	۴	--- سایر	۸۴۷۱ ۴۹ ۹۰
						- واحدهای پردازش عددی (Digital) غیر از آنهایی که مشمول "شماره فرعی ۴۱ ۸۴۷۱ یا ۴۹ ۸۴۷۱" می‌باشند حتی دارای یک یا دو واحد از انواع ذیل در همان محفظه، واحد حافظه، واحد ورودی، واحد خروجی	۸۴۷۱ ۵۰
				۲۱	۴	--- جعبه کامپیوتر شخصی (PC) شامل کلیه واحدها و متفرعات داخلی از جمله درایوها، بردها، حافظه و هارد و ...	۸۴۷۱ ۵۰ ۱۰
				-	۴	--- جعبه کامل کامپیوتر SERVER شامل کلیه واحدها و متفرعات داخلی از جمله درایوها، بردها، حافظه، هارد و کارت شبکه و...	۸۴۷۱ ۵۰ ۲۰
				-	۴	--- سایر	۸۴۷۱ ۵۰ ۹۰
						- واحدهای ورودی یا خروجی، حتی محتوی واحد حافظه در همان محفظه	۸۴۷۱ ۶۰
				۵۶	۴	--- صفحه کلید (Keyboard)	۸۴۷۱ ۶۰ ۱۰
				۱۱	۴	--- موشواره (Mouse)	۸۴۷۱ ۶۰ ۲۰
				۵۶	۴	--- مانیتور با صفحه تخت و غیر تخت ۱۴ لغایت ۱۹ اینچ	۸۴۷۱ ۶۰ ۳۰

ترجیحات تعرفه‌ای			ملاحظات	حقوق ورودی		نوع کالا	شماره تعرفه
الف	ب	ج		سود بازرگانی	حقوق پایه		
				۵۶	۴	--- مانیتور با صفحه L.C.D ۱۴ لغایت ۱۷ اینچ	۸۴۷۱ ۶۰ ۴۰
				۳۶	۴	--- نمایشگر لمسی بریل ویژه نابینایان	۸۴۷۱ ۶۰ ۵۰
				۵۶	۴	--- چاپگر سوزنی ۱۳۳ و ۱۳۶ ستونی و چاپگر بانکی	۸۴۷۱ ۶۰ ۶۰
				۳۶	۴	--- چاپگر بریل ویژه نابینایان	۸۴۷۱ ۶۰ ۷۰
				-	۴	--- سایر	۸۴۷۱ ۶۰ ۹۰
				-	۴	--- واحدهای حافظه	۸۴۷۱ ۷۰ ۰۰
						- سایر واحدهای مربوط به ماشینهای خودکار داده‌پردازی	۸۴۷۱ ۸۰
				-	۴	--- انواع بردها شامل برد اصلی (Mainboard)، کارت گرافیک، کارت صدا، کارت شبکه، کارت ویدئو و رم (RAM) و غیره	۸۴۷۱ ۸۰ ۱۰
				-	۴	--- سایر	۸۴۷۱ ۸۰ ۹۰
				-	۴	- سایر	۸۴۷۱ ۹۰ ۰۰
						سایر ماشینها و دستگاههای دفتری (مثلاً، ماشین تکثیر با سیستم هکتوگرافی یا با استنسیل، ماشین چاپ آدرس، توزیع کننده‌های خودکار اسکناس، ماشین جور کردن، شمردن یا بسته‌بندی کردن مسکوکات، ماشین مداد تراش، ماشین سوراخ کردن یا ماشین دوخت).	۸۴ ۷۲
				۶	۴	- ماشینهای تکثیر	۸۴۷۲ ۱۰ ۰۰
				۶	۴	- ماشینهای چاپ آدرس و ماشینهای چاپ برجسته پلاک آدرس	۸۴۷۲ ۲۰ ۰۰

ترجیحات تعرفه‌ای			ملاحظات	حقوق ورودی		نوع کالا	شماره تعرفه
ج	ب	الف		سود بازرگانی	حقوق پایه		
				۶	۴	- ماشینهای جور کردن یا تا کردن یا گذاشتن نامه در پاکت پستی یا بستن نوار دور آنها، ماشینهای باز کردن، بستن یا مهر و موم کردن مراسلات و ماشینهای الصاق یا باطل کردن تمبر پست - سایر	۸۴۷۲ ۳۰ ۰۰
				۳۶	۴	--- ماشین اسکناس شمار	۸۴۷۲ ۹۰ ۱۰
				۳۶	۴	--- ماشین بانداژ اسکناس	۸۴۷۲ ۹۰ ۲۰
				۳۶	۴	--- ماشین پرفراژ	۸۴۷۲ ۹۰ ۳۰
				۳۶	۴	--- ماشین خردکن کاغذ و اسناد و مدارک	۸۴۷۲ ۹۰ ۴۰
				۲۶	۴	--- ماشین خودپرداز بانکی (ATM)	۸۴۷۲ ۹۰ ۵۰
				۶	۴	--- سایر	۸۴۷۲ ۹۰ ۹۰
						اجزا و قطعات و متفرعاتی (غیر از جلد، جعبه حمل و همانند) که معلوم باشند منحصرأ یا اساسأ با ماشینها یا دستگاههای مشمول شماره‌های ۸۴ ۶۹ لغایت ۸۴ ۷۲ به کار می‌روند.	۸۴ ۷۳
				-	۴	- اجزا و قطعات و متفرعات ماشینهای مشمول شماره ۸۴ ۶۹	۸۴۷۳ ۱۰ ۰۰
						- اجزا و قطعات و متفرعات ماشینهای شماره ۸۴ ۷۰	
				۶	۴	-- برای ماشینهای محاسب الکترونیکی مشمول شماره فرعی ۱۰ ۸۴۷۰	۸۴۷۳ ۲۱ ۰۰
				۶	۴	-- سایر	۸۴۷۳ ۲۹ ۰۰
						- اجزا و قطعات و متفرعات ماشینهای مشمول شماره ۸۴ ۷۱	۸۴۷۳ ۳۰
				۵۶	۴	--- جعبه کامپیوتر (Case) با و یا بدون منبع تغذیه	۸۴۷۳ ۳۰ ۱۰

ترجیحات تعرفه‌ای			ملاحظات	حقوق ورودی		نوع کالا	شماره تعرفه
الف	ب	ج		سود بازرگانی	حقوق پایه		
				۴۶	۴	--- اجزا و قطعات غیر الکتریکی و غیرالکترونیکی مورد مصرف در تجهیزات رایانه (صفحه نمایش، صفحه کلید، چاپگر، جعبه رایانه، موشواره و غیره)	۸۴۷۳ ۳۰ ۲۰
				۳۶	۴	--- برد کامل مونتاژ شده جهت واحدهای ورودی و خروجی رایانه (صفحه نمایش، صفحه کلید، چاپگر، موشواره)	۸۴۷۳ ۳۰ ۳۰
				-	۴	--- سایر	۸۴۷۳ ۳۰ ۹۰
				-	۴	--- اجزا و قطعات و متفرعات ماشینهای شماره ۸۴ ۷۲	۸۴۷۳ ۴۰ ۰۰
				-	۴	- اجزا و قطعات و متفرعاتی که به طور مساوی برای استفاده در ماشینهای دو یا چند شماره از شماره‌های ۶۹ ۸۴ لغایت ۷۲ ۸۴ مناسب باشند.	۸۴۷۳ ۵۰ ۰۰
						ماشین‌آلات و دستگاههای جور کردن، غربال کردن، جدا کردن، شستن، خرد کردن، ساییدن، مخلوط کردن، ورز دادن خاک، سنگ، کلوخه‌ها یا سایر مواد معدنی به شکل جامد (از جمله پودر یا خمیر)؛ ماشین‌آلات به هم فشردن، شکل دادن یا قالب‌گیری کردن سوخته‌های معدنی جامد، خمیرهای سرامیکی، سیمانهای سفت نشده، مواد گچ‌کاری، یا سایر محصولات معدنی به شکل پودر یا خمیر؛ ماشینهای درست کردن قالبهای ریخته‌گری از ماسه.	۸۴ ۷۴
				۶	۴	- ماشینها و دستگاههای جور کردن، غربال کردن، جدا کردن یا شستن	۸۴۷۴ ۱۰ ۰۰

« دستورالعمل شماره ۴۰۱۷ مورخ ۱۳۸۰/۸/۲۹ وزارت صنایع و معادن، موضوع

صدور پروانه بهره‌برداری تولید نرم‌افزار

هدف: سازماندهی، تولید، رشد و توسعه واحدهای تولید کننده نرم‌افزار در جهت بهره‌برداری از توانمندی‌های آنها در صنعت، معدن و بخشهای خدماتی و نظارت بر آنها.

« ماده ۱- تعاریف

الف: واحد تولید نرم‌افزار:

واحدی است که در زمینه انجام یک یا چند با کلیه مراحل لازم در چرخه یک نظام رایانه‌ای، طراحی، پیاده‌سازی و پشتیبانی شبکه‌های رایانه‌ای، اطلاع‌رسانی، ارائه خدمات مهندسی و نظارت بر کارهای مرتبط با فناوری اطلاعات، فعالیت می‌نماید.

ب: پروانه بهره‌برداری تولید نرم‌افزار:

مجوزی است که پس از بررسی‌های کارشناسی در صورت احراز شرایط لازم بر اساس مفاد این دستورالعمل جهت متقاضیان از سوی حوزه معاونت امور تولید صادر می‌گردد.

« ماده ۲- شرح وظایف واحدهای تولید نرم‌افزار

واحدهای تولید نرم‌افزار در زمینه‌های ذیل فعالیت می‌نمایند.

الف: تهیه سیستم‌های مکانیزه، شبکه‌های رایانه‌ای و اطلاع‌رسانی

ب: ارائه خدمات مهندسی در مراحل تهیه اسناد مناقصه و نظارت بر کارهای انفورماتیکی

ج: ارائه خدمات بر آزمایش نرم‌افزارها و سخت‌افزارها و تهیه گزارش تطبیقی محصولات سفارش و تحویل شده

د: طراحی و راه‌اندازی شبکه‌های رایانه‌ای و اطلاع‌رسانی

◀ ماده ۳- ضوابط تشخیص شرکت نرم‌افزاری

- تولید کننده نرم‌افزار باید یک شخصیت حقوقی بوده و درج عنوان تولید نرم‌افزار در اساسنامه شرکت الزامی است.
- شرکت متقاضی باید توسط شورای عالی انفورماتیک کشور و یا مرجعی که در این امر جایگزین شورا می‌گردد، احراز صلاحیت و طبقه‌بندی شده و حداقل ۲۵۰ امتیاز را کسب نموده باشد.
- شرکت متقاضی باید نرم‌افزارهای تولیدی خود را در دفتر شورا یا مرجعی که در این امر جایگزین شورا می‌گردد، ثبت و سپس نسبت به فروش آن اقدام نماید.
- میانگین درآمد حاصل از فروش نرم‌افزار ۲ سال آخر شرکت متقاضی بر اساس اظهارنامه و برگه‌های تشخیص قطعی مالیات وزارت امور اقتصادی و دارایی باید حداقل (۵۱٪) از کل درآمد شرکت بوده و سهم فروش نرم‌افزار سالیانه کمتر از پانصد میلیون (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال نباشد.
- در شرکتهای جدیدالتأسیس که بیش از یک برگ قطعی تشخیص مالیاتی دریافت نموده‌اند، آخرین اظهارنامه و برگ تشخیص مالیاتی ملاک محاسبه قرار می‌گیرد.
- تبصره ۱-** حداقل امتیاز و سقف تعیین شده در این دستورالعمل برای فروش نرم‌افزار حسب شرایط زمانی توسط معاونت امور تولید می‌تواند تغییر یابد و از تاریخ ابلاغ ملاک عمل قرار گیرد.

◀ ماده ۴- مدت اعتبار پروانه

- مدت اعتبار پروانه بهره‌برداری واحد تولید نرم‌افزار ۲ سال از تاریخ صدور بوده و حسب ماده (۵) برای تعیین صلاحیت مجدد مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و در صورت احراز شرایط، تمدید، و در غیر این صورت ابطال می‌گردد.

◀ ماده ۵- شرایط تمدید

تداوم احراز شرایط مندرج در ماده (۳)

ماده ۶- گزارش عملکرد

دارندگان پروانه باید اطلاعات و آمار مورد نیاز وزارت صنایع و معادن را برابر مندرجات پرسشنامه پیوست، هر ۶ ماه یک بار تکمیل و ارائه دهند.

ماده ۷- هزینه صدور پروانه

هزینه صدور پروانه بهره‌برداری با تمدید آن بر اساس تصویبنامه شماره ۱۸۱۵۴ مورخ ۱۳۶۳/۲/۳ هیئت وزیران از متقاضی اخذ و به حساب ۳۱۰ خزانه‌داری کل واریز می‌گردد.

ماده ۸- حسن نظارت بر اجرا

معاونت امور تولید پس از یک دوره آزمایشی می‌تواند موضوع صدور مجوز را به سازمانهای صنایع و معادن استانها تفویض نموده و نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل را به عهده داشته باشد. در این صورت واحدهای متبوع استانی پس از تفویض اختیار موظف هستند روگرفت پروانه‌های صادره و خلاصه گزارش عملکرد واحدهای تولید نرم‌افزار را به معاونت مذکور ارسال نمایند.

ماده ۹- اصلاحات

هرگونه اصلاح و تغییر این دستورالعمل با پیشنهاد معاونت امور تولید و تصویب وزیر صنایع و معادن انجام می‌گیرد.

ماده ۱۰

این دستورالعمل در ۱۰ ماده و ۱ تبصره تنظیم و از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا می‌باشد.

« نامه شماره ۱۰۳/۱۹۶۹۵ مورخ ۱۳۸۱/۴/۱۵ وزارت امور اقتصادی و دارایی**در خصوص وجوه پرداختی به محققین**

عطف به نامه شماره ۱۳۸۱/۴/۴ اشعار می‌دارد.

وجوه پرداختی به محققین و پژوهشگران بابت قراردادهای طرحهای تحقیقاتی و پژوهشی از امور مطرح در ماده (۱۰۴) قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ و آخرین اصلاحات آن، مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ نبوده، لذا پرداخت کننده در این مورد خاص تکلیفی برای کسر و پرداخت پنج درصد (۵٪) مالیات علی‌الحساب موضوع ماده یاد شده ندارد. در همین ارتباط لازم است فرم مربوط به تنظیم قراردادها را تکمیل و همراه یک نسخه از قرارداد را در پایان هر ماه به اداره اطلاعات و خدمات مالیات تحویل نمایند.

البته چنانچه دریافت کنندگان وجه در خدمت پرداخت کننده بوده و دارای رابطه استخدامی اعم از تمام‌وقت یا نیمه‌وقت باشند و دریافتی بابت تحقیق و پژوهش مورد نظر در قبال ارائه خدمت صورت می‌گیرد، در این صورت این دریافتی از مصادیق فصل مالیات بر درآمد حقوق می‌باشد و وفق مقررات فصل مالیات بر درآمد حقوق مشمول مالیات خواهد بود.